

www.qbz.gov.al

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Viti: 2019 – Numri: 43

Tiranë – E premte, 29 mars 2019

PËRMBAJTJA

	Faqe
Urdhër i ministrit të Financave dhe Ekonomisë nr. 96, datë 18.3.2019	
Për shpalljen e ndryshimeve vjetore të disa Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit dhe Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.....	3523

URDHËR**Nr. 96, datë 18.3.2019**

**PËR SHPALLJEN E NDRYSHIMEVE
VJETORE TË DISA STANDARDEVE
NDËRKOMBËTARE TË
KONTABILITETIT DHE STANDARDEVE
NDËRKOMBËTARE TË RAPORTIMIT
FINANCIAR**

Në mbështetje të nenit 3, pika 4, të ligjit nr. 25/2018 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 672, datë 26.10.2005 “Për miratimin e rregullores së brendshme, të organizimit dhe funksionimit të Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit”

URDHËROJ:

1. Shpalljen e ndryshimeve të Standardit Ndërkombëtar të Kontabilitetit nr. 19 “Përfitimet e punonjësve”, të Standardit Ndërkombëtar të Raportimit Financiar nr. 9, “Instrumentet Financiare”, të Standardit Ndërkombëtar të Kontabilitetit nr. 28 “Investimet në pjesëmarrje

dhe sipërmarrje të përbashkëta”, të Standardit Ndërkombëtar të Raportimit Financiar nr. 17 “Kontratat e Sigurimit”, komenteve dhe interpretimeve të raportimit financiar nr. 23 “Paqartësi mbi trajtimet e tatimit mbi të ardhurat” si dhe materialin e veçantë të emërtuar “Përmirësimet vjetore 2015-2017”.

2. Të gjitha standardet e mësipërme, përveç Standardit Ndërkombëtar të Raportimit Financiar nr. 17, do të zbatohen në pasqyrat financiare që mbulojnë periudhën kontabël që fillon më ose pas datës 1.1.2019.

3. Standardi Ndërkombëtar i Raportimit Financiar nr. 17 “Kontratat e sigurimit” do të zbatohet në pasqyrat financiare që mbulojnë periudhën kontabël që fillon më ose pas datës 1.1.2021.

4. Ky urdhër hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**MINISTRI I FINANCAVE
DHE EKONOMISË
Anila Denaj**

Ndryshimi i planit, reduktimi ose shlyerja

(Ndryshime në SNK 19)

Ndryshime në SNK 19 Përfitimet e punonjësve

Janë shtuar paragrafët 101A, 122A, 123A dhe 179 dhe ndryshohen paragrafët 57, 99, 120, 123, 125, 126 dhe 156. Një titull shtohet para paragrafit 122A. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

Përfitimet e pas-punësimit: skemat e përfitimeve të përcaktuara

...

Njohja dhe matja

...

57 Pasqyrimi në kontabilitet që u bën një njësi ekonomike skemave me përfitime të përcaktuara ndjek këto hapa:

...

- (c) përcaktimi i shumave për t'u njohur në rezultat (fitim ose humbje)
  - (i) kostot aktuale të shërbimit (shih paragrafët 70-74 dhe paragrafin 122A).

...

...

Kostoja e shërbimit të kaluar dhe fitimet e humbjet në rast shlyerje

99 ~~Përpara~~ Kur përcaktohet kosto e shërbimit të së shkuarës, ose një fitim apo humbje në momentin e shlyerjes, një njësi ekonomike do të rrimasë detyrimin (aktivin) neto të përfitimeve të përcaktuara duke përdorur vlerën e drejtë aktuale të aktiveve të skemës dhe hipotezat aktuale aktuariale, duke përfshirë normat aktuale të interesit të tregut dhe çmimet e tjera aktuale të tregut, duke reflektuar:

- (a) përfitimet e ofruara sipas planit dhe skemën e aktiveve para ndryshimit, reduktimit ose shlyerjes së planit; dhe
- (b) përfitimet e ofruara sipas planit dhe skemën e aktiveve pas ndryshimit, reduktimit ose shlyerjes së planit.

...

101A Kur ndodh një ndryshim, reduktim ose shlyerje e planit, një njësi ekonomike do të njohë dhe masë çdo kosto të shërbimit të shkuar, ose një fitim ose humbje nga shlyerja, në përputhje me paragrafët 99-101 dhe paragrafët 102-112. Duke vepruar kështu, një njësi ekonomike nuk do të marrë në konsideratë efektin e kufirit të sipërm të aktivit. Një njësi ekonomike më pas do të përcaktojë efektin e kufirit të sipërm të aktivit pas ndryshimit, reduktimit ose shlyerjes së planit dhe do të njohë çdo ndryshim të këtij efekti në përputhje me paragrafin 57 (d).

...

Përbërësit e kostos për përfitime të përcaktuara

120 Njësia ekonomike do të njohë përbërësit e kostos për përfitime të përcaktuara si vijon, me përjashtim të shumës që kërkohet ose lejohet nga një SNRF tjetër të përfshihet në koston e një aktivi:

- (a) koston e shërbimit (shih paragrafët 66-112 dhe paragrafin 122A) në fitim ose humbje;

...

Ndryshimi i planit, reduktimi ose shlyerja

Kosto e shërbimit aktual

- 122A** Një njësi ekonomike do të përcaktojë koston aktuale të shërbimit duke përdorur hipotezat aktuariale të përcaktuara në fillim të periudhës raportuese vjetore. Megjithatë, nëse një njësi ekonomike rimat detyrimin (aktivin) neto të përfitimit të përcaktuar në përputhje me paragrafin 99, ajo do të përcaktojë koston aktuale të shërbimit për pjesën e mbetur të periudhës raportuese vjetore pas ndryshimit, reduktimit ose shlyerjes së planit duke përdorur hipotezat aktuariale të përdorura për rimatjen e detyrimit (aktivit) neto të përfitimit të përcaktuar në përputhje me paragrafin 99 (b).

Interesi neto mbi detyrimin (aktivin) neto me përfitime të përcaktuara

- 123** Një njësi ekonomike do të përcaktojë interesin neto mbi detyrimin (aktivin) neto të përfitimeve të përcaktuara do të përcaktohet duke shumëzuar detyrimin (aktivin) neto të përfitimit të përcaktuar me normën e skontimit të specifikuar në paragrafin 83. , të dyja të përcaktuara në fillim të periudhës raportuese vjetore, duke marrë parasysh çdo ndryshim në detyrimin (aktivin) neto të përfitimit të përcaktuar gjatë periudhës si rezultat i kontributeve dhe përfitimeve të paguara.

- 123A** Për të përcaktuar interesin neto në përputhje me paragrafin 123, një njësi ekonomike do të përdorë detyrimin (aktivin) neto të përfitimit të përcaktuar dhe normën e skontimit të përcaktuar në fillim të periudhës raportuese vjetore. Megjithatë, nëse një njësi ekonomike e rimat detyrimin (aktivin) neto të përfitimeve të përcaktuara në përputhje me paragrafin 99, njësi ekonomike do të përcaktojë interesin neto për pjesën e mbetur të periudhës raportuese vjetore pas ndryshimit, reduktimit ose shlyerjes së planit duke përdorur:

- (a) detyrimin (aktivin) neto të përfitimeve të përcaktuara në përputhje me paragrafin 99 (b); dhe
- (b) normën e skontimit e përdorur për rimatjen e detyrimit (aktivit) neto të përfitimeve të përcaktuara në përputhje me paragrafin 99 (b).

Në zbatim të paragrafit 123A, njësi ekonomike gjithashtu do të marrë parasysh çdo ndryshim në pasivin (aktivin) neto të përfitimit të përcaktuar gjatë periudhës që rezultojnë nga kontributet ose pagesat e përfitimeve.

...

- 125** Të ardhurat nga interesi nga aktivet e skemës janë pjesë përbërëse e kthimit nga aktivet e skemës dhe përcaktohet duke shumëzuar vlerën e drejtë të aktiveve të skemës me normën e skontimit të specifikuar në paragrafin 123A. 83, të dyja si të përcaktuara Një njësi ekonomike do të përcaktojë vlerën e drejtë të aktiveve të skemës në fillim të periudhës raportuese vjetore, duke marrë parasysh çdo ndryshim në aktivet e skemës të mbajtura gjatë periudhës si rezultat i kontributeve dhe përfitimeve të paguara. Megjithatë, nëse një njësi ekonomike rimat detyrimin (aktivin) neto të përfitimit të përcaktuar në përputhje me paragrafin 99, ajo do të përcaktojë të ardhurat nga interesi për pjesën e mbetur të periudhës raportuese vjetore pas ndryshimit, reduktimit ose shlyerjes së planit duke përdorur aktivet e skemës të përdorura për rimatjen e detyrimit (aktivit) neto të përfitimit të përcaktuar në përputhje me paragrafin 99 (b). Në zbatim të paragrafit 125, njësi ekonomike gjithashtu do të marrë parasysh çdo ndryshim në aktivet e skemës të zotëruara përgjatë periudhës që rezultojnë nga kontributet ose pagesat e përfitimeve. Diferenca mes të ardhurës nga interesi i aktiveve të skemës dhe kthimit mbi aktivet e skemës përfshihet në rivlerësimin e detyrimit (aktivit) neto të përfitimit të përcaktuar.

- 126** Interesi mbi efektin e kufirit të sipërm të aktivitetit është pjesë e ndryshimit gjithsej në efektin e kufirit të sipërm të aktivitetit dhe përcaktohet duke shumëzuar efektin e kufirit të sipërm të aktivitetit me normën e skontimit të specifikuar në paragrafin 123A. 83, të dyja si të përcaktuara në fillim të periudhës raportuese vjetore. Një njësi ekonomike do të përcaktojë efektin e kufirit të sipërm të aktivitetit në fillim të periudhës raportuese vjetore. Megjithatë, nëse një njësi ekonomike rimat detyrimin (aktivin) neto të përfitimit të përcaktuar në përputhje me paragrafin 99, njësi ekonomike do të përcaktojë interesin mbi efektin e kufirit të sipërm për pjesën e mbetur të periudhës raportuese vjetore pas ndryshimit, reduktimit ose shlyerjes së planit duke pasur parasysh çdo ndryshim në efektin e kufirit të sipërm të aktivitetit të përcaktuar në përputhje me paragrafin 101 (a). Diferenca mes kësaj shume interesi mbi efektin e kufirit të sipërm të aktivitetit dhe totalit të ndryshimit në efektin e kufirit të sipërm të aktivitetit përfshihet në rimatjen e detyrimit (aktivit) neto të përfitimit të përcaktuar.

Përfitime të tjera afatgjata të punonjësve

...

Njohja dhe matja

...

- 156 Për përfitimet e tjera afatgjata, njësi ekonomike do të njoh shumën gjithsej neto të vlerave të mëposhtme në rezultat (fitim ose humbje), me përjashtim të shumës që sipas rastit ndonjë Standard tjetër kërkon ose lejon të përfshihet në koston e një aktivi:

(a) koston e shërbimit (shih paragrafët 66-112 dhe paragrafin 122A);

...

Periudha kalimtare dhe data e hyrjes në fuqi

...

- 179 Ndryshimi i Planit, Reduktimi ose Shlyerja (Ndryshimet në SNK 19), të nxjerra në shkurt të vitit 2018, shtuan paragrafët 101A, 122A dhe 123A dhe ndryshuan paragrafët 57, 99, 120, 123, 125, 126 dhe 156. Një njësi ekonomike do të zbatojë këto ndryshime të ndryshimit të planit, reduktimit dhe shlyerjes të ndodhura më ose pas fillimit të periudhës së parë të raportimit vjetor që fillon më ose pas 1 janar 2019. Lejohet zbatimi përpara kësaj date. Nëse një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për një periudhë më të hershme, ajo do të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.

Karakteristikat e Parapagimit me Kompensim Negativ

(Ndryshime të SNRF 9)

Ndryshime të SNRF 9 *Instrumentet Financiare*

Është shtuar paragrafi 7.1.7. Janë shtuar një titull i ri dhe paragrafët 7.2.29 - 7.2.34.

Kapitulli 7 Data e hyrjes në fuqi dhe periudha kalimtare

7.1 Data e hyrjes në fuqi

- ...
- 7.1.7 *Karakteristikat e Parapagimit me Kompensim Negativ* (Ndryshime të SNRF 9) publikuar në Tetor 2017, ka shtuar paragrafët 7.2.29-7.2.34 dhe B4.1.12A dhe janë ndryshuar paragrafët B4.1.11(b) dhe B4.1.12(b). Një njësi ekonomike duhet të zbatojë këto amendamente për periudhat vjetore që fillojnë në ose pas datës 1 Janar 2019. Lejohet zbatimi përpara kësaj date. Nëse një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.

7.2 Periudha kalimtare

- ...
- Periudha kalimtare për Karakteristikat e Parapagimit me Kompensim Negativ**
- 7.2.29 Një njësi ekonomike do të zbatojë *Karakteristikat e Parapagimit me Kompensim Negativ* (Ndryshimet në SNRF 9) në mënyrë retrospektive në përputhje me SNK 8, përveçse siç përcaktohet në paragrafët 7.2.30-7.2.34.
- 7.2.30 Një njësi ekonomike që zbaton këto ndryshime dhe njëkohësisht këtë Standard për herë të parë, zbaton paragrafët 7.2.1-7.2.28 në vend të paragrafëve 7.2.31-7.2.34.
- 7.2.31 Një njësi ekonomike që zbaton këto ndryshime për herë të parë pasi ajo ka zbatuar më parë këtë Standard do të zbatojë paragrafët 7.2.32-7.2.34. Gjithashtu, njësi ekonomike do të zbatojë kërkesat e tjera të periudhës kalimtare në këtë Standard të nevojshme për zbatimin e këtyre ndryshimeve. Për këtë qëllim, referencat për datën e aplikimit fillestar do të lexohen duke iu referuar fillimit të periudhës raportuese në të cilën një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime (data e zbatimit fillestar të këtyre ndryshimeve).
- 7.2.32 Në lidhje me përcaktimin e një aktivi financiar ose detyrimi financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes një njësi ekonomike:
- (a) do të anulohet përcaktimin e saj të mëparshëm të një aktivi financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes nëse ky përcaktim më parë është bërë në përputhje me kushtin në paragrafin 4.1.5 por si rezultat i aplikimit të këtyre ndryshimeve, ky kusht nuk përmbushet më;
  - (b) mund të përcaktojë një aktiv financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, nëse ky përcaktim më parë nuk ka përmbushur kushtin në paragrafin 4.1.5 por, si rezultat i aplikimit të këtyre ndryshimeve, ky kusht përmbushet tani;
  - (c) do të anulohet përcaktimin e saj të mëparshëm të një detyrimi financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes nëse ky përcaktim më parë është bërë në përputhje me kushtin në paragrafin 4.2.2(a) por, si rezultat i aplikimit të këtyre ndryshimeve, ky kusht nuk përmbushet më; dhe
  - (d) mund të përcaktojë një detyrim financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes nëse ky përcaktim më parë nuk ka përmbushur kushtin në paragrafin 4.2.2(a) por, si rezultat i aplikimit të këtyre ndryshimeve, ky kusht përmbushet tani;

Një përcaktim dhe anulim i tillë, do të bëhet në bazë të fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e zbatimit fillestar të këtyre ndryshimeve. Ky klasifikim do të zbatohet në mënyrë retrospektive.

- 7.2.33 Një njësi ekonomike nuk është e detyruar të ri pasqyrojë periudhat e mëparshme për të reflektuar zbatimin e këtyre ndryshimeve. Njësia ekonomike mund të ri praqese periudhat e mëparshme nëse dhe vetëm nëse kjo është e mundur pa përdorimin e gjykimit retrospektiv dhe, pasqyrat financiare të riparaqitura reflektojnë të gjitha kërkesat e këtij Standardi. Nëse një njësi ekonomike nuk riparaqet periudhat e mëparshme, ajo duhet të njohë çdo diferencë midis vlerës kontabël (neto) të mëparshme dhe vlerës kontabël (neto) në fillim të periudhës raportuese vjetore që përfshin datën e zbatimit fillestar të këtyre ndryshimeve, në fitimet e pashpërndara në çelje (ose një përbërës tjetër më të përshtatshëm të kapitalit neto) të periudhës vjetore të raportimit që përfshin datën e zbatimit fillestar të këtyre ndryshimeve.
- 7.2.34 Në periudhën raportuese që përfshin datën e zbatimit fillestar të këtyre ndryshimeve, njësia ekonomike duhet të japë informacionin e mëposhtëm për secilën klasë të aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare që janë prekur në datën e zbatimit fillestar të këtyre ndryshimeve:
- (a) kategorinë e mëparshme të matjes dhe vlerën kontabël të përcaktuar menjëherë para zbatimit të këtyre ndryshimeve;
  - (b) kategorinë e re të matjes dhe vlerën e mbartur të përcaktuar në përputhje me këto ndryshime;
  - (c) vlerën kontabël të çdo aktivi financiar dhe detyrimi financiar në pasqyrën e pozicionit financiar të përcaktuar dhe të matur paraprakisht me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, por që nuk janë më të përcaktuara si të tilla; dhe
  - (d) arsyet për çdo përcaktim ose jo të aktiveve ose detyrimeve financiare si të matura me vlerën e drejtë përmes fitimit dhe humbjes.

Në shtojcën B, janë ndryshuar paragrafët B4.1.11(b) dhe B4.1.12(b). Paragrafi B4.1.12A është shtuar. Paragrafi B4.1.10 nuk është ndryshuar por është përfshirë për lehtësi referimi. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është paraqitur me vijë në mes.

Klasifikimi (Kapitulli 4)

Klasifikimi i aktiveve financiare (Seksioni 4.1)

...

Flukset e mjeteve monetare kontraktuale të cilat janë pagesa vetëm të principalit dhe të interesit mbi shumën e principalit të papaguar

...

Kushtet e kontratës që ndryshojnë afatin/ kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale

- B4.1.10 Nëse një aktiv financiar përmban një element kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale (për shembull, në qoftë se aktivi mund të parapaguhet para maturimit ose afati i saj mund të zgjatet), njësia ekonomike duhet të përcaktojë nëse flukset e mjeteve monetare kontraktuale që mund të lindin gjatë jetës së instrumentit për shkak të këtij elementi kontraktual, janë pagesa vetëm të principalit dhe të interesit mbi shumën e principalit të papaguar. Për të bërë këtë përcaktim, njësia ekonomike duhet të vlerësojë flukset e mjeteve monetare kontraktuale që mund të lindin si para, ashtu dhe pas ndryshimit të flukseve të mjeteve monetare kontraktuale. Njësia ekonomike gjithashtu, mund të ketë nevojë për të vlerësuar natyrën e çdo ngjarje të kushtëzuar (d.m.th. shkaktarin) që do të ndryshonte kohën ose shumën e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale. Ndërsa natyra e ngjarjes të kushtëzuar në vetvete nuk është një faktor përcaktues në vlerësimin nëse flukset e mjeteve monetare kontraktuale janë pagesa vetëm të principalit dhe të interesit, por mund të jetë një tregues. Për shembull, krahasoni një instrument financiar me një normë interesi që rishikohet bazuar në një normë më të lartë në qoftë se debitori nuk bën një numër të caktuar të pagesave të një instrumenti financiar me një normë interesi që rishikohet bazuar në një normë më të lartë nëse një indeks i veçantë i kapitalit neto arrin një nivel të caktuar. Kjo është me shumë gjasa rasti që flukset e mjeteve monetare kontraktuale mbi jetën e instrumentit do të jenë vetëm pagesa të principalit dhe të interesit mbi shumën e principalit të papaguar për shkak të marrëdhënieve midis pagesave që nuk janë bërë dhe një rrezikut në rritje të kredisë. (Shiko gjithashtu paragrafin B4.1.18.)
- B4.1.11 Shembujt e mëposhtëm janë raste të kushteve kontraktuale që rezultojnë në flukse të mjeteve monetare që janë vetëm pagesa të principalit dhe të interesit mbi shumën e principalit të papaguar:
- (a) një normë interesi e ndryshueshme që konsiston në shpërblimin për vlerën në kohë të parasë, në rrezikun e kredisë së lidhur me shumën e principalit të pa paguar gjatë një periudhe të caktuar kohe (shuma për rrezikun e kredisë mund të përcaktohet vetëm në momentin e njohjes fillestare, dhe kështu mund të fiksohet) dhe në kostot dhe rreziqet e tjera bazë të huadhënies, si dhe në një marzh fitimi;
  - (b) një kusht kontraktual që lejon emetuesin (d.m.th. debitorin) të parapaguajë një instrument borxhi ose lejon mbajtësin (d.m.th. kreditorin) për të kthyer një instrument borxhi përsëri tek emetuesi para maturimit dhe shuma e parapagimit në thelb paraqet shumat e paguara të principalit dhe të interesit mbi shumën e principalit të papaguar, të cilat mund të përfshijnë kompensim të arsyeshëm shtesë për ndërprejen e hershme të kontratës; dhe
  - (c) një kusht kontraktual që lejon emetuesin ose mbajtësin të zgjasë afatin kontraktual të një instrumenti borxhi (d.m.th. një opsion zgjatje) dhe kushtet e zgjatjes së opsionit rezultojnë në flukset e mjeteve monetare kontraktuale gjatë periudhës së zgjatur që janë vetëm pagesa të principalit dhe të interesit mbi shumën e principalit të papaguar, të cilat mund të përfshijnë një kompensim të arsyeshëm shtesë për zgjatjen e kontratës.

B4.1.12 Pavarësisht paragrafit B4.1.10, një aktiv financiar që ndryshe do të plotësonte kushtin në paragrafin 4.1.2 (b) dhe 4.1.2A (b), por nuk e bën këtë vetëm si rezultat i një kushti kontraktual që lejon (ose kërkon) emetuesin të parapaguajë një instrument borxhi ose lejon (ose kërkon) mbajtësin për t'i kthyer mbrapsht një instrument borxhi emetuesit para maturimit mund të matet me koston e amortizuar ose vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (pasi të ketë plotësuar kushtin në paragrafin 4.1.2 (a) ose kushtin në paragrafin 4.1.2A (a)) nëse:

- (a) njësia ekonomike ka blerë ose ka krijuar aktivin financiar me çmim më të madh ose më të vogël në krahasim me shumën kontraktuale të deklaruar;
- (b) shuma e parapagimit në thelb paraqet shumën kontraktuale të deklaruar dhe shumën e përlogaritur (por të papaguar) të interesit kontraktual, i cili mund të përfshijë një kompensim të arsyeshëm ~~shesë~~ për ndërprerjen e hershme të kontratës; dhe
- (c) kur njësia ekonomike fillimisht njeh aktivin financiar, vlera e drejtë e karakteristikës së parapagimit është e parëndësishme.

B4.1.12A Për qëllimin e zbatimit të paragrafëve B4.1.11 (b) dhe B4.1.12 (b), pavarësisht nga ngjarja ose rrethana që shkakton ndërprerjen e parakohshme të kontratës, njëra palë mund të paguajë ose të marrë kompensim të arsyeshëm për atë ndërprerje të parakohshme. Për shembull, një palë mund të paguajë ose të marrë kompensim të arsyeshëm kur zgjedh të ndërpresë kontratën më herët (ose përndryshe shkakton ndërprerjen e parakohshme të saj).

INTERESA AFATGJATË NË PJESËMARRJE DHE SIPËRMARRJE TË PËRBASHKËTA (NDRYSHIME NË SNK 28)

Tetor 2017 (rishikuar më 2 nëntor 2017 për shkak të korigjimit të një gabimi në numërimin e paragrafëve)

Ndryshimet në

SNK 28 *Investimet në pjesëmarrjet dhe në sipërmarrjet e përbashkëta*

Janë shtuar paragrafët 14A dhe 45G-45K dhe është fshirë paragrafi 41. Teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

Metoda e kapitalit neto

14A Një njësi ekonomike gjithashtu, zbaton SNRF 9 për instrumente të tjerë financiarë në një pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët, për të cilët nuk aplikohet metoda e kapitalit neto. Këto përfshijnë interesa afatgjata që, në thelb, janë pjesë e investimit neto të njësisë ekonomike në një pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët (shih paragrafin 38). Një njësi ekonomike zbaton SNRF 9 për interesa të tillë afatgjatë para se të zbatohet paragrafi 38 dhe paragrafët 40-43 të këtij standardi. Në zbatimin e SNRF 9, njësia ekonomike nuk merr parasysh ndonjë rregullim të vlerës kontabël të interesave afatgjata që rrjedhin nga zbatimi i këtij standardi.

Zbatimi i metodës së kapitalit neto

...

41 [Fshirë] Njësia ekonomike zbaton kërkesat e zhvlerësimit në SNRF 9 për interesat e tjera të saj në pjesëmarrjet ose sipërmarrjet e përbashkëta që janë në kuadër të SNRF 9 dhe që nuk janë pjesë e investimit neto.

...
Data e hyrjes në fuqi dhe periudha kalimtare

- 45G *Interesat afatgjatë në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta*, botuar në tetor 2017, ka shtuar paragrafin 14A dhe ka fshirë paragrafin 41. Një njësi ekonomike do të zbatojë këto ndryshime në mënyrë retrospektive në përputhje me SNK 8 për periudhat vjetore që fillojnë më 1 janar 2019 ose më pas, me përjashtim të rasteve siç specifikohet në paragrafët 45H - 45K. Lejohet zbatimi përpara kësaj date. Nëse një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.
- 45H Një njësi ekonomike që zbaton për herë të parë ndryshimet në paragrafin 45G në të njëjtën kohë aplikon për herë të parë SNRF 9 duhet të zbatojë kërkesat e periudhës kalimtare në SNRF 9 për interesat afatgjatë të përkruara në paragrafin 14A.
- 45I Një njësi ekonomike që zbaton për herë të parë ndryshimet në paragrafin 45G pasi ka zbatuar për herë të parë SNRF 9 do të zbatojë kërkesat e tranzicionit të SNRF 9 të nevojshme për zbatimin e kërkesave të përcaktuara në paragrafin 14A për interesat afatgjatë. Për këtë qëllim, referencat për datën e zbatimit fillestar të SNRF 9 do të lexohen duke iu referuar fillimit të periudhës raportuese vjetore në të cilën njësi ekonomike zbaton për herë të parë ndryshimet (data e zbatimit fillestar të ndryshimeve). Njësi ekonomike nuk është i detyruar të riparaqesë periudhat e mëparshme për të pasqyruar zbatimin e ndryshimeve. Njësi ekonomike mund të riparaqesë periudhat e mëparshme vetëm nëse një gjë e tillë është e mundur pa përdorimin e gjykimit retrospektiv.
- 45J Kur zbaton për herë të parë ndryshimet në paragrafin 45G, një njësi ekonomike që zbaton përjashtimin e përkohshëm nga SNRF 9 në përputhje me SNRF 4 *Kontratat e Sigurimeve*, nuk i kërkohej të riparaqesë periudhat e mëparshme për të pasqyruar zbatimin e ndryshimeve. Njësi ekonomike mund të riparaqesë periudhat e mëparshme dhe vetëm nëse një gjë e tillë është e mundur pa përdorimin e gjykimit retrospektiv.
- 45K Nëse një njësi ekonomike që zbaton paragrafin 45I ose paragrafin 45J dhe që nuk riparaqet periudhat e mëparshme, në datën e zbatimit fillestar të ndryshimeve, ajo duhet të njohë në fitimet e pashpërndara (ose një përbërës tjetër më të përshtatshëm të kapitalit neto) çdo diferencë midis:
- shumës së mëparshme të mbartur të interesave afatgjatë të përkruar në paragrafin 14a në atë datë; dhe
  - vlerës kontabël të atyre interesave afatgjatë në atë datë.
- INTERESA AFATGJATË NË PJESËMARRJET
SIPËRMARRJET E PËRBASHKËTA
(NDRYSHIME TË SNK 28)

Ndryshimet në

SNK 28 *Investimet në pjesëmarrjet dhe në sipërmarrjet e përbashkëta*

Janë shtuar paragrafët 14A dhe 45F-45J dhe është fshirë paragrafi 41. Teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

Metoda e kapitalit neto

- ...
14A Një njësi ekonomike gjithashtu zbaton SNRF 9 për instrumente të tjerë financiarë në një pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët, për të cilat nuk aplikohet metoda e kapitalit neto. Këto përfshijnë interesa afatgjata që, në thelb, janë pjesë e investimit neto të njësisë ekonomike në një pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët (shih paragrafin 38). Një njësi ekonomike zbaton SNRF 9 për interesa të tillë afatgjatë para se të zbatohet paragrafi 38 dhe paragrafët 40-43 të këtij standardi. Në zbatimin e SNRF 9, njësi ekonomike nuk merr parasysh ndonjë rregullim të vlerës kontabël të interesave afatgjata që rrjedhin nga zbatimi i këtij standardi.
- ...

Zbatimi i metodës së kapitalit neto

- ...
- 41 [Fshirë] Njësia ekonomike zbaton kërkesat e zhvlerësimit në SNRF 9 për interesat e tjera të saj në pjesëmarrjet ose sipërmarrjet e përbashkëta që janë në kuadër të SNRF 9 dhe që nuk janë pjesë e investimit neto.
- ...

Data e hyrjes në fuqi dhe periudha kalimtare

- ...
- 45F *Interesat afatgjatë në pjesëmarrjet dhe sipërmarrjet e përbashkëta*, e botuar në Tetor 2017, ka shtuar paragrafin 14A dhe ka fshirë paragrafin 41. Një njësi ekonomike do të zbatojë këto ndryshime në mënyrë retrospektive në përputhje me SNK 8, për periudhat vjetore, që fillojnë më 1 janar 2019 ose më pas, me përjashtim të rasteve siç specifikohet në paragrafët 45G - 45J. Lejohet zbatimi përpara kësaj date. Nëse një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.
- 45G Një njësi ekonomike që zbaton për herë të parë ndryshimet në paragrafin 45F në të njëjtën kohë aplikon për herë të parë SNRF 9, duhet të zbatojë kërkesat e periudhës kalimtare në SNRF 9 për interesat afatgjatë të përshkruara në paragrafin 14A.
- 45H Një njësi ekonomike që zbaton për herë të parë ndryshimet në paragrafin 45F pasi ka zbatuar për herë të parë SNRF 9 do të zbatojë kërkesat e periudhës kalimtare të SNRF 9 të nevojshme për zbatimin e kërkesave të përcaktuara në paragrafin 14A për interesat afatgjatë. Për këtë qëllim, referencat për datën e zbatimit fillestar të SNRF 9 do të lexohen duke iu referuar fillimit të periudhës raportuese vjetore në të cilën njësia ekonomike zbaton për herë të parë ndryshimet (data e zbatimit fillestar të ndryshimeve). Njësia ekonomike nuk është i detyruar të riparaqesë periudhat e mëparshme për të pasqyruar zbatimin e ndryshimeve. Njësia ekonomike mund të riparaqesë periudhat e mëparshme vetëm nëse, është e mundur pa përdorimin e gjykimit retrospektiv.
- 45I Kur zbaton për herë të parë ndryshimet në paragrafin 45F, një njësi ekonomike që zbaton përjashtimin e përkohshëm nga SNRF 9 në përputhje me SNRF 4 *Kontratat e Sigurimeve*, nuk i kërkohet të riparaqesë periudhat e mëparshme për të pasqyruar zbatimin e ndryshimeve. Njësia ekonomike mund të riparaqesë periudhat e mëparshme vetëm nëse, është e mundur pa përdorimin e gjykimit retrospektiv.
- 45J Nëse një njësi ekonomike që zbaton paragrafin 45H ose paragrafin 45I dhe që nuk riparaqet periudhat e mëparshme, në datën e zbatimit fillestar të ndryshimeve, ajo duhet të njohë në fitimet e pashpërndara (ose një përbërës tjetër më të përshtatshëm të kapitalit neto) çdo diferencë midis:
- (a) shumës së mëparshme të mbartur të interesave afatgjatë të përshkruar në paragrafin 14a në atë datë; dhe
  - (b) vlerës kontabël të atyre interesave afatgjatë në atë datë.

PËRMIRËSIMET VJETORE TË SNRF-VE®
PËR CIKLIN 2015–2017

Ndryshime të
SNRF 3 Kombinimet e Biznesit

Janë shtuar paragrafët 42A dhe 64O.

Udhëzime shitesë për aplikimin e metodës së blerjes për tipe të veçanta të kombinimit të biznesit

Kombinimi i biznesit që arrihet shkallë-shkallë

...

- 42A Kur një palë në një marrëveshje të përbashkët (siç përcaktohet në SNRF 11 *Marrëveshjet e Përbashkëta*) merr kontrollin e një biznesi që është një operacion i përbashkët (siç është përcaktuar në SNRF 11) dhe kishte të drejta mbi aktivet dhe obligime për detyrimet që lidhen me atë veprim të përbashkët menjëherë para datës së blerjes, transaksioni është një kombinim biznesi i arritur në faza. Për këtë arsye, blerësi do të zbatojë kërkesat për një kombinim biznesi të arritur në faza, duke përfshirë rivlerësimin e interesit të zotëruar më parë në operacionin e përbashkët në mënyrën e përshkruar në paragrafin 42. Duke vepruar kështu, blerësi do të rivlerësojë të gjithë interesin e tij të mbajtur më parë në operacionin e përbashkët.

Data e hyrjes në fuqi dhe periudha kalimtare

Data e hyrjes në fuqi

...

- 64O *Përmirësime vjetore të SNRF-ve për Ciklin 2015-2017*, të publikuara në Dhjetor 2017, ka shtuar paragrafin 42A. Një njësi ekonomike do të zbatojë këto ndryshime në kombinimin e biznesit për të cilat data e blerjes është datën e fillimit të periudhës së parë të raportimit vjetor që fillon në 1 janar 2019 ose më pas. Lejohet zbatimi përpara kësaj date. Nëse një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.

Ndryshime në
SNRF 11 *Marrëveshjet e Përbashkëta*

Janë shtuar paragrafi B33CA dhe paragrafi C1AB

Trajtimi i blerjes së interesave në operacione të përbashkëta

...

- B33CA Një palë që merr pjesë, por nuk ka kontroll të përbashkët, në një operacion të përbashkët mund të marrë kontroll të përbashkët të veprimtarisë së përbashkët në të cilën veprimtaria e operacionit të përbashkët përbën një biznes siç përcaktohet në SNRF 3. Në një rast të tillë, interesat e zotëruar në fillim në operacionin e përbashkët nuk rimaten.

...

Data e hyrjes në fuqi

...

- C1AB *Përmirësime vjetore të SNRF-ve Për Ciklin 2015-2017*, të publikuara në Dhjetor 2017, ka shtuar paragrafin B33CA. Një njësi ekonomike do të zbatojë këto ndryshime në transaksione në të cilat ajo merr kontrollin e përbashkët më ose pas fillimit të periudhës së parë të raportimit vjetor që fillon më ose pas 1 janar 2019. Lejohet zbatimi përpara kësaj date. Nëse një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.

Ndryshime të
SNK 12 *Tatimet mbi të ardhurat*

Janë shtuar paragrafët 57A dhe 98I, titulli i shembullit pas paragrafit 52B më poshtë është ndryshuar dhe është fshirë paragrafi 52B. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

Matja

...

- 52B [Fshirë] Në rrethanat e përshkruara në paragrafin 52A, pasojat e tatimit mbi të ardhurat për dividendët njihen kur njihet detyrimi për të paguar dividendin. Pasojat e tatimit mbi të ardhurat nga dividendët janë më shumë të lidhura drejtpërdrejt me transaksionet ose ngjarjet e mëparshme se sa me shpërndarjet për pronarët. Për këtë arsye, pasojat e tatimit mbi të ardhurat nga dividendët njihen në fitimin ose humbjen e periudhës së kërkuar nga paragrafi 58, përveç rasteve kur pasojat e tatimit mbi të ardhurat nga dividendët krijohen nga rrethanat e përshkruara në paragrafin 58(a) dhe (b).

Shembull që ilustron paragrafët 52A dhe ~~52B~~57A

...

...
Njohja e tatimit aktual dhe të shtyrë

57A Një njësi ekonomike do të njohë pasojat e tatimit mbi të ardhurat nga dividendët sic përcaktohet në SNRF 9 kur njih një detyrim për të paguar dividendin. Pasojat e tatimit mbi të ardhurat nga dividendët janë të lidhura më drejtpërdrejt me transaksione ose ngjarje të mëparshme që krijojnë fitime për tu shpërndarë, dhe jo me shpërndarjet për pronarët. Prandaj, një njësi ekonomike do të njohë pasojat e tatimit mbi të ardhurat nga dividendët në fitim ose humbje, në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse ose në kapitalin neto në përputhje me zërin se ku njësi ekonomike ka njohur fillimisht ato transaksione ose ngjarje të mëparshme.

Data e hyrjes në fuqi

98I Përmirësimet vjetore të SNRF-ve për Ciklin 2015-2017, të publikuara në Dhjetor 2017, ka shtuar paragrafin 57A dhe kanë fshirë paragrafin 52B. Një njësi ekonomike do të aplikojë këto ndryshime për periudhat vjetore raportuese që fillojnë në datën 1 Janar 2019 ose pas kësaj date. Lejohet zbatimi përpara kësaj date. Nëse një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt. Kur një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për herë të parë, ajo do t'i zbatojnë ato dhe për pasojat e tatimit mbi të ardhurat nga dividendët të njohura në fillim të periudhës më të afërt krahasuese ose pas saj.

Ndryshime të
SNK 23 Kostot e Huamarrjes

Paragrafi 14 është ndryshuar dhe janë shtuar paragrafët 28A dhe 29D. Teksti i fshirë është vijëzuar në mes dhe teksti i ri është nënvizuar.

Njohja

...
Kostot e huamarrjes të përshtatshme për kapitalizim
...
14 Në rastin kur fondet merren hua për qëllim të përgjithshëm dhe përdoren për të përfutur një aktiv të kualifikuar, shuma e kostove të huamarrjes të përshtatshme për kapitalizim do të përcaktohet duke zbatuar një normë kapitalizimi mbi shpenzimet e këtij aktivi. Norma e kapitalizimit është mesatarja e ponderuar e kostove të huamarrjes e zbatuar për të gjitha huatë e njësisë ekonomike që janë të papaguara gjatë periudhës. ~~perveç huave~~ Megjithatë, një njësi ekonomike duhet të përjashtojë nga kjo llogaritje kostot e huamarrjes të zbatueshme për huamarrjet e përdorura posaçërisht për të marrë një aktiv të kualifikuar deri sa të plotësohen në mënyrë thelbësore të gjitha aktivitetet e nevojshme për përgatitjen e atij aktivi për përdorim ose shitje sipas rastit. Shuma e kostove të huamarrjes e kapitalizuar gjatë një periudhe nuk duhet të tejkalojë shumën e kostove të huamarrjes të kryera gjatë periudhës.

Dispozitat kalimtare

28A Përmirësimet vjetore të SNRF-ve për Ciklin 2015-2017, të publikuara në Dhjetor 2017, ka ndryshuar paragrafin 14. Një njësi ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime për kostot e huamarrjes në datën e fillimit të periudhës raportuese vjetore në të cilën njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për herë të parë ose pas kësaj date.

Data e hyrjes në fuqi

29D Përmirësimet vjetore të SNRF-ve për Ciklin 2015-2017, të publikuara në Dhjetor 2017, ka ndryshuar paragrafin 14 dhe ka shtuar paragrafin 28A. Një njësi ekonomike do të zbatojë këto ndryshime për periudhat vjetore raportuese që fillojnë në datën 1 Janar 2019 ose pas kësaj date. Lejohet zbatimi përpara kësaj date. Nëse një njësi ekonomike i zbaton këto ndryshime për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.

KIRNF 23

Paqartësi mbi Trajtimet e Tatimit mbi të Ardhurat

Referencat

- SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare
- SNK 8 Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet
- SNK 10 Ngjarjet pas Periudhës së Raportimit Financiar
- SNK 12 Tatimet mbi të Ardhurat

Konteksti

- 1 SNK 12 *Tatimet mbi të Ardhurat* përcakton kërkesat për aktivet dhe detyrimet tatimore aktuale dhe të shtyra. Një njësi ekonomike zbaton kërkesat në SNK 12 në bazë të ligjeve tatimore në fuqi.
- 2 Mund të jetë e paqartë se si ligji tatimor zbatohet për një transaksion ose për një rrethanë të caktuar. Mund të jetë e paqartë nëse një trajtim i veçantë tatimor sipas ligjit tatimor është i pranueshëm ose jo, deri sa autoriteti përkatës tatimor ose gjykata të marrin një vendim në të ardhmen. Rrjedhimisht, një kundërshti ose shqyrtim i një trajtimi të veçantë tatimor nga autoriteti tatimor mund të ndikojë në krijimin e një aktivi ose detyrimi tatimor aktual ose të shtyrë për njësinë ekonomike.
- 3 Në këtë interpretim:
- (a) 'trajtimet tatimore' do t'i referohen trajtimeve të përdorura ose që planifikohet të përdoren nga një njësi ekonomike në deklaratimet e tatimit mbi të ardhurat.
  - (b) 'autoritet tatimor' do t'i referohet organit ose organeve të cilat vendosin nëse trajtimet tatimore janë të pranueshme sipas ligjit tatimor. Kjo mund të përfshijë një gjykatë.
  - (c) një 'trajtim i pasigurt tatimor' është një trajtim tatimor për të cilin ekzistojnë paqartësi nëse autoriteti përkatës tatimor do ta pranojë trajtimin tatimor sipas ligjit tatimor apo jo. Për shembull, vendimi i një njësie ekonomike për të mos dorëzuar deklaratën tatimore të tatimit mbi të ardhurat në një juridiksion tatimor të caktuar ose për të mos përfshirë të ardhura të veçanta në fitimin e tatueshëm, është një trajtim i pasigurt tatimor nëse pranimi i këtij vendimi është i pasigurt sipas ligjit tatimor.

Objekti

- 4 Ky Interpretim sqaron menyrën se si të zbatohen kërkesat e njohjes dhe të matjes sipas SNK 12 kur ka paqartësi mbi trajtimet e tatimit mbi të ardhurat. Në një rrethanë të tillë, njësi ekonomike do të njohë dhe të masë aktivin ose detyrimin tatimor aktual ose të shtyrë, duke zbatuar kërkesat e SNK 12 bazuar tek fitimi i tatueshëm (humbja tatimore), baza e tatueshme, humbja e mbartur tatimore, tepricat e parapaguara tatimore të papërdorura dhe tek tarifa tatimore e përcaktuar duke zbatuar këtë Interpretim.

Çështjet

- 5 Kur ka paqartësi mbi trajtimet e tatimit mbi të ardhurat, ky Interpretim sqaron:
- (a) nëse një njësi ekonomike i konsideron veçmas trajtimet e pasigurta tatimore;
  - (b) supozimet që një njësi ekonomike bën për qëndrimin e autoriteteve tatimore për këto trajtime tatimore;
  - (c) menyrën si një njësi ekonomike përcakton fitimin e tatueshëm (humbje tatimore), bazën e tatueshme, humbjet e mbartura tatimore, tepricat e parapaguara tatimore të papërdorura; dhe
  - (d) menyrën si një njësi ekonomike të marrë në konsideratë ndryshimet e fakteve dhe të rrethanave.

Konsensus

- Nëse një njësi ekonomike i konsideron veçmas trajtimet e pasigurta tatimore
- 6 Një njësi ekonomike do të përcaktojë nëse duhet të shqyrtojë çdo trajtim tatimor të pasigurt veçmas ose së bashku me një ose më shumë trajtime tatimore të tjera të pasigurta, bazuar në faktin se cila metodë parashikon më mirë zgjidhjen e pasigurisë. Në përcaktimin e qasjes që parashikon më mirë zgjidhjen e pasigurisë, një njësi ekonomike mund të marrë në konsideratë, për shembull, (a) mënyrën se si përgatiten deklaratimet e tatimit mbi të ardhurat dhe si mbështeten trajtimet tatimore; ose (b) çfarë parashikon njësi ekonomike në lidhje me qëndrimin e autoritetit tatimor, dhe si të zgjidhë çështjet që mund të lindin nga ky qëndrim.
- 7 Nëse një njësi ekonomike, duke zbatuar paragrafin 6, merr në konsideratë më shumë se një trajtim tatimor të pasigurt së bashku, njësi ekonomike kur flet për një "trajtim të pasigurt tatimor" sipas këtij Interpretimi, duhet t'i referohet grupit të trajtimeve të pasigurta tatimore të shqyrtuara së bashku.

Shqyrtimi nga autoritetet tatimore

- 8 Kur bëjmë një vlerësim nëse një trajtim i pasigurt tatimor ndikon, dhe sa është ky ndikim në përcaktimin e fitimit të tatueshëm (humbjes tatimore), bazës tatimore, humbjes së mbartur tatimore, të tepricave të parapaguara tatimore të papërdorura, një njësi ekonomike duhet të marrë si të mirëqenë se një autoritet tatimor do të shqyrtojë shifrat e deklaruara për të cilat ka të drejtë t'i kontrollojë dhe se autoriteti tatimor ka njohuri të plota për të gjitha informacionet që kanë lidhje me kryerjen e këtyre kontrolleve.
- Përcaktimi i fitimit të tatueshëm (humbjes tatimore), bazës së tatueshme, humbjeve të mbartura tatimore, tepricave të parapaguara tatimore të papërdorura;
- 9 Një njësi ekonomike duhet të marrë në konsideratë nëse është e mundur që një autoritet tatimor të pranojë një trajtim të pasigurt tatimor.
- 10 Nëse një njësi ekonomike arrin në përfundimin se është e mundshme që autoriteti tatimor të pranojë një trajtim të pasigurt tatimor, njësi ekonomike do të përcaktojë fitimin e tatueshëm (humbjen tatimore), bazën tatimore, humbjen e mbartur tatimore, tepricat e parapaguara tatimore të papërdorura ose tarifatat tatimore në përputhje me trajtimin tatimor të përdorur ose të planifikuar për t'u përdorur në deklaratën e tatimit mbi të ardhurat.
- 11 Nëse një njësi ekonomike arrin në përfundimin se nuk është e mundur që autoriteti tatimor të pranojë një trajtim të pasigurt tatimor, njësi ekonomike duhet të pasqyrojë efektin e pasigurisë në përcaktimin e fitimit të tatueshëm (humbjes tatimore), bazës së tatueshme, humbjeve të mbartura tatimore, tepricave të parapaguara tatimore të papërdorura ose tarifave tatimore. Një njësi ekonomike duhet të pasqyrojë efektin e pasigurisë për çdo trajtim tatimor të pasigurt duke përdorur njërën nga metodat e mëposhtme, në varësi të metodës që njësi ekonomike pret të parashikojë më mirë zgjidhjen e pasigurisë:
- (a) metoda e vlerës më të mundshme - shuma e vetme më e mundshme sipas një serie rezultatesh të mundshme. vlera më e mundshme mund të jetë zgjidhja më e mirë e pasigurisë nëse rezultatet e mundshme janë dy-polare ose të përqendruara në një vlerë.
  - (b) metoda e vlerës së parashikuar - shuma e vlerave të ponderuara të mundshme sipas një serie rezultatesh të mundshme. vlera e parashikuar mund të jetë zgjidhja më e mirë e pasigurisë nëse ekziston një larmishmëri e rezultateve të mundshme që nuk janë as dy-polare dhe as të përqendruara në një vlerë.
- 12 Nëse një trajtim i pasigurt tatimor ndikon në tatimin aktual dhe në tatimin e shtyrë (për shembull, nëse ai ndikon si në fitimin e tatueshëm që përdoret për të përcaktuar tatimin aktual ashtu dhe në bazën tatimore të përdorur për të përcaktuar tatimin e shtyrë), një njësi ekonomike duhet të bëjë gjykime dhe vlerësime të qëndrueshme për tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë.
- Ndryshime të fakteve dhe të rrethanave
- 13 Një njësi ekonomike duhet të rivlerësojë një gjykim ose vlerësim siç kërkohet nga ky Interpretim nëse faktet dhe rrethanat në të cilat është bazuar gjykimi ose vlerësimi ndryshojnë ose si rezultat i informacioneve të reja që kanë ndikim në gjykimin ose vlerësimin në fjalë. Për shembull, një ndryshim në fakte dhe rrethana mund të ndryshojë konkluzionet e një njësie ekonomike në lidhje me pranimin e një trajtimi tatimor ose vlerësimin e njësisë ekonomike për efektin e pasigurisë ose të dyja. Paragrafët A1-A3 përcaktojnë udhëzime për ndryshimet në fakte dhe rrethana.
- 14 Një njësi ekonomike duhet të pasqyrojë efektin e ndryshimit të fakteve dhe rrethanave ose të informacionit të ri si një ndryshim në vlerësimin kontabël duke zbatuar SNK 8 *Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet*. Një njësi ekonomike duhet të zbatojë SNK 10 *Ngjarjet pas Periudhës së Raportimit* për të përcaktuar nëse një ndryshim që ndodh pas periudhës raportuese është një ngjarje që kërkon rregullim të pasqyrave financiare apo jo.

Shtojca A

Udhëzime të zbatimit

Kjo shtojcë është një pjesë përbërëse e KIRNF 23 dhe ka të njëjtin autoritet si pjesët e tjera të KIRNF 23.

Ndryshime të fakteve dhe të rrethanave (paragrafi 13)

- A1 Në zbatimin e paragrafit 13 të këtij Interpretimi, një njësi ekonomike duhet të vlerësojë rëndësinë dhe efektin e ndryshimit të fakteve dhe rrethanave ose të informacionit të ri në kuadrin e ligjeve të aplikueshme tatimore. Për shembull, një ngjarje e veçantë mund të rezultojë në rivlerësimin e një gjykimi apo parashikimi të bërë për një trajtim tatimor të caktuar, dhe mund të mos rezultojë i tillë për një trajtim tatimor tjetër, nëse këto trajtime tatimore janë subjekt i ligjeve të ndryshme tatimore.
- A2 Shembuj të ndryshimeve në fakte dhe rrethana ose informacione të reja të cilët, në varësi të rrethanave, mund të rezultojnë në rivlerësimin e një gjykimi ose të një vlerësimi të kërkuar nga ky Interpretim, përfshijnë por nuk kufizohen vetëm në sa më poshtë:
- (a) shqyrtimin ose ndërmarrjen e veprimeve nga ana e autoriteteve tatimore. për shembull:
    - (i) pranimi ose mospranimi nga autoriteti tatimor i trajtimit tatimor ose i një trajtimi të ngjashëm tatimor të përdorur nga njësi ekonomike;
    - (ii) informacioni që autoriteti tatimor ka rënë dakord ose që nuk ka pranuar një trajtim të ngjashëm tatimor të përdorur nga një njësi ekonomike tjetër; dhe
    - (iii) informacioni në lidhje me shumën e përfituar ose të paguar për zgjidhjen e një trajtim të ngjashëm tatimor.
  - (b) ndryshimet në rregullat e vendosura nga një autoritet tatimor.
  - (c) tejkalimi i afatit të së drejtës nga autoriteti tatimor për të shqyrtuar ose rishqyrtuar një trajtim tatimor.
- A3 Mungesa e një pranimi ose mospranimi nga autoriteti tatimor i një trajtimi tatimor, si një rast i izoluar, nuk mund të përbëjë një ndryshim të fakteve dhe rrethanave apo informacione të reja që ndikojnë në gjykimet dhe vlerësimet e bëra sipas këtij Interpretimi.

Dhënia e informacioneve shpjeguese

- A4 Kur ka paqartësi në lidhje me trajtimet e tatimit mbi të ardhurat, një njësi ekonomike duhet të përcaktojë nëse duhet të japë informacione shtesë mbi:
- (a) gjykimet e bëra në përcaktimin e fitimit të tatueshëm (humbjes tatimore), bazës së tatueshme, humbjeve të mbartura tatimore, tepricave të tatimeve të parapaguara dhe normave tatimore duke zbatuar paragrafin 122 të snk 1 *paraqitja e pasqyrave financiare*; dhe
  - (b) supozimet dhe vlerësimet e bëra në përcaktimin e fitimit të tatueshëm (humbjes tatimore), bazës së tatueshme, humbjeve të mbartura tatimore, tepricave të tatimeve të parapaguara dhe normave tatimore duke zbatuar paragrafët 125-129 të snk 1.
- A5 Nëse një njësi ekonomike arrin në përfundimin se është e mundur që një autoritet tatimor do të pranojë një trajtim të pasigurt tatimor, njësi ekonomike duhet të përcaktojë nëse do të japë informacion për efektin e mundshëm të pasigurisë si një pasiguri e lidhur me tatimin bazuar në paragrafin 88 të SNK 12.

Shtojca B

Data e hyrjes në fuqi dhe periudha kalimtare

Kjo shtojcë është një pjesë përbërëse e KIRNF 23 dhe ka të njëjtin autoritet si pjesët e tjera të KIRNF 23.

Data e hyrjes në fuqi

- B1 Një njësi ekonomike do ta zbatojë këtë Interpretim për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2019 e në vijim. Lejohet zbatimi përpara kësaj date. Nëse një njësi ekonomike e zbaton këtë Interpretim për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.

Periudha kalimtare

- b2 gjatë zbatimit fillestar, një njësi ekonomike do të zbatojë këtë interpretim ose:
- (a) duke zbatuar në mënyrë retrospektive snk 8, nëse kjo është e mundur pa përdorimin e gjykimit retrospektiv; ose
  - (b) duke zbatuar në mënyrë retrospektive këtë interpretim, duke njohur efektin e akumuluar të zbatimit fillestar të këtij interpretimi në datën e zbatimit për herë të parë. nëse një njësi ekonomike zgjedh këtë qasje kalimtare, asaj nuk i kërkohet të riparaqesë informacionin e periudhës krahasuese. por njësi ekonomike duhet të njohë efektin e akumuluar të zbatimit fillestar të këtij interpretimi si një rregullim në tepricën e fitimeve të pashpërndara (ose një përbërës tjetër më të përshtatshëm të kapitalit neto). data e zbatimit fillestar është fillimi i periudhës të raportimit në të cilën njësi ekonomike zbaton për herë të parë këtë interpretim.

Shtojca C

Një njësi ekonomike do të zbatojë ndryshimin në këtë Shtojcë kur ajo të zbatojë KIRFN 23. Ndryshim në SNRF1 Adoptimi për Herë të Parë i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar

Është shtuar Paragrafi 39AF.

- 39AF KIRNF 23 *Paqartësi mbi Trajtimet e Tatimit mbi të Ardhurat* ka shtuar paragrafin E8 Një njësi ekonomike do të zbatojë këtë ndryshim kur ajo të zbatojë KIRFN 23.

Në Shtojcën E është shtuar paragrafi E8 dhe titulli përkatës.

- E8 Paqartësi mbi Trajtimet e Tatimit mbi të Ardhurat
- Një zbatues për herë të parë për të cilin data e kalimit në SNRF është përpara datës 1 korrik 2017 mund të zgjedhë të mos reflektojë zbatimin e KIRNF 23 *Pasiguria mbi Trajtimin e Taksave mbi të Ardhurat* në informacionin krahasues të pasqyrave financiare të saj për herë të parë sipas SNRF-ve. Një njësi ekonomike duhet të njohë efektin e akumuluar të zbatimit fillestar të këtij KIRNF 23 si një rregullim në tepricën e fitimeve të pashpërndara (ose një përbërës tjetër më të përshtatshëm të kapitalit neto) në fillim periudhës së parë raportuese sipas SNRF-ve.

SNRF 17 Kontratat e Sigurimit

Objektivi

- 1 SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit* paraqet parimet për njohjen, matjen, paraqitjen dhe dhënien e informacioneve shpjeguese për *kontratat e sigurimit*, të cilat janë objekt i këtij Standardi. SNRF 17 synon të garantojë që njësi ekonomike jep informacion përkatës, i cili paraqet në mënyrë besnike këto kontrata. Ky informacion u mundëson përdoruesve të pasqyrave financiare që të vlerësojnë efektin që kontratat e sigurimit kanë në pozicionin financiar, performancën financiare dhe flukset e mjeteve monetare të një njësie ekonomike.
- 2 Kur zbaton SNRF 17, njësi ekonomike duhet të marrë në konsideratë të drejtat dhe detyrimet e saj kryesore që vijnë nga një kontratë, ligj ose rregullim tjetër. Kontrata është një marrëveshje mes dy ose më shumë palëve, që krijon të drejta dhe detyrime të ekzekutueshme me forcë. Ekzekutimi me forcë i të drejtave dhe detyrimeve në një kontratë është çështje ligjore. Kontratat mund të jenë të shkruara, verbale ose të nënkuptuara nga praktikatat e zakonshme të biznesit të një njësie ekonomike. Kushtet kontraktuale përfshijnë të gjitha kushtet dhe afatet në një kontratë, të shprehura ose të nënkuptuara, megjithatë, një njësi ekonomike mund të shpërfillë kushtet që nuk kanë përmbajtje tregtare (dmth efekt të dukshëm ekonomik në kontratë). Kushtet e nënkuptuara në një kontratë përfshijnë ato të përcaktuara nga ligji ose ndonjë rregullim tjetër. Praktikatat dhe procedurat e lidhjes së kontratave me klientët ndryshojnë në varësi të juridiksionit, industrisë dhe njësive ekonomike. Ato mund të ndryshojnë edhe brenda një njësie ekonomike (për shembull, ato mund të varen nga klasa e klientit ose natyra e mallrave apo shërbimeve të premtuara).

Objekti

- 3 Një njësi ekonomike duhet të zbatojë SNRF 17 për:
  - (a) kontratat e sigurimit, duke përfshirë *kontratat e risigurimit*, që ajo lidh;
  - (b) kontratat e risigurimit që ajo mban; dhe

- (c) kontratat e investimit me tipare të pjesëmarrjes së lirë që ajo lidh, me kushtin që njësia ekonomike lidh edhe kontrata sigurimi.
- 4 Të gjitha referencat në SNRF 17 për kontratat e sigurimit zbatohen edhe për:
- (a) kontratat e risigurimit të mbajtura, me përjashtim të:
- (i) referimit ndaj kontratave të sigurimit të lidhura; dhe
- (ii) siç përshkruhet në paragrafët 60–70.
- (b) kontratat e investimit me tipare të pjesëmarrjes së lirë siç paraqiten në paragrafin 3(c), me përjashtim të referencës për kontratat e sigurimit në paragrafin 3(c) dhe siç përshkruhet në paragrafin 71.
- 5 Të gjitha referencat në SNRF 17 për kontratat e sigurimit të lidhura zbatohen edhe për kontratat e sigurimit të blera nga njësia ekonomike gjatë një transferimi të kontratave të sigurimit ose në një kombinim biznesi, të ndryshme nga kontratat e risigurimit të mbajtura.
- 6 Shtojca A përkufizon një kontratë sigurimi dhe paragrafët B2–B30 të Shtojcës B japin udhëzime mbi përkufizimin e një kontrate sigurimi.
- 7 Një njësi ekonomike nuk duhet të zbatojë SNRF 17 për:
- (a) garancitë e dhëna nga një prodhues, ndërmjetës ose shitës me pakicë, lidhur me shitjen e mallrave apo shërbimeve të tij tek një klient (shih SNRF 15 *Të ardhurat nga Kontratat me Klientët*).
- (b) aktivet dhe detyrimet e punëdhënësit sipas skemave të përfitimeve të punonjësve (shih SNK 19 *Përfitimet e Punonjësve* dhe SNRF 2 *Pagesat e bazuara në aksione*) dhe detyrimet e përfitimit të pensionit të raportuara nga skemat e përfitimit të pensionit të përcaktuar (shih SNK 26 *Kontabiliteti dhe Raportimi për Skemat e Përfitimeve për Pensione*).
- (c) të drejtat ose detyrimet kontratuale të lidhura me përdorimin e ardhshëm, ose e drejta e përdorimit, të një zëri jo-financiar (për shembull, disa tarifa licensimi, pagesa për përdorimin e pronës, pagesa të ndryshueshme dhe të kushtëzuara të qirasë si dhe zëra të ngjashëm: shih SNRF 15, SNK 38 *Aktive jo-materiale* dhe SNRF 16 *Qiratë*).
- (d) vlera e mbetur e garantuar e sigurur nga prodhuesi, ndërmjetësi ose shitësi me pakicë dhe vlera e mbetur e garantuar e një qiramarrësi kur ato janë të përfshira në një qira (shih SNRF 15 dhe SNRF 16).
- (e) kontratat e garancisë financiare, me përjashtim të rastit kur emetuesi ka deklaruar qartë se i sheh ato kontrata si kontrata sigurimi dhe ka përdorur trajtimin kontabël të zbatueshëm për kontratat e sigurimit. Emetuesi duhet të zgjedhë të zbatojë ose SNRF 17 ose SNK 32 *Instrumentet Financiare: Paraqitja*, SNRF 7 *Instrumentet Financiare: Dhënia e informacioneve shpjeguese* dhe SNRF 9 *Instrumentet Financiare* për të tilla kontrata të garancisë financiare. Emetuesi mund ta bëjë zgjedhjen veçmas për çdo kontratë, por zgjedhja për secilën kontratë është e pakthyeshme.
- (f) shuma e kushtëzuar e pagueshme ose e arkëtueshme në një kombinim biznesi (shih SNRF 3 *Kombinimi i Bizneseve*).
- (g) kontratat e sigurimit në të cilat njësia ekonomike është *policëmbajtës*, me përjashtim të rastit kur këto kontrata janë kontrata risigurimi të mbajtura (shih paragrafin 3(b)).
- 8 Disa kontrata plotësojnë përkufizimin e një kontrate sigurimi por kanë si qëllim kryesor të tyre sigurimin e një shërbimi kundrejt një komisioni fiks. Njësia ekonomike mund të zgjedhë të zbatojë SNRF 15 në vend të SNRF 17 për disa kontrata të që ajo lëshon, vetëm dhe vetëm nëse, plotësohen kushtet e cilësuara. Emetuesi mund ta bëjë zgjedhjen veçmas për çdo kontratë, por zgjedhja për secilën kontratë është e pakthyeshme. Kushtet janë:
- (a) njësia ekonomike nuk pasqyron një rrezik të lidhur me një klient të veçantë në vendosjen e çmimit të kontratës me atë klient;
- (b) kontrata kompenson klientin duke i ofruar shërbimin, dhe jo duke i bërë atij pagesa në mjete monetare ; dhe
- (c) *rreziku i sigurimit* i transferuar me kontratë vjen kryesisht nga përdorimi i shërbimeve nga klienti sesa nga pasiguria mbi kostot e atyre shërbimeve.

Kombinimi i kontratave të sigurimit

- 9 Një gup ose seri kontratash sigurimi me të njëjtën palë ose palë të lidhur, mund të arrijë ose të projektohet për të arritur një efekt tregtar të përgjithshëm. Me qëllim që të raportohet thelbi i kontratave të tilla, mund të jetë e nevojshme që grupi apo seria e kontratave të trajtohen si një kontratë e vetme. Për shembull, nëse të drejtat ose detyrimet në një kontratë nuk bëjnë gjë tjetër veçse mohojnë plotësisht të drejtat ose detyrimet në një kontratë tjetër të lidhur në të njëjtën kohë me të njëjtën palë, efekti i kombinuar është që nuk ekzistojnë të drejta apo detyrime.

Ndarja e përbërësve nga një kontratë sigurimi (paragrafët B31–B35)

- 10 Një kontratë sigurimi mund të përmbajë një ose më shumë përbërës të cilët mund të jenë brenda objektit të ndonjë Standardi tjetër nëse ato do të ishin kontrata të veçanta. Për shembull, një kontratë sigurimi mund të përfshijë një *përbërës investimi* ose një përbërës shërbimi (ose të dy). Njësia ekonomike duhet të zbatojë paragrafët 11–13 për të identifikuar dhe për të trajtuar përbërësit e kontratës.
- 11 Njësia ekonomike duhet:
- (a) të zbatojë SNRF 9 për të përcaktuar nëse ka një derivativ të përfshirë për t'u ndarë veçmas dhe nëse ka, për të përcaktuar menyren sesi duhet të trajtohet ai derivativ.
  - (b) të veçojë nga kontrata e sigurimit mëmë (mbajtëse) një përbërës investimi nëse dhe vetëm nëse ai përbërës investimi është i dallueshëm (shih paragrafët B31–B32). Njësia ekonomike do të zbatojë SNRF 9 për të trajtuar përbërësin e investimit të veçuar.
- 12 Pas zbatimit të paragrafit 11 për të veçuar flukset e mjeteve monetare të lidhur me derivativët e përfshirë dhe përbërësit e investimit të dallueshëm, njësia ekonomike do të veçojë nga kontrata e sigurimit mëmë çdo premtim për të transferuar mallra të dallueshëm ose shërbime jo-të sigururara tek një policëmbajtës, duke zbatuar paragrafin 7 të SNRF 15. Njësia ekonomike duhet të trajtojë premtime të tilla duke zbatuar SNRF 15. Gjatë zbatimit të paragrafit 7 të SNRF 15 për të veçuar premtimin, njësia ekonomike duhet të zbatojë paragrafët B33–B35 e SNRF 17 dhe në njohjen fillestare do të:
- (a) zbatojë SNRF 15 për të përcaktuar hyrjet e mjeteve monetare mes përbërësit sigures dhe çdo premtimi për të ofruar mallra ose shërbime jo-sigurimi të dallueshme; dhe
  - (b) përcaktojë daljet e mjeteve monetare mes përbërësit sigures dhe çdo malli ose shërbimi jo-sigurimi të premtuar, të trajtuar duke zbatuar SNRF 15 në mënyrë të tillë që:
    - (i) daljet e mjeteve monetare që lidhen drejtpërdrejt me secilin përbërës i caktohen atij përbërësi; dhe
    - (ii) ndonjë dalje e mjeteve monetare e mbetur shpërndahet mbi baza sistematike dhe racionale duke marrë parasysh daljet e mjeteve monetare që njësia ekonomike do të priste të ndodhnin nëse ai përbërës do të ishte një kontratë e veçantë.
- 13 Pas zbatimit të paragrafëve 11–12, njësia ekonomike do të zbatojë SNRF 17 tek të gjithë përbërësit e kontratës së sigurimit mëmë. Në vijim, të gjitha referencat në SNRF 17 për derivativët e përfshirë u referohen derivativëve që nuk janë veçuar nga kontrata e sigurimit mëmë dhe të gjitha referencat për përbërësit e investimit u referohen përbërësve të investimit që nuk janë veçuar nga kontrata e sigurimit mëmë (me përjashtim të referencave në paragrafët B31–B32).

Niveli i bashkimit në kontratat e sigurimit

- 14 Njësia ekonomike do të identifikojë *portofolet e kontratave të sigurimit*. Portofoli përfshin kontratat të cilat janë objekt i rreziqeve të ngjashme dhe që menaxhohen sëbashku. Kontratat brenda së njëjtës linjë prodhimi pritet të kenë rreziqe të ngjashme, prandaj nëse menaxhohen sëbashku, ato pritet të jenë në të njëjtin portofol. Kontratat në linja të ndryshme prodhimi (për shembull, me prim të njejte vjetor të fiksuar krahasuar me një sigurim jete me kushte të regullta) nuk pritet që të kenë rreziqe të ngjashme prandaj pritet që të jenë në portofole të ndryshme.
- 15 Paragrafët 16–24 zbatohen për kontratat e sigurimit të lëshuara. Kërkesat për nivelin e bashkimit të kontratave të risigurimit të mbajtura, paraqiten në paragrafin 61.
- 16 Njësia ekonomike do të ndajë një portofol të kontratave të sigurimit të lëshuara në një minimum të:
- (a) një grupi kontratash, të cilat janë me kushte rënduese në njohjen e tyre fillestare, nëse ka të tilla;
  - (b) një grupi kontratash, të cilat në njohjen fillestare nuk kanë shume mundësi që me pas, të bëhen me kushte rënduese, kur ka të tilla; dhe
  - (c) një grupi kontratash të mbetura në portofol, nëse ka të tilla.
- 17 Nëse një njësi ekonomike ka informacion të arsyeshëm dhe mbështetës për të dalë në përfundimin se një grup kontratash do të jetë në të njëjtin grup në zbatim të paragrafit 16, ajo mund të masë grupin e kontratave për të përcaktuar nëse kontratat janë me kushte rënduese (shih paragrafin 47) dhe mund të vlerësojë grupin e kontratave për të përcaktuar nëse kontratat nuk kanë shumë mundësi për t'u bërë me kushte rënduese më pas (shih paragrafin 19). Nëse njësia ekonomike nuk ka informacion të arsyeshëm dhe mbështetës për të dalë në përfundimin se një grup kontratash do të jetë në të njëjtin grup, ajo do të përcaktojë grupin të cilit i përket secila kontratë, duke analizuar veçmas secilën kontratë.
- 18 Për kontratat e lëshuara, për të cilat njësia ekonomike zbaton metodën e shpërdarjes së primit (shih paragrafët 53–59), njësia ekonomike do të supozojë se asnjë kontratë në portofol nuk është me kushte rënduese në njohjen fillestare, me përjashtim të rastit kur faktet dhe rrethanat sugjerojnë për të kundërtën. Njësia ekonomike duhet të vlerësojë nëse kontratat, të cilat nuk janë me kushte rënduese në njohjen fillestare nuk kanë shume mundësi për t'u bërë të tilla më pas duke vlerësuar mundësinë e ndryshimit të fakteve dhe rrethanave përkatëse.

- 19 Për kontratat e lëshuara dhe për të cilat njësia ekonomike nuk zbaton metodën e shpërndarjes së primit (shih paragrafët 53–59), njësia ekonomike do të vlerësojë nëse kontratat të cilat nuk janë me kushte rënduese në njohjen fillestare nuk kanë shume mundësi të bëhen të tilla:
- (a) bazuar në mundësinë e ndryshimeve në hipotezat, të cilat, nëse ndodhin, do të ndikojnë që kontratat të bëheshin me kushte rënduese.
  - (b) duke përdorur informacionin rreth vlerësimeve të dhëna në raportimin e brendshëm të njësive ekonomike. Kështu që, për vlerësimin nëse kontratat të cilat nuk janë me kushte rënduese në njohjen fillestare, nuk kanë shume mundësi të bëhen të tilla:
    - (i) njësia ekonomike nuk duhet të heqë dorë nga informacioni i dhënë nga raportimi i brendshëm i saj rreth efektit të ndryshimeve në supozimet mbi kontratat e ndryshme dhe mundësinë e tyre për t'u bërë me kushte rënduese; por
    - (ii) një njësie ekonomike nuk i kërkohet të mbledhë informacion shtesë përtej atij të siguruar nga raportimi i brendshëm rreth efektit të ndryshimeve në supozimet e kontratave të ndryshme.
- 20 Nëse gjatë zbatimit të paragrafëve 14–19, kontratat brenda një portofoli do të shpërndaheshin në grupe të ndryshme vetëm sepse ligji apo ndonjë rregullim tjetër kushtëzon në mënyrë specifike mundësinë praktike të njësive ekonomike për të vendosur një çmim tjetër ose një nivel tjetër të përfitimeve për policëmbajtësit me karakteristika të ndryshme, njësia ekonomike mund t'i përfshijë këto kontrata në të njëjtin grup. Njësia ekonomike nuk do të zbatojë këtë paragraf në analogji me zërat e tjerë.
- 21 Një njësi ekonomike lejohet të rindajë grupet e përshkruara në paragrafin 16. Për shembull, njësia ekonomike mund të zgjedhë të ndajë portofolet në:
- (a) më shumë grupe të cilat nuk janë rënduese në njohjen fillestare—një raportimi i brendshëm i njësive ekonomike ofron informacion i cili dallon:
    - (i) nivelet e ndryshme të përfitueshmërisë; ose
    - (ii) mundësitë e ndryshme që kontratat të bëhen me kushte rënduese pas njohjes fillestare; dhe
  - (b) më shumë se një grup të kontratave të cilat janë me kushte rënduese në njohjen fillestare—një raportimi i brendshëm i njësive ekonomike ofron informacion në një nivel më të detajuar rreth shkallës në të cilën kontratat janë me kushte rënduese.
- 22 Njësia ekonomike nuk do të përfshijë në të njëjtin grup kontratat e lëshuara më shumë se një vit larg nga njëra tjetra. Për të arritur këtë njësia ekonomike do të ndajë më tej, nëse është e nevojshme, grupet e përshkruara në paragrafët 16–21.
- 23 Një grup kontratash sigurimi duhet të përfshijë një kontratë të vetme nëse kjo është rrjedhojë e zbatimit të paragrafëve 14–22.
- 24 Njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat për njohjen dhe matjen të SNRF 17, për grupet e kontratave të lëshuara të përcaktuara duke zbatuar paragrafët 14–23. Njësia ekonomike do të përcaktojë grupet në njohjen fillestare dhe nuk do të rivlerësojë më pas përbërjen e grupeve. Për të matur një grup kontratash, njësia ekonomike mund të vlerësojë *flukset përmbushëse të mjeteve monetare* në një nivel më të lartë të bashkimit se grupi apo portofoli, me kushtin që njësia ekonomike të jetë në gjendje të përfshijë flukset e duhura përmbushëse të mjeteve monetare duke zbatuar paragrafët 32(a), 40(a)(i) dhe 40(b), duke shpërndarë këto vlerësime tek grupet e kontratave.
- Njohja**
- 25 Njësia ekonomike do të njohë një grup të kontratave të sigurimit që ajo lëshon nga periudha më e hershme e sa vijon:
- (a) e fillimit të *periudhës së mbulimit* të grupit të kontratave;
  - (b) e datës kur pagesa e parë nga një policëmbajtës në grup bëhet e detyrueshme; dhe
  - (c) për një grup kontratash detyruese, kur grupi bëhet me kushte rënduese.
- 26 Nëse nuk ka një datë të kontraktuar shlyerjeje, pagesa e parë nga policëmbajtësi konsiderohet e detyrueshme kur ajo merret. Një njësie ekonomike i kërkohet të përcaktojë nëse një kontratë bën pjesë në një grup kontratash me kushte rënduese, në zbatim të paragrafit 16, para datës më të hershme të datës së paraqitur në paragrafët 25(a) dhe 25(b) nëse faktet dhe rrethanat sugjerojnë se ka një grup të tillë.
- 27 Njësia ekonomike do të njohë një aktiv ose një detyrim për çdo *fluks të mjeteve monetare të sigurimit nga blerja* që vjen nga një grup i kontratave të sigurimit të lëshuara, të cilat njësia ekonomike i paguan ose i merr para se grupi të njihet, pavarësisht nëse zgjedh t'i njohë ato si shpenzime apo të ardhura duke zbatuar paragrafin 59(a). Një njësi ekonomike nuk do të njohë aktivin ose detyrimin që vjen nga të tilla flukse të mjeteve monetare të sigurimit nga blerja nëse njihet grupi i kontratave të sigurimit të cilave u përkasin këto flukse monetare (shih paragrafin 38(b)).
- 28 Gjatë njohjes së një grupi kontratash sigurimi në periudhën e raportimit, njësia ekonomike do të përfshijë vetëm kontratat e lëshuara në fund të periudhës së raportimit dhe duhet të vlerësojë normat e skontimit në datën e njohjes fillestare (shih paragrafin B73) dhe njësitë e mbulimit të siguruar në periudhën e raportimit (shih paragrafin B119). Njësia ekonomike mund të lëshojë më shumë kontrata në grup pas fundit të periudhës së raportimit, objekt i paragrafit 22. Njësia ekonomike do të shtojë kontratat në grup në periudhën e raportimit në të cilën kontratat janë emetuar. Kjo mund të sjellë një ndryshim në përcaktimin e normave të skontimit në datën e njohjes fillestare gjatë zbatimit të paragrafit B73. Njësia ekonomike do të zbatojë normat e rishikuara nga data e fillimit të periudhës së raportimit në të cilën kontratat e reja janë shtuar në grup.

Matja (paragrafët B36–B119)

- 29 Njësia ekonomike do të zbatojë paragrafët 30–52 tek të gjitha grupet e kontratave të sigurimit që janë brenda objektit të SNRF 17, me përjashtimet në vijim:
- për grupet e kontratave të sigurimit që plotësojnë kriterin e cilësuar në paragrafin 53, njësia ekonomike mund të thjeshtojë matjen e grupit duke përdorur metodën e shpërndarjes së primit në paragrafët 55–59.
  - për grupet e kontratave të risigurimit të mbajtura, njësia ekonomike do të zbatojë paragrafët 32–46 siç kërkohet në paragrafët 63–70. Paragrafët 45 (për *kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë*) dhe 47–52 (për kontratat me kushte rënduese) nuk zbatohen për grupet e kontratave të risigurimit të mbajtura.
  - për grupet e kontratave të investimit me tipare të pjesëmarrjes së lirë, njësia ekonomike do të zbatojë paragrafët 32–52 sipas modifikimit nga paragrafi 71.
- 30 Kur zbaton SNK 21 *Efektet e Ndryshimit në Kurset e Këmbimit* tek një grup kontratash sigurimi që gjenerojnë flukse të mjeteve monetare në një monedhë të huaj, njësia ekonomike do ta trajtojë grupin e kontratave, përfshirë *marzhin kontraktual të shërbimit*, si një zë monetar.
- 31 Në pasqyrat financiare të njësisë ekonomike që ka emetuar kontratat e sigurimit, flukset përmbushëse të mjeteve monetare nuk do të reflektojnë rrezikun në lidhje me mos-performancën e asaj njësie ekonomike (rreziku në lidhje me mosrealizimin e performancës përkufizohet në SNRF 13 *Matja me Vlerën e Drejtë*).
- Matja në njohjen fillestare (paragrafët B36–B95)**
- 32 Gjatë njohjes fillestare, njësia ekonomike duhet ta masë një grup kontratash financiare me totalin e:
- fluksit përmbushës të mjeteve monetare, që përfshin:
    - vlerësimet e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare (paragrafët 33–35);
    - një rregullim që reflekton vlerën në kohë të parasë dhe *rreziqet financiare* të lidhura me flukse mjeteve monetare të ardhshme, në masën që rreziqet financiare nuk janë përfshirë në vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme (paragrafi 36); dhe
    - një rregullim për *rrezikun jo-financiar* (paragrafi 37).
  - marzhin e kontraktuar të shërbimit, të matur sipas kërkesave të paragrafëve 38–39.
- Vlerësimet e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare (paragrafët B36–B71)**
- 33 Njësia ekonomike do të përfshijë në matjen e një grupi kontratash sigurimi të gjitha flukset e ardhshme të mjeteve monetare brenda kufijve të secilës kontratë në grup (shih paragrafin 34). Duke zbatuar paragrafin 24, njësia ekonomike mund të vlerësojë flukset e ardhshme të mjeteve monetare në një nivel më të lartë grupimi dhe më pas të shpërndajë fluksin përmbushës të mjeteve monetare që rezulton tek grupet individuale të kontratave. Vlerësimet e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare do të:
- përfshijnë, në një mënyrë të paanshme, të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion pa kosto apo përpjekje të panevojshme, rreth madhësisë, kohës dhe pasigurisë të këtyre flukseve monetare të ardhshme (shih paragrafët B37–B41). Për të realizuar këtë njësia ekonomike duhet të vlerësojë vlerën e prituar (dmth mesataren e ponderuar të mundshme) të gamës së plotë të rezultateve të mundshme.
  - reflektojnë perspektivën e njësisë ekonomike, me kusht që vlerësimet e variablave përkatës të tregut të jenë në përputhje me çmimet e vrojtueshme në treg për këto variabla (shih paragrafët B42–B53).
  - jenë aktualë—vlerësimet duhet të pasqyrojnë kushtet ekzistuese në datën e matjes, përfshirë supozimet në atë datë lidhur me të ardhmen (shih paragrafët B54–B60).
  - jenë të qarta—njësia ekonomike duhet të vlerësojë rregullimin për rrezikun jo-financiar veçmas nga vlerësimet e tjera (shih paragrafin B90). Gjithashtu, njësia ekonomike duhet të vlerësojë flukset monetare veçmas nga rregullimi për vlerën në kohë të parasë dhe rrezikun financiar, me përjashtim të rastit kur një teknike majtjeje më e përshtatshme i kombinon këto vlerësime (shih paragrafin B46).
- 34 Flukset e mjeteve monetare janë brenda kufijve të një kontrate sigurimi nëse ato vijnë nga të drejta dhe detyrime thelbësore të cilat ekzistojnë gjatë periudhës së raportimit në të cilën njësia ekonomike mund të detyrojë policëmbajtësin të paguajë primet ose në të cilën njësia ekonomike ka një detyrim themelor për t'i ofruar shërbime policëmbajtësit (shih paragrafët B61–B71). Një detyrim thelbësor për të ofruar shërbime përfundon kur:
- njësia ekonomike ka aftësitë praktike për të rivlerësuar rreziqet e një policëmbajtësi të caktuar dhe si pasojë mund të vendosë një çmim ose nivel përfitimesh që reflekton plotësisht këto rreziqe; ose
  - plotësohen të dyja kushtet vijuese:
    - njësia ekonomike ka aftësitë praktike për të rivlerësuar rreziqet e një portofoli kontratash sigurimi që përmbajnë kontratën dhe si pasojë mund të vendosë një çmim ose nivel përfitimesh që reflekton plotësisht rrezikun e atij portofoli; dhe
    - vendosja e çmimit për primet e mbulimit deri në datën kur rreziqet rivlerësohen nuk merr në konsideratë rreziqet që lidhen me periudhat pas datës së rivlerësimit.
- 35 Njësia ekonomike nuk do të njohë si një detyrim ose si një aktiv, shumat që lidhen me primet e pritshme ose kërkesat shtesë të pritshme, jashtë kufijve të kontratës së sigurimit. Këto shuma lidhen me kontrata sigurimi të ardhshme.
- Normat e skontimit (paragrafët B72–B85)**
- 36 Njësia ekonomike do të rregullojë vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme për të pasqyruar vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet financiare të lidhura me këto flukse mjeteve monetare, në masën që rreziqet financiare nuk janë përfshirë në vlerësimet e flukseve monetare. Normat e skontimit të përdorura për të vlerësuar flukeset monetare të ardhshme të përshkruara në paragrafin 33 do të:
- pasqyrojnë vlerën në kohë të parasë, karakteristikat e flukseve monetare dhe karakteristikat e likuiditetit të kontratave të sigurimit;

- (b) jenë në përputhje me çmimet aktuale në tregjet e mbikqyrura (nëse ka) për instrumenta financiarë me flukse monetare, karakteristikat e të cilëve janë në përputhje me ato të kontratave të sigurimit, përsa i takon për shembull kohës, monedhës dhe likuiditetit; dhe
- (c) përjashtojnë efektet e faktorëve që influencojnë këto çmime në tregje të mbikqyrura por nuk ndikojnë flukset e ardhshme monetare të kontratave të sigurimit.

Rregullimi i rrezikut për pjesën e rrezikut jo-financiar (paragrafët B86–B92)

37 Njësia ekonomike do të rregullojë vlerësimin e vlerës aktuale të flukseve monetare të ardhshme për të pasqyruar kompensimin që njësia kërkon për mbajtjen e pasigurisë rreth shumës dhe kohës së ndodhjes së flukseve monetare që vijnë nga rreziku jo-financiar.

Marzhi i kontraktuar i shërbimit

38 Marzhi i kontraktuar i shërbimit është një përbërës i aktivitetit ose detyrimit për grupin e kontratave të sigurimit dhe paraqet fitimin e përcaktuar që njësia ekonomike do të njohë në të ardhmen kur të kryejë shërbimin. Njësia ekonomike do të masë marzhin e kontraktuar të shërbimit në njohjen fillestare të një grupi kontratash sigurimi me një shumë e cila, me përjashtim të rastit kur zbatohet paragrafi 47 (për kontratat me kushte rënduese), nuk sjell të ardhura apo shpenzime që vijnë nga:

- (a) njohja fillestare e një shume për flukset monetare të realizuara, të matur sipas kërkesave të paragrafëve 32–37;
- (b) mosnjohja në datën e njohjes fillestare të një aktiviteti apo detyrimi të njohur për flukset monetare të blerjes të sigurimit në zbatim të paragrafit 27; dhe
- (c) çdo fluksi monetar të ardhur nga kontratat në grup në atë datë.

39 Për kontratat e sigurimit të blera në një transferim kontratash sigurimi ose në një kombinim biznesi, njësia ekonomike duhet të zbatojë kërkesat e paragrafit 38 në përputhje me paragrafët B93–B95.

Matja e mëpasshme

40 Vlera kontabël (neto) e një grupi kontratash sigurimi në fund të çdo periudhe raportimi do të jetë shuma:

- (a) e detyrimit për mbulimin e mbetur duke përfshirë:
  - (i) flukset monetare të realizuara të lidhura me shërbimin e ardhshëm të shpërndarë tek grupi në atë datë, të matur duke zbatuar paragrafët 33–37 dhe B36–B92;
  - (ii) marzhin e kontraktuar të shërbimit të grupit në atë datë, të matur duke zbatuar paragrafët 43–46; dhe
- (b) e detyrimit për kërkesën shtesë të pësuar, duke përfshirë flukset monetare të realizuara të lidhura me shërbimin e kryer tashmë dhe të shpërndarë tek grupi në atë datë, të matur duke zbatuar paragrafët 33–37 dhe B36–B92.

41 Një njësi ekonomike do të njohë të ardhura dhe shpenzime për ndryshimet në vijim në vlerën kontabël (neto) të detyrimit për mbulimin e mbetur:

- (a) të ardhura sigurimi—për pakësimin në detyrimin për mbulimin e mbetur për shkak të shërbimit të kryer gjatë periudhës, të matur duke zbatuar paragrafët B120–B124;
- (b) shpenzime të shërbimit të sigurimit—për humbjen në grupet e kontratave me kushte rënduese dhe kthimet (rimarrjet) nga humbje të tilla (shih paragrafët 47–52); dhe
- (c) të ardhura ose shpenzime financiare nga sigurimi—për efektin e vlerës në kohë të parasë dhe efektin e rrezikut financiar siç cilësohet në paragrafin 87.

42 Njësia ekonomike do të njohë të ardhura dhe shpenzime për ndryshimet në vijim në vlerën kontabël (neto) të detyrimit për kërkesat shtesë të pësuar:

- (a) shpenzime të shërbimit të sigurimit—për rritjen në detyrim për shkak të kërkesave shtesë dhe shpenzimeve të ndodhura gjatë periudhës, me përjashtim të përbërësve investime;
- (b) shpenzime të shërbimit të sigurimit—për të gjitha ndryshimet e mëpasshme të flukseve monetare të realizuara (përmblidhje – fulfilment) që lidhen me kërkesat shtesë dhe shpenzimet e ndodhura; dhe
- (c) të ardhura ose shpenzime financiare nga sigurimi—për efektin e vlerës në kohë të parasë dhe efektin e rrezikut financiar siç cilësohet në paragrafin 87.

Marzhi i kontraktuar i shërbimit (paragrafët B96–B119)

43 Marzhi i kontraktuar i shërbimit në fund të periudhës raportuese paraqet fitimin nga grupi i kontratave të sigurimit që nuk është njohur ende në fitim apo humbje për shkak se lidhet me shërbimin e ardhshëm që do të kryhet sipas kontratave në grup.

44 Për kontratat e shërbimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, vlera kontabël (neto) e marzhit të kontraktuar të shërbimit të një grupi kontratash në fund të periudhës raportuese është sa vlera kontabël (neto) në fillim të periudhës raportuese e korrigjuar me:

- (a) efektin e çdo kontrate të re të shtuar në grup (shih paragrafin 28);
- (b) interesin e maturuar mbi vlerën kontabël (neto) të marzhit të kontraktuar të shërbimit gjatë periudhës raportuese, të matur sipas normave të skontimit të cilësuar në paragrafin B72(b);
- (c) ndryshimet në flukset monetare të përmblidhjes të lidhur me shërbimin e ardhshëm sic specifikohet në paragrafët B96–B100, me përjashtim të madhësisë që:
  - (i) rritje të tilla në flukset monetare përmblidhje tejkalojnë vlerën kontabël (neto) të marzhit të kontraktuar të shërbimit, duke sjellë si pasojë një humbje (shih paragrafin 48(a)); ose
  - (ii) këto rënie në flukset monetare përmblidhje janë shpërndarë tek përbërësi humbje i detyrimit për mbulimin e mbetur sipas kërkesave të paragrafit 50(b).
- (d) efektin e çdo difference nga këmbimi i monedhave në marzhin e kontraktuar të shërbimit; dhe
- (e) shumën e njohur si e ardhur nga sigurimi për shkak të transferimit të shërbimit në periudhë, e përcaktuar nga shpërndarja e marzhit të kontraktuar të shërbimit të mbetur në fund të periudhës së raportimit (para çdo shpërndarjeje) gjatë periudhës aktuale dhe të mbetur të mbulimit duke zbatuar paragrafin B119.

- 45 Për kontratat e sigurimit me një tipar të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë (shih paragrafët B101–B118), vlera kontabël (neto) e marzhit të kontraktuar të shërbimit të një grupi kontratash në fund të periudhës raportuese është sa vlera kontabël (neto) në fillim të periudhës raportuese, e korrigjuar për shumën e cilësuar në nënparagrafët (a)–(e) më poshtë. Njësia ekonomike nuk i kërkohet që të identifikojë veçmas këto korrigjime. Por një shumë e vetme mund të përcaktohet për disa apo të gjitha korrigjimet. Korrigjimet janë:
- (a) efekti i çdo kontrate të re të shtuar në grup (shih paragrafin 28);
  - (b) pjesa e njësive ekonomike në ndryshimin në vlerën e drejtë të *zërave bazë (të nënkuptuar)* (shih paragrafin B104(b)(i)), me përjashtim të madhësisë për të cilën:
    - (i) zbatohet paragrafi B115 (mbi zbutjen e rrezikut);
    - (ii) pjesa e njësive ekonomike në një pakësim të vlerës së drejtë të zërave bazë tejkalon vlerën kontabël (neto) të marzhit të kontraktuar të shërbimit, duke sjellë si pasojë një humbje (shih paragrafin 48); ose
    - (iii) pjesa e njësive ekonomike në një rritje në vlerën e drejtë të zërave bazë anullon shumën në pikën (ii).
  - (c) ndryshimet në flukset monetare të përmbushjes të lidhura me shërbimin e ardhshëm siç specifikohet në paragrafët B101–B118, me përjashtim të madhësisë për të cilën:
    - (i) zbatohet paragrafi B115 (mbi zbutjen e rrezikut);
    - (ii) rritje të tilla në flukset monetare përmbushëse tejkalojnë vlerën kontabël (neto) të marzhit të kontraktuar të shërbimit, duke sjellë si pasojë një humbje (shih paragrafin 48(a)); ose
    - (iii) këto rënie në flukset monetare përmbushëse janë shpërndarë tek përbërësi humbje i detyrimit për mbulimin e mbetur sipas kërkesave të paragrafit 50(b).
  - (d) efekti i çdo difference nga këmbimi i monedhave në marzhin e kontraktuar të shërbimit; dhe
  - (e) shumën e njohur si e ardhur nga siguri për shkak të transferimit të shërbimit në periudhë, e përcaktuar nga shpërndarja e marzhit të kontraktuar të shërbimit të mbetur në fund të periudhës së raportimit (para çdo shpërndarjeje) gjatë periudhës aktuale dhe të mbetur të mbulimit duke zbatuar paragrafin B119.
- 46 Disa ndryshime në marzhin e kontraktuar të shërbimit kompensojnë ndryshimet në flukset monetare përmbushëse për detyrimin për mbulimin e mbetur, duke mos sjellë ndryshime në totalin e vlerës kontabël (neto) të detyrimit për mbulimin e mbetur. Për pjesën që këto ndryshime në marzhin e kontraktuar të shërbimit nuk kompensojnë ndryshimet në flukset monetare përmbushëse për detyrimin për mbulimin e mbetur, njësia ekonomike do të njohë të ardhura dhe shpenzime për këto ndryshime, duke zbatuar paragrafin 41.
- Kontratat me kushte rënduese
- 47 Një kontratë siguri është me kushte rënduese në datën e njohjes fillestare nëse flukset monetare përmbushëse që i takojnë kontratës, ndonjë fluks monetar blerës i njohur më parë dhe ndonjë fluks monetar që vjen nga kontrata në datën e njohjes fillestare në total janë flukse dalëse neto. Në zbatim të paragrafit 16(a), njësia ekonomike do të grupojë kontrata të tilla veçmas nga kontratat që nuk janë me kushte rënduese. Deri në masën që zbatohet paragrafi 17, njësia ekonomike mund të identifikojë grupin e kontratave me kushte rënduese duke matur një grup kontratash në vend të matjes së kontratave individuale. Një njësia ekonomike do të njohë një humbje në fitim ose humbje për fluksin neto dalës të grupit të kontratave me kushte detyruese, për të cilat rezultojnë se vlera kontabël (neto) e detyrimit për grupin, të jetë sa flukset monetare përmbushëse dhe marzhi i kontraktuar i shërbimit për grupin të jetë zero.
- 48 Një grup kontratash siguri bëhet me kushte rënduese (ose më detyruese) në matjen e mëpasshme, nëse shumën në vijim tejkalojnë vlerën kontabël (neto) të marzhit të shërbimit të kontraktuar:
- (a) ndryshimet jo të favorshme në flukset monetare përmbushëse që i takojnë grupit, të cilat vijnë nga ndryshimet në vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme të lidhura me shërbimin e ardhshëm; dhe
  - (b) për një grup kontratash siguri me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, pjesa e njësive ekonomike në pakësimin e vlerës së drejtë të zërave bazë.
- Duke zbatuar paragrafët 44(c)(i), 45(b)(ii) dhe 45(c)(ii), njësia ekonomike do të njohë një humbje në rezultat në masën e atij tejkalimi.
- 49 Njësia ekonomike do të krijojë (ose rrisë) një përbërës humbje në detyrimin për mbulimin e mbetur për një grup me kushte detyruese, duke përcaktuar humbjet e njohura në zbatim të paragrafëve 47–48. Përbërësi humbje përcakton shumën që janë paraqitur në rezultat si rimarrje të humbjeve nga grupi me kushte detyruese dhe që përjashtohen më pas nga përcaktimi i të ardhurës nga siguri.
- 50 Pasi njësia ekonomike ka njohur një humbje nga një grup i kontratave të sigurimit me kushte rënduese, ajo do të shpërndajë:
- (a) ndryshimet e mëpasshme në flukset monetare përmbushëse të detyrimit për mbulimin e mbetur të cilësuar në paragrafin 21 mbi baza sistematike mes:
    - (i) përbërësit humbje të detyrimit për mbulimin e mbetur; dhe
    - (ii) detyrimin për mbulimin e mbetur, duke përjashtuar përbërësin humbje.

- (b) çdo rënie të mëpasshme në flukset e mjeteve monetare përmbushëse e shpërndarë tek grupi që vjen nga ndryshimet në vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme të lidhura me shërbimin e ardhshëm dhe çdo rritje të mëpasshme në pjesën e njësisë ekonomike në vlerën e drejtë të zërave bazë, vetëm tek përbërësi humbje, derisa ky përbërës të shkojë në zero. Duke zbatuar paragrafët 44(c)(ii), 45(b)(iii) dhe 45(c)(iii), njësia ekonomike do të korrigjojë marzhin e kontraktuar të shërbimit vetëm për tejkalimin e rënies ndaj shumës së shpërndarë tek përbërësi humbje.

51 Ndryshimet e mëpasshme në flukset monetare përmbushëse të detyrimit për mbulimin e mbetur për t'u shpërndarë në zbatim të paragrafit 50(a) janë:

- (a) vlerësimet e vlerës aktuale të flukseve monetare të ardhshme për kërkesat shtesë dhe shpenzimet e krijuara nga detyrimi për mbulimin e mbetur për shkak të ndodhjes së shpenzimeve të shërbimit të sigurimit;
- (b) ndryshimet në korrigjimin për rrezikun jo-financiar të njohur në rezultat për shkak të liritimit nga rreziku; dhe
- (c) të ardhurat ose shpenzimet financiare të sigurimit.

52 Shpërndarja sistematike e kërkuar nga paragrafi 50(a) do të sjellë që shumat totale të shpërndara në përbërësin humbje në përputhje me paragrafët 48–50 të bëhen zero në fund të periudhës së mbulimit të një grupi kontratash.

Metoda e shpërndarjes së primit

53 Njësia ekonomike mund të thjeshtojë matjen e një grupi kontratash sigurimi duke përdorur metodën e shpërndarjes së primit të paraqitur në paragrafët 55–59 nese dhe vetëm nëse kur krijohet grupi:

- (a) njësia ekonomike pret në mënyrë të arsyeshme që ky thjeshtëzim do të sjellë matjen e një detyrimi për pjesën e mbetur të mbulimit për grupin, i cili nuk do të ndryshojë shumë (ndryshim jo material) nga ai që do të rezultonte duke zbatuar kërkesat e paragrafëve 32–52; ose
- (b) periudha e mbulimit e secilës kontratë në grup (përfshirë mbulimin që vjen nga të gjitha primet brenda kufijve të kontratës të përcaktuar në datën e zbatimit të paragrafit 34) është një vit ose më pak.

54 Kriteri në paragrafin 53(a) nuk plotësohet nëse në datën e krijimit të grupit, njësia ekonomike pret të ketë ndryshime të rëndësishme në flukset e mjeteve monetare përmbushëse të cilat do të ndikonin matjen e një detyrimi për mbulimin e mbetur gjatë periudhës para se të ndeshet kërkesa shtesë. Ndryshimi në flukset e mjeteve monetare përmbushëse rritet, për shembull:

- (a) me madhësinë e flukseve të mjeteve monetare të ardhshme për çdo derivativ të përfshirë në kontratat; dhe
- (b) me gjatësinë e periudhës së mbulimit të grupit të kontratave.

55 Kur përdor metodën e shpërndarjes së primit, njësia ekonomike do ta masë detyrimin për mbulimin e mbetur si vijon:

- (a) në njohjen fillestare, vlera kontabël (neto) e detyrimit është:
- (i) primi i marrë (nëse ka) në njohjen fillestare;
- (ii) pakësuar për çdo fluks mjeteve monetare të blerjes së sigurimit në atë datë me përjashtim të rastit kur njësia ekonomike zgjedh të njohë pagesat si një shpenzim në zbatim të paragrafit 59(a); dhe
- (iii) plus ose minus çdo shumë që vjen nga mos njohja në atë datë e aktivitetit ose detyrimit të njohur për flukset e mjeteve monetare të blerjes së sigurimit në zbatim të paragrafit 27.
- (b) në fund të çdo periudhe pasuese raportimi, vlera kontabël (neto) e detyrimit është vlera kontabël (neto) në fillim të periudhës së raportimit:
- (i) plus primet e marra gjatë periudhës;
- (ii) minus flukset e mjeteve monetare të blerjes së sigurimit; me përjashtim të rastit kur njësia ekonomike zgjedh të njohë pagesat si një shpenzim në zbatim të paragrafit 59(a);
- (iii) plus çdo shumë të lidhur me amortizimin e flukseve të mjeteve monetare të blerjes së sigurimit të njohura si një shpenzim në periudhën raportuese; me përjashtim të rastit kur njësia ekonomike zgjedh të njohë flukset e mjeteve monetare të blerjes së sigurimit si një shpenzim në zbatim të paragrafit 59(a);
- (iv) plus çdo rregullim tek një përbërës financiar në zbatim të paragrafit 56;
- (v) minus shumën e njohur si të ardhur nga sigurimi për mbulimin e dhënë në atë periudhë (shih paragrafin B126); dhe
- (vi) minus çdo përbërës investim të paguar ose të transferuar tek detyrimi për kërkesat shtesë të pësuar.

56 Nëse kontratat e sigurimit në një grup kanë një përbërës të rëndësishëm financiar, njësia ekonomike do të rregullojë vlerën kontabël (neto) të detyrimit për mbulimin e mbetur, për të reflektuar vlerën në kohë të parasë dhe efektin e rrezikut financiar, duke përdorur normën e skontimit të specifikuar në paragrafin 36, siç kërkohet në njohjen fillestare. Nëse njësia ekonomike në datën e njohjes fillestare pret që koha ndërmjet datës së ofrimit të secilës pjesë të mbulimit dhe datës së

primit korrespondues është jo më shumë se një vit, ajo nuk ka nevojë që të rregullojë vlerën kontabël (neto) të detyrimit për mbulimin e mbetur për të reflektuar vlerën në kohë të parasë dhe efektin e rrezikut financiar.

- 57 Nëse në ndonjë moment gjatë periudhës së mbulimit, dalin fakte dhe rrethana tregojnë se një grup kontratash sigurimi është rendues, njësia ekonomike do të llogarisë diferencën mes:
- (a) vlerës kontabël (neto) të detyrimit për mbulimin e mbetur, të përcaktuar në zbatim të paragrafit 55; dhe
  - (b) flukseve të mjeteve monetare përmbushëse që lidhen me mbulimin e mbetur të grupit, duke zbatuar paragrafët 33–37 dhe B36–B92. Megjithatë, nëse gjatë zbatimit të paragrafit 59(b), njësia ekonomike nuk rregullon detyrimin për kërkesat shtesë të pësuara për vlerën në kohë të parasë dhe efektin e rrezikut financiar, ajo nuk duhet të përfshijë në flukset e mjeteve monetare përmbushëse një rregullim të tillë.
- 58 Njësia ekonomike do të njohë një humbje në rezultatin e periudhës dhe një rritje në detyrimin për mbulimin e mbetur në madhësinë që flukset e mjeteve monetare përmbushëse të përshkruara në paragrafin 57(b) tejkalojnë vlerën kontabël (neto) të përshkruar në paragrafin 57(a).
- 59 Gjatë zbatimit të metodës së shpërndarjes së primit, njësia ekonomike:
- (a) mund të zgjedhë të njohë çdo fluks mjeteve monetare përmbushëse si shpenzim kur përballet me këto kosto, me kushtin që periudha e mbulimit e secilës kontratë në grup në njohjen fillestare të mos jetë më shumë se një vit.
  - (b) do të masë detyrimin për kërkesat shtesë të pësuara për grupin e kontratave të sigurimit me flukset e mjeteve monetare përmbushëse, që lidhen me kërkesat shtesë të pësuara, duke zbatuar paragrafët 33–37 dhe B36–B92. Megjithatë, nëse flukset e ardhshme të mjeteve monetare pritet të paguhen ose merren brenda vitit nga data e pësimin të kërkesave shtesë, njësia ekonomike nuk ka nevojë t'i rregullojë këto flukse për vlerën në kohë të parasë dhe efektin e rrezikut financiar.

Kontratat e risigurimit të mbajtuara

- 60 Kërkesat në SNRF 17 modifikohen për kontratat e risigurimit të mbajtuara, siç paraqiten në paragrafët 61–70.
- 61 Njësia ekonomike do të ndajë portofolet e kontratave të risigurimit të mbajtura duke zbatuar paragrafët 14–24, me përjashtimin të referencave ndaj kontratave me kushte rënduese të cilat në këto paragrafë do të zëvendësohen me referencën për kontrata për të cilat ka një fitim neto në njohjen fillestare. Për disa kontrata risigurimi të mbajtura, zbatimi i paragrafëve 14–24 do të rezultojë në një grup që përmban vetëm një kontratë.

Njohja

- 62 Në vend të zbatimit të paragrafit 25, njësia ekonomike do të njohë një grup kontratash risigurimi të mbajtuara:
- (a) nëse kontratat e risigurimit të mbajtura ofrojnë mbulim proporcional—në fillim të periudhës së mbulimit të grupit të kontratave të risigurimit të mbajtura ose në njohjen fillestare të secilës prej kontratave të përfshira, cilado që është e mëvonshme; dhe
  - (b) në të gjitha rastet e tjera—nga fillimi i periudhës së mbulimit të grupit të kontratave të risigurimit të mbajtura.

Matja

- 63 Gjatë zbatimit të kërkesave të paragrafëve 32–36 për matjen e kontratave të risigurimit të mbajtura, në madhësinë që kontratat e përfshira gjithashtu maten sipas kërkesave të këtyre paragrafëve, njësia ekonomike do të përdorë supozime të qendrueshme për vlerësimin e vlerës aktuale të flukseve të mjeteve monetare të ardhshme për grupin e kontratave të risigurimit të mbajtura dhe vlerësimin e vlerës aktuale të flukseve të mjeteve monetare të ardhshme për grupin (grupet) e kontratave të sigurimit të përfshira. Gjithashtu, njësia ekonomike do të përfshijë në vlerësimet e vlerës aktuale të flukseve të ardhshme të mjeteve monetare për grupin e kontratave të risigurimit të mbajtura efektin e çdo rreziku nga mosperformanca e emetuesit të kontratës së risigurimit, duke përfshirë efektet e garancisë dhe humbjeve nga mosmarrëveshjet.
- 64 Në vend të zbatimit të paragrafit 37, njësia ekonomike do të përcaktojë rregullimin për rrezikun jo-financiar në mënyrë që ai të paraqesë shumën e rrezikut që transferohet nga mbajtësi i grupit të kontratave të risigurimit tek emetuesi i këtyre kontratave.
- 65 Kërkesat e paragrafit 38 që lidhen me përcaktimin e marzhit të kontraktuar të shërbimit në njohjen fillestare modifikohen për të pasqyruar faktin se për një grup të kontratave të risigurimit të mbajtura nuk ka fitim të papërfutur por në fakt një kosto ose fitim neto nga blerja e risigurimit. Prandaj në njohjen fillestare:
- (a) njësia ekonomike do të njohë çdo kosto apo fitim neto nga blerja e grupit të kontratave të risigurimit të mbajtura si një marzh të kontraktuar shërbimi të matur me një shumë të barabartë me shumën e flukseve të mjeteve monetare përmbushëse, shumën e panjohur në atë datë të çdo aktivi apo detyrimi të njohur më parë për flukset e mjeteve monetare të lidhura me grupin e kontratave të risigurimit të mbajtura dhe çdo fluks mjeteve monetare të rrjedhura në atë datë; me përjashtim të rastit kur

- (b) kosto neto e blerjes së mbulimit të risigurimit lidhet me ngjarje të cilat kanë ndodhur para blerjes së grupit të kontratave të risigurimit. Në këtë rast pavarësisht kërkesave të paragrafit B5, njësia ekonomike do të njohë kosto të tilla menjëherë si shpenzime në rezultatin e periudhës.
- 66 Në vend të zbatimit të paragrafit 44, njësia ekonomike do të masë marzhin e shërbimit të kontraktuar në fund të periudhës raportuese për grupin e kontratave të risigurimit të mbajtura si vlera kontabël (neto) në fillim të periudhës raportuese e rregulluar për:
- (a) efektin e çdo kontrate të re të shtuar në grup (shih paragrafin 28);
- (b) interesin e maturuar mbi vlerën kontabël (neto) të marzhit të kontraktuar të shërbimit, të matur sipas normave të skontimit të cilësuar në paragrafin B72(b);
- (c) ndryshimet në flukset e mjeteve monetare përmbushëse në madhësinë që këto ndryshime:
- (i) lidhen me shërbimin e ardhshëm; me përjashtim të rastit kur
- (ii) ndryshimi vjen nga një ndryshim në flukset e mjeteve monetare përmbushëse të shpërndara tek një grup kontratash sigurimi të përfshira, të cilat nuk rregullojnë marzhin e kontraktuar të shërbimit për grupin e kontratave të sigurimit të përfshira.
- (d) efektin e çdo difference nga këmbimi i monedhave në marzhin e kontraktuar të shërbimit; dhe
- (e) shumën e njohur në rezultatin e periudhës për shkak të shërbimit të marrë gjatë periudhës, e përcaktuar nga shpërndarja e marzhit të kontraktuar të shërbimit të mbetur në fund të periudhës së raportimit (para çdo shpërndarjeje) përgjatë periudhës aktuale dhe të mbetur të mbulimit të grupit të kontratave të risigurimit të mbajtura, duke zbatuar paragrafin B119.
- 67 Ndryshimet në flukset e mjeteve monetare përmbushëse që vijnë nga ndryshimet në rrezikun nga mos-performanca e emetuesit të kontratës së risigurimit të mbajtur nuk lidhen me shërbimin e ardhshëm dhe nuk do të rregullojnë marzhin e kontraktuar të shërbimit.
- 68 Kontratat e risigurimit të mbajtura nuk mund të jenë me kushte rënduese. Për pasojë, kërkesat e paragrafëve 47–52 nuk zbatohen.

Metoda e shpërndarjes së primit për kontratat e risigurimit të mbajtura

- 69 Njësia ekonomike mund të përdorë metodën e shpërndarjes së primit të paraqitur në paragrafët 55–56 dhe 59 (të përshtatur për të pasqyruar tiparet e kontratave të risigurimit të mbajtura që ndryshojnë nga kontratat e sigurimit të emetuara, për shembull gjenerimi i shpenzimeve ose pakësimi i shpenzimeve kundrejt të ardhurave) për të thjeshtuar matjen e një grupi kontratash risigurimi të mbajtura, nëse në datën e krijimit të grupit:
- (a) njësia ekonomike pret në mënyrë të arsyeshme se matja që do të rezultojë nuk do të ndryshojë dukshëm (në mënyrë materiale) nga ajo që do të vinte si rezultat i zbatimit të kërkesave në paragrafët 63–68; ose
- (b) periudha e mbulimit e secilës kontratë në grupin e kontratave të risigurimit të mbajtura (përfshirë mbulimin që vjen nga të gjitha primet brenda kufijve të kontratës të përcaktuar në atë datë duke zbatuar paragrafin 34) është një vit ose më pak.
- 70 Kushti në paragrafin 69(a) nuk plotësohet nëse në datën e krijimit të grupit, njësia ekonomike pret të ketë ndryshime të rëndësishme në flukset e mjeteve monetare përmbushëse të cilat do të ndikojnë matjen e një aktivi për mbulimin e mbetur gjatë periudhës para se të ndeshet kërkesa shtesë. Ndryshimi në flukset e mjeteve monetare përmbushëse rritet për shembull:
- (a) me madhësinë e flukseve të mjeteve monetare të ardhshme për çdo derivativ të përfshirë në kontratat; dhe
- (b) me gjatësinë e periudhës së mbulimit të grupit të kontratave të risigurimit të mbajtura.

Kontratat e investimit me tipare të pjesëmarrjes së lirë

- 71 Një kontratë investimi me tipare të pjesëmarrjes së lirë nuk përfshin transferim të një rreziku të rëndësishëm sigurimi. Për pasojë, kërkesat në SNRF 17 për kontratat e sigurimit modifikohen për kontratat e investimit me tipare të pjesëmarrjes së lirë si vijon:
- (a) data e njohjes fillestare (shih paragrafin 25) është data kur njësia ekonomike bëhet palë në kontratë.
- (b) kufiri i kontratës (shih paragrafin 34) modifikohet në mënyrë të tillë që flukset e mjeteve monetare janë brenda kufijve të kontratës nëse ato vijnë nga një detyrim thelbësor i njësisë ekonomike për të lëvruar mjete monetare në një datë aktuale ose të ardhshme. Njësia ekonomike nuk ka detyrim thelbësor për të lëvruar mjete monetare nëse ajo ka mundësi praktike për të vendosur një çmim për premtimin për të lëvruar mjete monetare, i cili pasqyron shumën e premtuar të mjeteve monetare dhe rreziqet përkatëse.

- (c) shpërndarja e marzhit të kontraktuar të shërbimit (shih paragrafët 44(e) dhe 45(e)) modifikohet në mënyrë të tillë që njësia ekonomike do të njohë marzhin e kontraktuar të shërbimit përgjatë jetës së grupit të kontratave në një mënyrë sistematike e cila pasqyron transferimin e shërbimeve të investimit sipas kontratës.

Modifikimi dhe çregjistrimi

Modifikimi i një kontrate sigurimi

- 72 Nëse modifikohen kushtet e një kontrate sigurimi, për shembull sipas një marrëveshjeje mes palëve në kontratë ose për shkak të një ndryshimi në kërkesat ligjore, njësia ekonomike do të çregjistrojë kontratën fillestare dhe do të njohë kontratën e modifikuar si një kontratë të re, duke zbatuar SNRF 17 ose një Standard tjetër të zbatueshëm nëse dhe vetëm nëse plotësohet ndonjë nga kushtet në pikat (a)–(c). Ushtrimi i një të drejte të përfshirë në kushtet e kontratës nuk është modifikim. Kushtet janë:
- (a) nëse kushtet e modifikuara janë përfshirë në krijimin e kontratës:
- (i) kontrata e modifikuar do të përjashtojë nga objekti i SNRF 17, në zbatim të paragrafëve 3–8;
  - (ii) njësia ekonomike do të ndante përbërësit e ndryshëm nga kontrata bazë e sigurimit duke zbatuar paragrafët 10–13, që do të sillte një kontratë të ndryshme sigurimi për të cilën do të zbatohet SNRF 17;
  - (iii) kontrata e modifikuar do të kishte kufij kontrate të ndryshëm në mënyrë thelbësore, në zbatim të paragrafit 34; ose
  - (iv) kontrata e modifikuar do të përfshihej në një grup të ndryshëm kontratash, në zbatim të paragrafëve 14–24.
- (b) kontrata fillestare plotëson përkufizimin e një *kontrate sigurimi me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë*, por kontrata e modifikuar nuk plotëson më këtë përkufizimin ose e kundërta; ose
- (c) njësia ekonomike ka zbatuar metodën e shpërndarjes së primit në paragrafët 53–59 ose paragrafët 69–70 tek kontrata fillestare, por si pasojë e modifikimeve kontrata nuk plotëson më kriteret e vlefshmërisë për këtë metodë, të paragrafit 53 ose paragrafit 69.
- 73 Nëse si rezultat i modifikimeve një kontratë nuk plotëson asnjë nga kushtet në paragrafin 72, njësia ekonomike do t'i trajtojë ndryshimet në flukset e mjeteve monetare të shkaktuara nga modifikimet si ndryshime në vlerësimet për flukset e mjeteve monetare përmblusëse duke zbatuar paragrafët 40–52.

Çregjistrimi

- 74 Njësia ekonomike do të çregjistrojë një kontratë sigurimi kur, dhe vetëm kur:
- (a) ajo shuhet, dmth kur detyrimi i cilësuar në kontratë skadon ose shkarkohet apo fshihet; ose
  - (b) plotësohet ndonjë nga kushtet në paragrafin 72.
- 75 Kur një kontratë sigurimi shuhet, njësia ekonomike nuk mbart më asnjë rrezik dhe prandaj nuk i kërkohej të transferojë ndonjë burim ekonomik për të plotësuar kontratën e sigurimit. Për shembull, kur njësia ekonomike blen risigurim ajo do të çregjistrojë kontratën (kontratat) e sigurimit bazë kur dhe vetëm kur, kontrata (kontratat) e sigurimit bazë (fillestare) është shlyer.
- 76 Njësia ekonomike çregjistron një kontratë sigurimi nga një grup kontratash duke zbatuar kërkesat në vijim të SNRF 17:
- (a) flukset e mjeteve monetare përmblusëse të shpërndara tek grupi rregullohen për të eliminuar vlerën aktuale të flukseve monetare të ardhshme dhe rregullimin për rrezikun jo-financiar të lidhur me të drejtat dhe detyrimet që janë çregjistruar nga grupi, duke zbatuar paragrafët 40(a)(i) dhe 40(b);
  - (b) marzhi i shërbimit të kontraktuar të grupit rregullohet për ndryshimin në flukset monetare përmblusëse të përshkruara në pikën (a), në madhësinë e kërkuar nga paragrafët 44(c) dhe 45(c), me përjashtim të rastit kur zbatohet paragrafi 77; dhe
  - (c) numri i njësive të mbuluara për mbulimin e mbetur të pritshëm, rregullohet për të reflektuar njësitë e mbuluara të çregjistruara nga grupi dhe shuma e marzhit të shërbimit të kontraktuar të njohur në rezultatin e periudhës bazohet në numërin e rregulluar në zbatim të paragrafit B119.
- 77 Kur njësia ekonomike çregjistron një kontratë sigurimi për shkak se e transferon kontratën tek një palë e tretë ose çregjistron një kontratë sigurimi dhe njeh një kontratë të re duke zbatuar paragrafin 72, njësia ekonomike në vend që të zbatojë paragrafin 76(b) do të:
- (a) të rregullojë marzhin e shërbimit të kontraktuar për grupin nga i cili është çregjistruar kontrata, në madhësinë e kërkuar nga paragrafët 44(c) dhe 45(c), për diferencën mes pikës (i) dhe pikës (ii) për kontratat e transferuara tek një palë e tretë ose pikës (iii) për kontratat e çregjistruara duke zbatuar paragrafin 72;

- (i) ndryshimin në vlerën kontabël (neto) të grupit të kontratave të sigurimit që vijnë nga çregjistrimi i kontratës duke zbatuar paragrafin 76(a).
  - (ii) primin e ngarkuar nga pala e tretë.
  - (iii) primin që do të kishte ngarkuar njësia ekonomike nëse do të kishte hyrë në një kontratë me kushte ekuivalente si kontrata e re në datën e modifikimit të kontratës, e pakësuar për ndonjë prim shtesë të ngarkuar për modifikimin.
- (b) të masë kontratën e re të njohur duke zbatuar paragrafin 72, duke supozuar se njësia ekonomike ka marrë primin e përshkruar në pikën (a)(iii) në datën e modifikimit.

Paraqitja në pasqyrën e pozicionit financiar

- 78 Njësia ekonomike do të paraqesë në pasqyrën e pozicionit financiar vlerën kontabël (neto) të grupeve të:
- (a) kontratave të sigurimit të emetuara që janë aktive;
  - (b) kontratave të sigurimit të emetuara që janë detyrime;
  - (c) kontratave të risigurimit të mbajtura që janë aktive; dhe
  - (d) kontratave të risigurimit të mbajtura që janë detyrime.
- 79 Njësia ekonomike do të përfshijë çdo aktiv apo detyrim nga flukset e mjeteve monetare të sigurimit të blerë të njohur duke zbatuar paragrafin 27 në vlerën kontabël (neto) të grupeve përkatëse të kontratave të sigurimit të emetuara dhe çdo aktiv apo detyrim nga flukset e mjeteve monetare të lidhura me grupet e kontratave të risigurimit të mbajtura (shih paragrafin 65(a)) në vlerën kontabël (neto) të grupeve të kontratave të risigurimit të mbajtura.

Njohja dhe paraqitja në pasqyrën (pasqyrat) e performancës financiare (paragrafët B120–B136)

- 80 Gjatë zbatimit të paragrafëve 41 dhe 42, njësia ekonomike do të zbërthejë shumat e njohura në pasqyrën (pasqyrat) e fitimit ose humbjes dhe të tjerë të ardhurave të tjera të përgjithshme (që këtej e në vijim do t'u referohemi shkurt si pasqyra (pasqyrat) e performancës financiare) në:
- (a) një rezultat shërbimi sigurimi (paragrafët 83–86), që përfshin të ardhurat nga sigurimi dhe shpenzimet e shërbimit të sigurimit; dhe
  - (b) të ardhura ose shpenzime financiare nga sigurimi (paragrafët 87–92).
- 81 Nuk kërkohet që njësia ekonomike të zbërthejë ndryshimin në rregullimin për rrezikun jo-financiar mes rezultatit për shërbimin e sigurimit dhe të ardhurave apo shpenzimeve financiare nga sigurimi. Nëse njësia ekonomike nuk e bën një zbërthim të tillë, ajo duhet të përfshijë të gjithë ndryshimin në rregullimin për rrezikun jo-financiar si pjesë të rezultatit nga shërbimi i sigurimit.
- 82 Njësia ekonomike do të paraqesë të ardhurat apo shpenzimet nga kontratat e risigurimit të mbajtura veçmas nga shpenzimet apo të ardhurat nga kontratat e sigurimit të emetuara.

Rezultati nga shërbimi i sigurimit

- 83 Njësia ekonomike do të paraqesë në fitim ose humbje të ardhurat e sigurimit që vijnë nga grupet e kontratave të sigurimit të emetuara. Të ardhurat e sigurimit do të përfshijnë provizionin për mbulimin dhe shërbimet e tjera që vijnë nga grupi i kontratave të sigurimit me një shumë e cila pasqyron konsideratën që njësia ekonomike pret të marrë në këmbim të këtyre shërbimeve. Në paragrafët B120–B127 specifikohet menyra se si njësia ekonomike mat të ardhurat e sigurimit.
- 84 Një njësi ekonomike do të paraqesë në fitim ose humbje shpenzimet e shërbimit të sigurimit që vijnë nga një grup kontratash sigurimi të emetuara, duke përfshirë kërkesat shtesë të pësura (me përjashtim të ripagesave për përbërësit investime), shpenzimet e tjera të shërbimit të sigurimit të ndodhura dhe shumat e tjera siç përshkruhet në paragrafin 103(b).
- 85 Të ardhurat e sigurimit dhe shpenzimet e shërbimit të sigurimit të paraqitura në fitim ose humbje nuk duhet të përfshijnë asnjë përbërës investimi. Njësia ekonomike nuk do të paraqesë informacion mbi primin në fitim ose humbje nëse ky informacion nuk është i pajtueshëm me paragrafin 83.
- 86 Njësia ekonomike mund të paraqesë të ardhurat apo shpenzimet nga një grup i kontratave të risigurimit të mbajtura (shih paragrafët 60–70) si një shumë e vetme, me përjashtim të të ardhurave apo shpenzimeve financiare të sigurimit; ose njësia ekonomike mund të paraqesë veçmas shumat e rikuperuara nga risiguruesi dhe një shpërndarje të primeve të paguara të cilat sëbashku japin një shumë të barabartë me atë shumë të vetme. Nëse njësia ekonomike paraqet veçmas shumat e rikuperuara nga risiguruesi dhe një shpërndarje të primeve të paguara, ajo duhet të:

- (a) trajtojë flukset e mjeteve monetare të risigurimit që varen nga kërkesat shtesë mbi kontratat në fjalë si pjesë e kërkesave shtesë që priten të rimbursohen nga kontratat e risigurimit të mbajtura;
- (b) trajtojë shumat që pret të marrë nga risiguresi të cilat nuk varen nga kërkesat shtesë të kontratave në fjalë (për shembull disa lloje komisionesh dorëzimi) si një pakësim në primet për t'u paguar tek risiguresi; dhe
- (c) mos paraqesë shpërndarjen e primeve të paguara si një pakësim në të ardhurat.

Të ardhura ose shpenzime financiare nga sigurimi (shih paragrafët B128–B136)

- 87 Të ardhurat ose shpenzimet financiare nga sigurimi përfshijnë ndryshimin në vlerën kontabël (neto) të grupit të kontratave të sigurimit që vijnë nga:
- (a) efekti i vlerës në kohë të parasë dhe ndryshimeve në vlerën në kohë të parasë; dhe
  - (b) efekti i rrezikut financiar dhe i ndryshimeve në rrezikun financiar; por
  - (c) duke përjashtuar ndryshime të tilla për grupet e kontratave të sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, të cilat do të rregullojnë marzhin e kontraktuar të shërbimit, por nuk e bëjnë këtë kur zbatojnë paragrafët 45(b)(ii), 45(b)(iii), 45(c)(ii) ose 45(c)(iii). Ato përfshihen në shpenzimet e shërbimit të sigurimit.
- 88 Me përjashtim të rastit kur zbatohet paragrafi 89, njësia ekonomike do të beje një zgjedhje të politikës kontabël midis:
- (a) përfshirjes së të ardhurës apo shpenzimit financiar të sigurimit për periudhën në fitim ose humbje; ose
  - (b) zbrërthimit të të ardhurës apo shpenzimit financiar të sigurimit për periudhën për të përfshirë në fitim ose humbje një shumë të përcaktuar nga shpërndarja sistematike e të ardhurës apo shpenzimit total financiar nga sigurimi përgjatë kohëzgjatjes së grupit të kontratave duke zbatuar paragrafët B130–B133.
- 89 Për kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, për të cilat njësia ekonomike mban zërin bazë, ajo do të beje një zgjedhje të politikës kontabël midis:
- (a) përfshirjes së të ardhurës apo shpenzimit financiar të sigurimit për periudhën në fitim ose humbje; ose
  - (b) zbrërthimit të të ardhurës apo shpenzimit financiar të sigurimit për periudhën për të përfshirë në fitim ose humbje një shumë që eliminon mospërputhjet kontabël me të ardhurat apo shpenzimet e përfshira në fitim ose humbje mbi zërin bazë të mbajtur, duke zbatuar paragrafët B134–B136.
- 90 Nëse njësia ekonomike zgjedh politikën kontabël të paraqitur në paragrafin 88(b) ose në paragrafin 89(b), ajo duhet të përfshijë nga të ardhurat e tjera përmbledhëse diferencën mes të ardhurave apo shpenzimeve financiare të sigurimit të matura sipas kërkesave të atyre paragrafëve dhe të ardhurave apo shpenzimeve totale financiare të sigurimit për periudhën.
- 91 Nëse njësia ekonomike transferon një grup kontratash sigurimi ose çregjistron një kontratë sigurimi kur zbaton paragrafin 77:
- (a) ajo do të riklasifikojë në fitim ose humbje si rregullim riklasifikimi (shih SNK 1 *Paraqitja e Pasqyrave Financiare*) çdo shumë të mbetur për grupin (ose kontratën) që më parë ishte njohur në të ardhurat e tjera përmbledhëse, sepse njësia ekonomike kishte zgjedhur politikën kontabël të paraqitur në paragrafin 88(b).
  - (b) ajo nuk do të riklasifikojë në fitim ose humbje si rregullim riklasifikimi (shih SNK 1) asnjë shumë të mbetur për grupin (ose kontratën) që më parë ishte njohur në të ardhurat e tjera përmbledhëse, sepse njësia ekonomike kishte zgjedhur politikën kontabël të paraqitur në paragrafin 89(b).
- 92 Paragrafi 30 kërkon që njësia ekonomike ta trajtojë një kontratë sigurimi si një zë monetar sipas SNK 21 me qëllim përkthimin e zërave në monedhë të huaj në monedhën funksionale të njësisë ekonomike. Njësia ekonomike përfshin diferencat nga këmbimi në ndryshimet e vlerës kontabël (neto) të grupeve të kontratave të sigurimit në pasqyrën e rezultatit, me përjashtim të rastit kur ato lidhen me ndryshimet në vlerën kontabël (neto) të grupeve të kontratave të sigurimit të përfshira në të ardhurat e tjera përmbledhëse duke zbatuar paragrafin 90. Në këtë rast ato do të përfshihen në të ardhurat e tjera përmbledhëse.

Dhënia e informacioneve shpjeguese

- 93 Objektivi i dhënies së informacioneve shpjeguese është që njësia ekonomike të japë informacione shpjeguese në shënime, të cilat së bashku me informacionet e dhëna në pasqyrën e pozicionit financiar, në pasqyrën (pasqyrat) e performancës dhe në pasqyrën e flukseve të mjeteve monetare, japin një bazë për përdoruesit e pasqyrave financiare për të vlerësuar efektin që kontratat brenda objektit të SNRF 17 kanë në pozicionin financiar, performancën financiare dhe flukset e mjeteve monetare të njësisë ekonomike. Për të realizuar këtë objektivi, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues cilësor dhe sasior mbi të gjithë elementët në vijim:
- (a) shumat e njohura në pasqyrat e saj financiare për kontratat brenda objektit të SNRF 17 (shih paragrafët 97–116);

- (b) gjykimet e rëndësishme dhe ndryshimet në këto gjykime, të bëra gjatë zbatimit të SNRF 17 (shih paragrafët 117-120); dhe
- (c) natyrën dhe madhësinë e rreziqeve nga këto kontrata brenda objektit të SNRF 17 (shih paragrafët 121-132).
- 94 Njësia ekonomike duhet të ketë parasysh nivelin e detajeve të nevojshme për të plotësuar objektivin e dhënies së informacionit shpjegues dhe faktin se sa rëndësi duhet t'i kushtojë secilës prej kërkesave të ndryshme. Nëse dhënia e informacioneve shpjeguese sipas kërkesave në paragrafët 97–132 është e pamjaftueshme për të plotësuar objektivin në paragrafin 93, njësia ekonomike duhet të japë informacion shtesë për të plotësuar këtë objektiv.
- 95 Ajo do të japë informacion shpjegues në total ose të shkëputur në mënyrë që informacioni i dobishëm të mos bëhet i pakuptueshëm as nga përfshirja e një sasive të madhe hollësirash të parëndësishme, as nga grupimi i zërave që kanë karakteristika të ndryshme të rëndësishme.
- 96 Paragrafët 29–31 të SNK 1 paraqesin kërkesat lidhur me materialitetin dhe grupimin (totalizimin) e informacionit. Disa shembuj të bazave të grupimit (totalizimit) të informacionit që mund të jenë të përshtatshme për dhënien e informacioneve shpjeguese për kontratat e sigurimit, janë:
- (a) tipi i kontratës (për shembull, linjat kryesore të prodhimit);
- (b) zona gjeografike (për shembull, vendi ose rajoni); ose
- (c) segmenti i raportimit, siç përkufizohet në SNRF 8 *Segmente Shfrytëzimi*.
- Shpjegimi i shumave të njohura**
- 97 Nga kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të paragrafëve 98–109, vetëm ato të paraqitura në paragrafët 98–100 dhe 102–105 janë të zbatueshme për kontratat në të cilat përdoret metoda e shpërndarjes së primit. Nëse njësia ekonomike përdor metodën e shpërndarjes së primit ajo do të japë informacion shpjegues edhe:
- (a) për se cilin nga kriteret në paragrafët 53 dhe 69 që ka plotësuar;
- (b) nëse ka bërë një rregullim për vlerën në kohë të parës dhe efektin e rrezikut financiar duke zbatuar paragrafët 56 dhe 57(b); dhe
- (c) për metodën që ka zgjedhur për të njohur flukset e mjeteve monetare nga blerja e sigurimit në zbatim të paragrafit 59(a).
- 98 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues mbi rakordimet të cilat tregojnë sesi vlerat kontabël (neto) të kontratave brenda objektit të SNRF 17 kanë ndryshuar gjatë periudhës për shkak të flukseve të mjeteve monetare dhe të ardhurave të shpenzimit e njohura në pasqyrën (pasqyrat) e performancës financiare. Rakordimet duhet të jepen veçmas për kontratat e sigurimit të emetuara dhe kontratat e risigurimit të mbajtura. Njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat e paragrafëve 100–109 për të pasqyruar tiparet e kontratave të risigurimit të mbajtura, të cilat dallojnë nga kontratat e sigurimit të emetuara; për shembull, gjenerimi i shpenzimeve ose pakësimi i një shpenzimi kundrejt një të ardhure.
- 99 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues të mjaftueshëm mbi rakordimet për t'iu mundësuar përdoruesve të pasqyrave financiare identifikimin e ndryshimeve nga flukset e mjeteve monetare dhe shumat të cilat janë njohur në pasqyrën (pasqyrat) e performancës financiare. Për të plotësuar këtë kërkesë, njësia ekonomike duhet:
- (a) të paraqesë në një tabelë rakordimet e përmendura në paragrafët 100–105; dhe
- (b) të paraqesë për secilin rakordim, vlerat kontabël (neto) në fillim dhe në fund të periudhës, të zbërthyera në një total për grupet e kontratave që janë aktive dhe në një total për grupet e kontratave që janë pasive, të cilat barazojnë shumat e paraqitura në pasqyrën e pozicionit financiar duke zbatuar paragrafin 78.
- 100 Njësia ekonomike do të japë veçmas informacione shpjeguese mbi rakordin e tepricave të çeljes dhe të mbylljes për:
- (a) secilin nga detyrimet neto (ose aktivet) për përbërësin e mbetur të mbulimit, duke përjashtuar çdo përbërës humbjeje.
- (b) çdo përbërës humbjeje (shih paragrafët 47–52 dhe 57–58).
- (c) secilin nga detyrimet për kërkesat shtesë të pësuara. Për kontratat e sigurimit tek të cilat është zbatuar metoda e shpërndarjes së primit e përshkruar në paragrafët 53–59 ose 69–70, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues veçmas për:
- (i) vlerësimet mbi vlerën aktuale të flukseve monetare të ardhshme; dhe
- (ii) rregullimin për rrezikun jo-financiar.
- 101 Për kontratat e sigurimit tek të cilat është zbatuar metoda e shpërndarjes së primit e përshkruar në paragrafët 53–59 ose 69–70, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues edhe mbi rakordin e tepricave të çeljes dhe të mbylljes për secilin sa vijon:
- (a) vlerësimet mbi vlerën aktuale të flukseve monetare të ardhshme;
- (b) rregullimin për rrezikun jo-financiar. dhe

- (c) marzhin e kontraktuar të shërbimit.
- 102 Objektivi i rakordimit në paragrafët 100–101 është të ofrojë tipe të ndryshme informacioni rreth rezultatit të shërbimit të sigurimit.
- 103 Në rakordimet e kërkuara në paragrafin 100, nëse është e zbatueshme, njësia ekonomike do të japë veçmas informacion shtesë për secilën nga shumatat në vijim të lidhura me shërbimet e sigurimit:
- (a) të ardhurat nga sigurimi.
- (b) shpenzimet e shërbimit të sigurimit, duke treguar veçmas:
- (i) kërkesat shtesë të pësuar (përgjashtuar përbërësit investime) dhe shpenzimet e tjera të shërbimit të sigurimit të pësuar;
- (ii) amortizimin e flukseve të mjeteve monetare të blerjes së sigurimit;
- (iii) ndryshimet që lidhen me shërbimin e shkuar, dmth ndryshimet në flukset e mjeteve monetare përmbushëse të lidhura me detyrimin për kërkesat shtesë të pësuar; dhe
- (iv) ndryshimet që lidhen me shërbimin e ardhshëm, dmth humbjet mbi grupet e kontratave me kushte rënduese dhe anulimet e humbjeve të tilla.
- (c) përbërësit investime të përgjashtuar nga të ardhurat e sigurimit dhe shpenzimet e shërbimit të sigurimit.
- 104 Në rakordimet e kërkuara në paragrafin 101, nëse është e zbatueshme, njësia ekonomike do të japë veçmas informacion shtesë për secilën nga shumatat në vijim të lidhura me shërbimet e sigurimit:
- (a) ndryshimet që lidhen me shërbimin e ardhshëm, duke zbatuar paragrafët B96–B118, duke treguar veçmas:
- (i) ndryshimet në vlerësimet që rregullojnë marzhin e kontraktuar të shërbimit;
- (ii) ndryshimet në vlerësimet që nuk rregullojnë marzhin e kontraktuar të shërbimit; dmth humbjet në grupet e kontratave me kushte rënduese dhe anulimet e humbjeve të tilla; dhe
- (iii) efektet e kontratave të njohura fillimisht gjatë periudhës.
- (b) ndryshimet e lidhura me shërbimin aktual, dmth:
- (i) shumën e marzhit të kontraktuar të shërbimit të njohur në rezultat për të reflektuar transferimin e shërbimit;
- (ii) ndryshimin në rregullimin për rrezikun jo-financiar i cili nuk lidhet me shërbimin e ardhshëm ose të shkuar; dhe
- (iii) *rregullime për eksperiencën* (shih paragrafët B96(a), B97(c) dhe B113(a)).
- (c) ndryshimet që lidhen me shërbimin e shkuar, dmth ndryshimet në flukset e mjeteve monetare përmbushëse të lidhura me kërkesat shtesë të pësuar (shih paragrafët B97(b) dhe B113(a)).
- 105 Për të plotësuar rakordimet në paragrafët 100–101, nëse është e zbatueshme, njësia ekonomike duhet të japë veçmas informacion shpjegues edhe për secilën nga shumatat në vijim të palidhura me shërbimet e sigurimit të ofruara gjatë periudhës:
- (a) flukset e mjeteve monetare gjatë periudhës, përfshirë:
- (i) primet e marra për kontratat e sigurimit të emetuara (ose të paguara për kontratat e risigurimit të mbajtura);
- (ii) flukset e mjeteve monetare të blerjes së sigurimit; dhe
- (iii) kërkesat shtesë të pësuar e të paguara dhe shpenzimet e tjera të shërbimit të sigurimit të paguara për kontratat e sigurimit të emetuara (ose të rikuperuara nga kontratat e risigurimit të mbajtura), duke përgjashtuar flukset e mjeteve monetare të blerjes së sigurimit.
- (b) efekti i ndryshimeve në rrezikun nga mosperformanca e emetuesit të kontratave të risigurimit të mbajtura;
- (c) të ardhurat ose shpenzimet financiare të sigurimit; dhe
- (d) çdo nënzë shtesë që mund të jetë i nevojshëm për të kuptuar ndryshimin në vlerën kontabël (neto) të kontratave të sigurimit.
- 106 Për kontratat e sigurimit të emetuara, të ndryshme nga ato për të cilat zbatohet metoda e shpërndarjes së primit e përshkruar në paragrafët 53–59, njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues një analizë të të ardhurave të sigurimit të njohura gjatë periudhës duke përfshirë:
- (a) shumatat që lidhen me ndryshimet në detyrimin për mbulimin e mbetur siç specifikohet në paragrafin B124, duke paraqitur veçmas:
- (i) shpenzimet e shërbimit të sigurimit të ndodhura gjatë periudhës siç specifikohet në paragrafin B124(a);

- (ii) ndryshimin në rregullimin për rrezikun jo-financiar, siç specifikohet në paragrafin B124(b); dhe
- (iii) shumën e marzhit të kontraktuar të shërbimit të njohur në rezultat për shkak të transferimit të shërbimit gjatë periudhës, siç specifikohet në paragrafin 124(c).
- (b) shpërndarja e pjesës së primeve që lidhen me rikuperimin e flukseve monetare të blerjes së sigurimit.
- 107 Për kontratat e sigurimit të ndryshme nga ato për të cilat është zbatuar metoda e shpërndarjes së primit e përshkruar në paragrafët 53–59 ose 69–70, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues mbi efektin në pasqyrën e pozicionit financiar veçmas për kontratat e sigurimit të emetuara dhe kontratat e risigurimit të mbajtura të cilat janë njohur fillimisht gjatë periudhës, duke treguar efektin e tyre në njohjen fillestare në:
- (a) vlerësimet e vlerës aktuale të daljeve të ardhshme të mjeteve monetare, duke treguar veçmas shumën e flukseve monetare të blerjes së sigurimit;
- (b) vlerësimet mbi vlerën aktuale të flukseve hyrëse monetare të ardhshme;
- (c) rregullimin për rrezikun jo-financiar; dhe
- (d) marzhin e kontraktuar të shërbimit.
- 108 Njësia ekonomike do të paraqesë veçmas, në dhënien e informacioneve shpjeguese të kërkuara nga paragrafi 107, shumat që vijnë nga:
- (a) kontratat e blera nga njësi ekonomike të tjera gjatë transferimit të kontratave të sigurimit ose kombinimit të bizneseve; dhe
- (b) grupet e kontratave që janë me kushte rënduese.
- 109 Për kontratat e sigurimit të ndryshme nga ato për të cilat është zbatuar metoda e shpërndarjes së primit e përshkruar në paragrafët 53–59 ose 69–70, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues se kur pret të njohë marzhin e kontraktuar të shërbimit të mbetur në fund të periudhës raportuese në fitim ose humbje, ose nga ana sasiore me hapësira kohore të përshtashme ose duke dhënë informacion cilësor. Ky informacion duhet të jepet veçmas për kontratat e sigurimit të emetuara dhe kontratat e risigurimit të mbajtura.
- Të ardhurat ose shpenzimet financiare të sigurimit**
- 110 Njësia ekonomike do të japë informacion dhe do të shpjegojë shumën totale të të ardhurave ose shpenzimeve financiare të sigurimit gjatë periudhës raportuese. Veçanërisht, njësia ekonomike do të shpjegojë lidhjen mes të ardhurave ose shpenzimeve financiare të sigurimit me kthimin nga investimi në aktivet e veta, për t'u mundësuar përdoruesve të pasqyrave të saj financiare, të bëjnë vlerësimin e burimit të të ardhurave ose shpenzimeve financiare të njohura në fitim ose humbje dhe në të ardhurat e tjera përmbledhëse.
- 111 Për kontratat me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, njësia ekonomike do të përshkruajë përbërjen e zërave bazë (të nënkuptuar) dhe do të japë informacion shpjegues për vlerën e tyre të drejtë.
- 112 Për kontratat me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, nëse njësia ekonomike zgjedh të mos rregullojë marzhin e kontraktuar të shërbimit për disa nga ndryshimet në flukset monetare përmbledhëse, duke zbatuar paragrafin B115, ajo do të japë informacion shpjegues mbi efektin e kësaj zgjedhjeje në rregullimin e marzhit të kontraktuar të shërbimit gjatë periudhës aktuale.
- 113 Për kontratat me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, nëse njësia ekonomike ndryshon bazën e zbërthimit të të ardhurave ose shpenzimeve financiare të sigurimit mes fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse, duke zbatuar paragrafin B135, ajo do të japë informacion shpjegues në periudhën në të cilën ka ndodhur ndryshimi në metodë për:
- (a) arsyen pse njësia duhet të ndryshonte bazën e zbërthimit;
- (b) shumën e çdo rregullimi për secilin nënçel të ndikuar të pasqyrave financiare; dhe
- (c) vlerën kontabël (neto) të grupit të kontratave të sigurimit për të cilat u zbatua ndryshimi në atë datë.
- Shumat e përkohshme**
- 114 Njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese të cilat u mundësojnë përdoruesve të pasqyrave financiare të identifikojnë efektin e grupit të kontratave të sigurimit të matura në datën e tranzicionit duke zbatuar metodën e modifikuar retrospektive (shih paragrafët C6–C19) ose metodën e vlerës së drejtë (shih paragrafët C20–C24) në marzhin e kontraktuar të shërbimit dhe të ardhurat nga siguri në periudhat pasuese. Prandaj njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për rakordimin mbi marzhin e kontraktuar të shërbimit duke zbatuar paragrafin 101(c) dhe për shumën e të ardhurës nga siguri duke zbatuar paragrafin 103(a), veçmas për:
- (a) kontratat e sigurimit që ekzistojnë në datën e tranzicionit dhe për të cilat njësia ekonomike ka zbatuar metodën e modifikuar retrospektive;

- (b) kontratat e sigurimit që ekzistojnë në datën e tranzicionit dhe për të cilat njësia ekonomike ka zbatuar metodën e vlerës së drejtë; dhe
- (c) gjithë kontratat e tjera të sigurimit.
- 115 Për të gjitha periudhat në të cilat dhënia e informacioneve shpjeguese është bërë duke zbatuar paragrafët 114(a) ose 114(b), njësia ekonomike duhet të shpjegojë sesi e ka përcaktuar matjen e kontratave të sigurimit në datën e tranzicionit për t'u mundësuar përdoruesve të pasqyrave financiare të kuptojnë natyrën dhe rëndësinë e metodave dhe gjykimeve të përdorura në përcaktimin e shumave të tranzicionit (përkohëshme).
- 116 Njësia ekonomike që zgjedh të zërthejë të ardhurat ose shpenzimet financiare të sigurimit mes fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse, zbaton paragrafët C18(b), C19(b), C24(b) dhe C24(c) për të përcaktuar diferencën e akumuluar mes të ardhurave ose shpenzimeve financiare të sigurimit, që do të ishin njohur në fitim ose humbje dhe totalit të të ardhurës ose shpenzimit financiar të sigurimit në datën e tranzicionit për grupet e kontratave të sigurimit për të cilat zbatohet zërthimi. Njësia ekonomike do të japë si informacion shpjegues një rakordim të tepricave të çeljes dhe të mbylljes të shumave të akumuluar të përfshira në të ardhurat e tjera përmbledhëse për aktivet financiare të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse të lidhura me grupet e kontratave të sigurimit, për të gjitha periudhat në të cilat ekzistojnë shumat e përcaktuara në zbatim të këtyre paragrafëve. Rakordimi do të përfshijë për shembull fitimet ose humbjet e njohura në të ardhurat e tjera përmbledhëse gjatë periudhës dhe fitimet ose humbjet e njohura më parë në të ardhurat e tjera përmbledhëse në periudhat e mëparshme të riklasifikuara në fitim ose humbje.
- Gjykime të rëndësishme kur zbatohet SNRF 17**
- 117 Njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese mbi gjykimet e rëndësishme dhe ndryshimet në gjykime të bëra gjatë zbatimit të SNRF 17. Në mënyrë specifike, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues mbi të dhënat fillestare, supozimet dhe teknikat e përdorura të vlerësimit, duke përfshirë:
- (a) metodat e përdorura për matjen e kontratave të sigurimit brenda objektit të SNRF 17 dhe proceset e vlerësimit të të dhënave fillestare të këtyre metodave. Njësia ekonomike duhet të japë edhe informacione sasiore mbi këto të dhëna fillestare, me përjashtim të rastit kur kjo nuk është praktike.
- (b) çdo ndryshim në metodat dhe proceset për vlerësimin e të dhënave fillestare të përdorura për të matur kontratat, arsyet për secilin ndryshim dhe tipin e kontratave të ndikuara.
- (c) metodën e përdorur, në madhësinë e mbetur pa mbuluar në pikën (a):
- (i) për të dalluar ndryshimet në vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme që vijnë nga ushtrimi i lirisë së gjykimit nga ndryshimet e tjera në vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme për kontratat pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë (shih paragrafin B98);
- (ii) për të përcaktuar rregullimin për rrezikun jo-financiar, përfshirë nëse ndryshimet në rregullimin për rrezikun jo-financiar janë zërthyer në përbërësin e shërbimit të sigurimit dhe përbërësin financiar të sigurimit ose nëse janë paraqitur të plotë në rezultatin e shërbimit të sigurimit;
- (iii) për të përcaktuar normat e skontimit; dhe
- (iv) për të përcaktuar përbërësit e investimit.
- 118 Nëse duke zbatuar paragrafin 88(b) ose paragrafin 89(b), njësia ekonomike zgjedh të zërthejë të ardhurat ose shpenzimet financiare të sigurimit në shuma të paraqitura në fitim ose humbje dhe në shuma të paraqitura në të ardhurat e tjera përmbledhëse, njësia ekonomike do të japë si informacion një shpjegim të metodave të përdorura për të përcaktuar të ardhurat ose shpenzimet financiare të sigurimit të njohura në fitim ose humbje.
- 119 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues mbi shkallën e besimit të përdorur për të përcaktuar rregullimin për rrezikun jo-financiar. Nëse njësia ekonomike përdor një teknikë të ndryshme nga teknika e shkallës së besimit për përcaktimin e rregullimit për rrezikun jo-financiar, ajo duhet të japë informacion shpjegues për teknikën e përdorur dhe shkallën e besimit që i korrespondon rezultateve të asaj teknike.
- 120 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues mbi kurbën e interesave (ose vargun e kurbave të interesave) të përdorur për të skontuar flukset e mjeteve monetare e cila nuk ndryshon në varësi të kthimeve nga zërat bazë, duke zbatuar paragrafin 36. Nëse një njësia ekonomike e jep këtë informacion shpjegues në formën e shumës gjithsej për një grupim të kontratave të sigurimit, ajo duhet të japë këtë informacion në formën e mesatareve të ponderuara ose si diapazone relativisht të ngushta.
- Natura dhe madhësia e rreziqeve që vijnë nga kontratat brenda objektit të SNRF 17**
- 121 Njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese për t'u mundësuar përdoruesve të pasqyrave të saj financiare, vlerësimin e natyrës, shumës, kohës dhe pasigurisë së flukseve monetare të ardhshme që vijnë nga kontratat brenda objektit të SNRF 17. Paragrafët 122–132 përmbajnë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese që zakonisht do të jenë të nevojshme për të plotësuar këtë kërkesë.

- 122 Këto dhënie informacionesh shpjeguese fokusohen në rreziqet e sigurimit dhe financiare që vijnë nga kontratat e sigurimit dhe mënyrën sesi ato janë menaxhuar. Zakonisht rreziqet financiare përfshijnë rrezikun e kredisë, rrezikun e likuiditetit dhe rrezikun e tregut, por nuk kufizohen me ta.
- 123 Nëse informacioni i paraqitur rreth ekspozimit të njësisë ekonomike ndaj rrezikut në fund të periudhës raportuese nuk është përfaqësues i ekspozimit të saj ndaj rrezikut gjatë periudhës, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues mbi këtë fakt, arsyen pse ekspozimi në fund të periudhës nuk është përfaqësues dhe informacion tjetër që është përfaqësues i ekspozimit të saj ndaj rrezikut gjatë periudhës.
- 124 Për secilin tip rreziku që vjen nga kontratat brenda objektit të SNRF 17, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për:
- (a) ekspozimet ndaj rreziqeve dhe sesi vijnë ato;
  - (b) objektivat, politikat dhe proceset e njësisë ekonomike për menaxhimin e rreziqeve dhe metodat e përdorura për të matur rreziqet; dhe
  - (c) çdo ndryshim në pikat (a) dhe (b) nga periudha e mëparshme.
- 125 Për secilin tip rreziku që vjen nga kontratat brenda objektit të SNRF 17, njësia ekonomike do të japë si shpjegim:
- (a) informacion përmbledhës sasior lidhur me ekspozimin e saj ndaj rrezikut në fund të periudhës raportuese. Kjo dhënie informacionesh shpjeguese do të bazohet në informacionin e siguruar nga brenda njësisë ekonomike nga personeli drejtues kryesor.
  - (b) informacionet e kërkuara nga paragrafët 127–132, për aq sa nuk është dhënë kur zbatohet pika (a) e këtij paragrafi.
- 126 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues mbi efektin e kuadrit rregullator në të cilin ajo vepron; për shembull, kërkesat për kapitalin minimal ose garancitë e kërkuara për normat e interesit. Nëse njësia ekonomike zbaton paragrafin 20 kur përcakton grupet e kontratave të sigurimit për të cilat zbaton kërkesat për njohjen dhe matjen të SNRF 17, ajo duhet të japë informacione shpjeguese mbi këtë fakt.

Të gjitha tipet e rreziqeve—përqendrimi i rrezikut

- 127 Njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese mbi përqendrimin e rrezikut që vjen nga kontratat brenda objektit të SNRF 17, përfshirë një përshkrim sesi njësia përcakton përqendrimin dhe një përshkrim të karakteristikave të përbashkëta që identifikon secilin përqendrim (për shembull tipi i *ngjarjes së siguruar*, industria, zona gjeografike, ose monedha). Përqendrimet e rrezikut financiar mund të vijnë, për shembull nga garancitë e normave të interesit që hyjnë në fuqi në të njëjtin nivel për një numër të madh kontratash. Përqendrimet e rrezikut financiar mund të vijnë edhe nga përqendrimet e rrezikut jo-financiar; për shembull, nëse një njësi ekonomike ofron mbrojtjen e përgjegjësisë për produktet për shoqëritë farmaceutike dhe ka gjithashtu investime në këto shoqëri.

Rreziqet e sigurimit dhe të tregut—analiza e ndjeshmërisë

- 128 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues rreth ndjeshmërisë ndaj ndryshimeve në ekspozimet ndaj rreziqeve që vijnë nga kontratat brenda objektit të SNRF 17. Për të plotësuar këtë kërkesë, njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues:
- (a) një analizë të ndjeshmërisë, e cila tregon sesi fitimi ose humbja dhe kapitali i vet do të ndikoheshin nga ndryshimet në ekspozimet ndaj rreziqeve që ishin të mundshme në mënyrë të arsyeshme në fund të periudhës së raportimit:
    - (i) për rrezikun e sigurimit—që tregon efektin për kontratat e sigurimit të emetuara para dhe pas zbutjes së rrezikut nga kontratat e risigurimit të mbajtuara; dhe
    - (ii) për çdo tip të rrezikut të tregut—në një mënyrë që shpjegon lidhjen mes ndjeshmërisë ndaj ndryshimeve në ekspozimet ndaj rrezikut që vijnë nga kontratat e sigurimit dhe të atyre që vijnë nga aktivet financiare të mbajtura nga njësia ekonomike.
  - (b) metodat dhe supozimet e përdorura në përgatitjen e analizës së ndjeshmërisë; dhe
  - (c) ndryshimet në metodat dhe hipotezat e përdorura në përgatitjen e analizës së ndjeshmërisë kundrejt periudhës së shkuar dhe arsytet për këto ndryshime.
- 129 Nëse njësia ekonomike përgatit një analizë të ndjeshmërisë e cila tregon sesi ndikohen shumat, e ndryshme nga ato të cilësuar në paragrafin 128(a), nga ndryshimet në ekspozimet ndaj rrezikut dhe e përdor këtë analizë ndjeshmërie për të menaxhuar rreziqet që vijnë nga kontratat brenda objektit të SNRF 17, njësia ekonomike mund të përdorë këtë analizë ndjeshmërie në vend të analizës të cilësuar në paragrafin 128(a). Njësia ekonomike duhet të japë si informacione shpjeguese edhe:
- (a) një shpjegim të metodës së përdorur në përgatitjen e një analize të tillë ndjeshmërie dhe të parametrave dhe supozimeve kryesore të bëra për informacionin e dhënë; dhe

- (b) një shpjegim të objektivit të metodës së përdorur dhe të ndonjë kufizimi që mund të rezultojë në informacionin e dhënë.

Rreziku i sigurimit—zhvillimi i kërkesave shtesë

- 130 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për kërkesat shtesë aktuale të krahasuara me vlerësimet e mëparshme të shumave të paskontuara të kërkesave shtesë (dmth zhvillimi i kërkesave shtesë). Dhënia e informacioneve shpjeguese rreth zhvillimit të kërkesave shtesë duhet të fillojë në periudhën kur doli kërkesa materiale më e hershme, për të cilat ka ende pasiguri rreth shumës dhe kohës së pagesave për kërkesat në fund të periudhës raportuese; por nuk kërkohet që dhënia e informacioneve shpjeguese të fillojë përtej 10 viteve nga fundi i periudhës raportuese. Njësia ekonomike nuk ka nevojë të japë informacion shpjegues për zhvillimin e kërkesave shtesë për të cilat pasiguria rreth shumës dhe kohës së pagesave për kërkesat zakonisht zgjidhet brenda një viti. Njësia ekonomike do të rakordojë dhënien e informacioneve shpjeguese rreth zhvillimit të kërkesave shtesë me totalin e vlerës kontabël (neto) të grupeve të kontratave të sigurimit, për të cilat zbaton paragrafin 100(c) për këtë dhënie informacioni.

Rreziku i kredisë—informacione të tjera

- 131 Për rrezikun e kredisë që vjen nga kontratat brenda objektit të SNRF 17, njësia ekonomike do të japë shpjegime per:
- (a) shumën që përfaqëson më mirë ekspozimin e saj maksimal ndaj rrezikut të kredisë në fund të periudhës raportuese, veçmas për kontratat e sigurimit dhe kontratat e risigurimit të mbajtura; dhe
- (b) informacionin rreth cilësisë së kredisë së kontratave të risigurimit të mbajtura që janë aktive.

Rreziku i likuiditetit—informacione të tjera

- 132 Për rrezikun e likuiditetit që vjen nga kontratat brenda objektit të SNRF 17, njësia ekonomike do të japë si informacion:
- (a) një shpjegim sesi ajo menaxhon rrezikun e likuiditetit.
- (b) analiza maturimi të veçanta për grupet e kontratave të sigurimit të emetuara që janë pasive dhe grupet e kontratave të risigurimit të mbajtura që janë pasive, që tregojnë të paktën flukset monetare neto të grupeve për secilin nga pesë vitet e para pas datës së raportimit dhe në total përtej pesë viteve të para. Nuk kërkohet që njësia ekonomike të përfshijë në këto analiza detyrimet për mbulimin e mbetur të matur duke zbatuar paragrafët 55–59. Analizat mund të jenë në formën e:
- (i) një analize të flukseve monetare neto të mbetura, të kontraktuara dhe të paskontuara duke vlerësuar kohën e tyre; ose
- (ii) një analize të vlerësimeve për vlerën aktuale të flukseve monetare të ardhshme duke vlerësuar kohën e tyre.
- (c) shumat që janë të pagueshme menjëherë, duke shpjeguar lidhjen mes shumave të tilla dhe vlerës kontabël (neto) të grupeve përkatëse të kontratave, nëse për dhënien e informacioneve nuk është zbatuar pika (b) e këtij paragrafi.

Shtojca A Termet e përkufizuara

Kjo shtojcë është pjesë përbërëse e SNRF 17 Kontratat e Sigurimit.

marzhi i shërbimit i kontraktuar	është një përbërës i aktivitetit ose detyrimit për një grup kontratash sigurimi dhe paraqet fitimin e përealizuar që njësia ekonomike do të njohë kur të kryejë shërbimin sipas kontratave të sigurimit në grup.
periudha e mbulimit	Periudha gjatë së cilës njësia ekonomike ofron mbulimin për ngjarjet e siguruara. Kjo periudhë përfshin mbulimin që lidhet me të gjitha primet brenda objektit të kontratës së sigurimit.

rrregullimi për eksperiencën	Diferenca midis: (a) për primet e marra (dhe çdo fluks monetar të lidhur si flukset monetare të blerjes së sigurimit dhe taksat e primit të sigurimit)—vlerësimit në fillim të periudhës i shumave të pritshme gjatë periudhës dhe flukseve monetare aktuale të periudhës; ose (b) për shpenzimet e shërbimit të sigurimit (duke përjashtuar shpenzimet e blerjes së sigurimit)—vlerësimit në fillim të periudhës i shumave të pritshme për t'u përballur gjatë periudhës dhe shumave aktuale të ndodhura gjatë periudhës.
rreziku financiar	Rreziku i një ndryshimi të mundshëm të ardhshëm në një ose më shumë norma interesi të caktuara, çmimin e instrumentit financiar, çmimin e mallit, kursin e këmbimit, indeksit të çmimeve, klasifikim kredie ose indeks kredie ose variabla të tjerë, po që se në rastin e një variabli jo-financiar ky variabël nuk është specifik për një palë të kontratës.
flukset monetare përmbushëse	Një vlerësim i qartë, pa shtrembërime dhe i ponderuar për probabilitetin (dmth vlerën e pritur) të vlerës aktuale të daljeve të mjeteve monetare të ardhshme minus vlerën aktuale të hyrjeve të ardhshme në mjete monetare që vijnë ndërsa njësia ekonomike përmbush kontratat e sigurimit, përfshirë një rregullim për rrezikun jo-financiar.
grupi i kontratave të sigurimit	Një grup kontratash sigurimi që vijnë nga ndarja e një portofoli kontratash sigurimi në të paktën disa kontrata të nënshkruara brenda një periudhe jo më të gjatë se një vit dhe që në njohjen fillestare: (a) janë me kushte rënduese, nëse ka; (b) nuk kanë shumë mundësi që të bëhen me kushte rënduese më pas, nëse ka; ose (c) nuk përfshihen në pikën (a) ose (b), nëse ndodh.
flukset e mjeteve monetare të blerjes së sigurimit	Flukset e mjeteve monetare që vijnë nga kostot e shitjes, nënshkrimit dhe fillimit të një grupi kontratash sigurimi që janë të ngarkueshme drejtpërdrejt tek portofoli i kontratave të sigurimit të cilit i përket grupi. Flukse të tilla monetare përfshijnë flukset që nuk janë të ngarkueshme drejtpërdrejt tek kontratat individuale ose grupet e kontratave të sigurimit brenda portofolit.
kontratë sigurimi	Kontratë sipas të cilës një palë (siguruesi) pranon rrezik sigurimi të rëndësishëm nga një palë tjetër (mbajtësi i policës së sigurimit) duke rënë dakord që të kompensojë mbajtësin e policës së sigurimit nëse një ngjarje e caktuar e pasigurt e ardhshme (ngjarja e siguruar) ndikon negativisht mbajtësin e policës së sigurimit.
kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë	Një kontratë sigurimi për të cilën në krijim: (a) kushtet e kontratës specifikojnë se policëmbajtësi merr pjesë në ndarjen e një grupi të identifikuar qartë zërash bazë; (b) njësia ekonomike pret që të paguajë tek policëmbajtësi një shumë të barabartë me një pjesë të rëndësishme të vlerës së drejtë të kthimeve nga zërat bazë; dhe (c) njësia ekonomike pret që një pjesë e rëndësishme e ndonjë ndryshimi në shumat që duhet të paguhet tek policëmbajtësi të ndryshojnë me ndryshimin në vlerën e drejtë të zërave bazë.
kontratat e sigurimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë	Një kontratë sigurimi që nuk është kontratë sigurimi me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë.
rreziku i sigurimit	Rrezik i ndryshëm nga rreziku financiar, i transferuar nga mbajtësi i një kontrate tek emetuesi.
ngjarja e siguruar	Një ngjarje e pasigurt e ardhshme që mbulohet nga një kontratë sigurimi dhe që krijon rrezik sigurimi.
përbërësi investim	Shumat që një kontratë sigurimi kërkon që njësia ekonomike të ripaguajë tek një policëmbajtës edhe nëse një ngjarje e siguruar nuk ndodh.

kontratat e investimit me tipare të pjesëmarrjes së lirë	Një instrument financiar që ofron një investues i caktuar me të drejta kontraktuale për të marrë shuma shtesë, si një shtesë ndaj një shume që nuk varet nga dëshira e emetuesit: (a) që pritet të jenë një pjesë e rëndësishme e përfitimeve kontraktuale gjithsej; (b) koha ose shuma e të cilave janë sipas kontratës të lira në zgjedhjen e emtuesit; dhe (c) të cilat sipas kontratës bazohen në: (i) performancën e një grupi të caktuar kontratash ose e një tipi të caktuar kontratash; (ii) kthimet e realizuara dhe/ose të porealizuara të investimeve në një grup të caktuar aktivesh të mbajtura nga emetuesi; ose (iii) fitimin ose humbjen e njësisë ekonomike ose fondit që emeton kontratën.
detyrimet për kërkesat shtesë të pësura	Një detyrim i njësisë ekonomike për të hetuar dhe paguar kërkesat shtesë të vlefshme për ngjarjet e siguruara të cilat kanë ndodhur tashmë duke përfshirë ngjarjet që kanë ndodhur por për të cilat kërkesat shtesë nuk janë raportuar ende dhe shpenzimet e tjera të sigurimit të ndodhura.
detyrimet për mbulimin e mbetur	Një detyrim i njësisë ekonomike për të hetuar dhe paguar kërkesat shtesë të vlefshme sipas kontratave të sigurimit ekzistuese për ngjarjet e siguruara që nuk kanë ndodhur ende (dmth detyrimi që lidhet me pjesën e mbetur të periudhës së mbulimit).
mbajtësi i policës së sigurimit	Një palë që ka një të drejtë për t'u kompensuar sipas një kontrate sigurimi nëse ndodh një ngjarje e siguar.
portofol i kontratave të sigurimit	Kontrata sigurimi të cilat janë objekt i rreziqeve të ngjashme dhe që menaxhohen sëbashku.
kontratë risigurimi	Një kontratë sigurimi e emetuar nga një njësi ekonomike (risiguresi) për të kompensuar një njësi tjetër ekonomike për kërkesat shtesë që vijnë nga një ose më shumë kontrata sigurimi të emetuara nga kjo njësi ekonomike tjetër (kontratat bazë).
rregullimi për rrezikun jo-financiar	Kompensimi që një njësi ekonomike kërkon për mbartjen e pasigurisë lidhur me shumën dhe kohën e flukseve të mjeteve monetare që vijnë nga rreziku jo-financiar ndërsa njësi ekonomike përmbush kontratat e sigurimit.
zërat bazë	Zërat që përcaktojnë disa nga shumat e pagueshme tek një policëmbajtës. Zërat bazë mund të përfshijnë cilindo zë; për shembull, një referim ndaj një portofoli aktivesh, aktivet neto të njësisë ekonomike, ose një nëngrup të caktuar të aktiveve neto të njësisë ekonomike.

Shtojca B

Udhëzim për zbatim

Kjo shtojcë është pjesë përbërëse e SNRF 17 Kontratat e Sigurimit.

B1 Kjo shtojcë shërben si udhëzues për sa vijon:

- (a) përkufizimin e një kontrate sigurimi (shih paragrafët B2–B30);
- (b) ndarjen e përbërësve nga një kontratë sigurimi (shih paragrafët B31–B35);
- (c) matjen (shih paragrafët B36–B119);
- (d) të ardhurat nga sigurimi (shih paragrafët B120–B127);
- (e) të ardhurat ose shpenzimet financiare nga sigurimi (shih paragrafët B128–B136); dhe
- (f) pasqyrat financiare të ndërmjetme (shih paragrafin B137).

Përkufizimi i një kontrate sigurimi (Shtojca A)

B2 Ky seksion jep udhëzime për përkufizimin e një kontrate sigurimi siç specifikohet në Shtojcën A. Ai trajton çështjet në vijim:

- (a) ngjarjet e pasigurta të ardhshme (shih paragrafët B3–B5);
- (b) pagesat në natyrë (shih paragrafin B6);

- (c) dallimin mes rrezikut të sigurimit dhe rreziqeve të tjera (shih paragrafët B7–B16);
- (d) rrezikun e rëndësishëm të sigurimit (shih paragrafët B17–B23);
- (e) ndryshimet në nivelin e rrezikut të sigurimit (shih paragrafët B24–B25); dhe
- (f) shembuj të kontratave të sigurimit (shih paragrafët B26–B30).

Ngjarja e ardhshme e pasigurt

- B3 Pasiguria (ose rreziku) është thelbi i një kontrate sigurimi. Prandaj të paktën një nga çështjet e mëposhtme është e pasigurt në kohën e krijimit të një kontrate sigurimi:
- (a) probabiliteti që të ndodhë një ngjarje e siguruar;
  - (b) kur do të ndodhë një ngjarje e siguruar; ose
  - (c) sa do të duhet të paguajë njësia ekonomike nëse ndodh ngjarja e siguruar.
- B4 Në disa kontrata sigurimi, ngjarja e siguruar është zbulimi i një humbjeje gjatë kohës së kontratës, edhe nëse humbja vjen nga një ngjarje që ka ndodhur para fillimit të kontratës. Në kontrata sigurimi të tjera, ngjarja e siguruar është një ngjarje që ndodh gjatë kohës së kontratës, edhe nëse humbja që vjen zbulohet pas fundit të afatit të kontratës.
- B5 Disa kontrata sigurimi mbulojnë ngjarje që kanë ndodhur tashmë, por efekti financiar i të cilave është ende i pasigurt. Një shembull është një kontratë sigurimi e cila ofron mbulim ndaj zhvillimeve të pafavorshme të një ngjarjeje që tashmë ka ndodhur. Në kontrata të tilla, ngjarja e siguruar është zbulimi i kostos së fundit të këtyre kërkesave shtesë.

Pagesat në natyrë

- B6 Disa kontrata sigurimi kërkojnë ose lejojnë që pagesat të bëhen në natyrë. Në të tilla raste, njësia ekonomike ofron mallra apo shërbime tek policëmbajtësi për të shlyer detyrimin e njësisë ekonomike për të kompensuar policëmbajtësin për ngjarjet e siguruar. Shembull është rasti i një njësie ekonomike që zëvendëson një artikull të vjedhur në vend që ta rimbursojë policëmbajtësin për shumën e humbjes së pësuar. Një shembull tjetër është kur njësia ekonomike përdor spitalet dhe stafin mjekësor të saj për të dhënë shërbimet mjekësore të mbuluara nga kontratat e sigurimit. Kontrata të tilla janë kontrata sigurimi edhe pse kërkeat shtesë janë shlyer në natyrë. Edhe kontratat e shërbimit me tarifë fikse që plotësojnë kushtet e specifikuar në paragrafin 8 janë kontrata sigurimi, por kur zbaton paragrafin 8, njësia ekonomike mund të zgjedhë t'i trajtojë ato ose duke zbatuar SNRF 17 ose SNRF 15 *Të ardhurat nga Kontratat me Klientët*.

Dallimi midis rrezikut të sigurimit dhe rreziqeve të tjera

- B7 Përkufizimi i një kontrate sigurimi kërkon që një palë të pranojë rreziqe sigurimi të rëndësishme ndaj një pale tjetër. SNRF 17 përkufizon rrezikun e sigurimit si 'rrezik i ndryshëm nga rreziku financiar, i transferuar nga mbajtësi i një kontrate tek emetuesi'. Një kontratë që ekspozon emetuesin ndaj rrezikut financiar pa rrezik të rëndësishëm sigurimi, nuk është një kontratë sigurimi.
- B8 Përkufizimi i rrezikut financiar në Shtojcën A përfshin një listë të variablave financiarë dhe jo-financiarë. Kjo listë përfshin variabla jo-financiarë të cilët nuk janë specifikë për një palë të kontratës, të tillë si një indeks i humbjeve nga tërmeti në një rajon të caktuar, ose një indeks i temperaturës në një qytet të caktuar. Rreziku financiar përjashton rrezikun nga variablat jo-financiarë, që janë specifikë për një palë të një kontrate, të tilla si ndodhja ose mos ndodhja e një zjarri, që dëmton ose shkatërron një aktiv të asaj pale. Për më tepër, rreziku i ndryshimeve në vlerën e drejtë të një aktivi jo-financiar nuk është një rrezik financiar, nëse vlera e drejtë pasqyron ndryshimet në çmimet e tregut për aktive të tilla (dmth një variabël financiar) dhe kushtin e një aktivi specifik jo-financiar të mbajtur nga një palë në një kontratë (dmth një variabël jo-financiar). Për shembull, nëse një garanci e vlerës së mbetur të një makine të caktuar në të cilën policëmbajtësi që ka një interes të siguruarshëm, ekspozon garantuesin ndaj rrezikut të ndryshimit të kushteve fizike të makinës, ky rrezik është një rrezik sigurimi dhe jo rrezik financiar.
- B9 Disa kontrata e ekspozojnë emetuesin ndaj rrezikut financiar, përveç rrezikut të rëndësishëm të sigurimit. Për shembull, shumë kontrata sigurimi jete garantojnë një normë minimale kthimi për mbajtësit e policës së sigurimit, duke krijuar rrezik financiar dhe premtojnë në të njëjtën kohë përfitime në rast vdekjeje, të cilat mund të tejkalojnë ndjeshëm tepërcën e llogarisë së policëmbajtësit, duke krijuar rrezik sigurimi në formën e rrezikut nga mortaliteti. Kontrata të tilla janë kontrata sigurimi.
- B10 Sipas disa kontratave, një ngjarje e siguruar synon pagesën e një shume të lidhur me një indeks çmimi. Kontrata të tilla janë kontrata sigurimi, nëse pagesa që është e kushtëzuar me ngjarjen e siguruar mund të jetë e rëndësishme. Për shembull, një pagesë vjetore nga siguroesi për sigurimin e jetës, e lidhur me një indeks të kostos së jetës, transferon rrezik sigurimi sepse pagesa synohet nga një ngjarje e pasigurt në të ardhmen—mbijetesa e përfituesit të policës së sigurimit të jetës. Lidhja me indeksin e çmimit është një derivativ, por gjithashtu transferon një rrezik sigurimi sepse numri i pagesave për të cilat zbatohet indeksi varet nga mbijetesa e përfituesit të një shume të përvitshme. Nëse transferimi që rezulton i rrezikut të sigurimit është i rëndësishëm, derivativi plotëson përkufizimin e një kontrate sigurimi, rast në të cilin ai nuk ka nevojë të veçohet nga kontrata bazë (shih paragrafin 11(a)).

- B11 Rreziku i sigurimit është rreziku që njësia ekonomike pranon nga policëmbajtësi. Kjo do të thotë se njësia ekonomike duhet të pranojë, nga policëmbajtësi, një rrezik ndaj të cilit policëmbajtësi është tashmë i ekspozuar. Çdo rrezik i ri i krijuar nga kontrata për njësinë ekonomike ose policëmbajtësin nuk është rrezik sigurimi.
- B12 Përkufizimi i një kontrate sigurimi i referohet një efekti negativ mbi policëmbajtësin. Përkufizimi nuk e kufizon pagesën nga njësia ekonomike në një shumë të barabartë me efektin financiar të ngjarjes negative. Për shembull, përkufizimi përfshin mbulimin 'i ri për të vjetrin' që i paguan policëmbajtësit një shumë e cila lejon zëvendësimin e një aktivi të përdorur dhe të dëmtuar me një të ri. Në mënyrë të ngjashme, përkufizimi nuk kufizon pagesën sipas një kontrate të sigurimit të jetës, në humbjen financiare të pësuar nga personat në ngarkim të të larguarit nga jeta, dhe as nuk përjashton kontratat që specifikojnë pagimin e shumave të parapërcaktuara për të caktuar sasinë e humbjes së shkaktuar nga vdekja ose një aksident.
- B13 Disa kontrata kërkojnë një pagesë nëse ndodh një ngjarje e pasigurt e caktuar, por nuk kërkojnë një efekt negativ mbi policëmbajtësin si një parakusht për pagesën. Një kontratë e tillë nuk është kontratë sigurimi edhe nëse mbajtësi e përdor kontratën për të zbutur një ekspozim bazë ndaj rrezikut. Për shembull, nëse mbajtësi përdor një derivativ për të mbrojtur një variabël bazë financiar ose jo-financiar, i cili është i lidhur me flukset e mjeteve monetare nga një aktiv i njësise ekonomike, derivativi nuk është një kontratë sigurimi sepse pagesa nuk kushtëzohet nga fakti që mbajtësi ndikohet negativisht nga një pakësim i flukseve të mjeteve monetare nga aktivi. Përkufizimi i një kontrate sigurimi i referohet një ngjarjeje të pasigurt në të ardhmen, për të cilën një efekt negativ mbi policëmbajtësin është një parakusht kontraktual për pagesën. Parakushti kontraktual nuk kërkon që njësia ekonomike të hetojë nëse ngjarja vërtet ka shkaktuar një efekt negativ, por i lejon njësise ekonomike të refuzojë pagesën nëse ajo nuk është e bindur se ngjarja ka shkaktuar një efekt negativ.
- B14 Rreziku i gabimit ose vazhdimësisë (d.m.th. rreziku që policëmbajtësi do të anulojë kontratën më herët ose më vonë sesa emetuesi kishte parashikuar kur kishte caktuar çmimin e kontratës) nuk është një rrezik sigurimi, sepse ndryshimi që vjen në pagesë ndaj policëmbajtësit nuk kushtëzohet nga një ngjarje e pasigurt e ardhshme që ndikon negativisht policëmbajtësin. Në mënyrë të ngjashme rreziku i shtrenjtimit (d.m.th. rreziku i rritjes së papritur në kostot administrative të lidhura me shërbimin e një kontrate dhe jo në kostot lidhur me ngjarjet e siguruar) nuk është rrezik sigurimi, sepse një rritje e papritur në shpenzime të tilla nuk ndikon negativisht policëmbajtësin.
- B15 Prandaj një kontratë që e ekspozon njësinë ekonomike ndaj rrezikut të gabimit, rrezikut të vazhdimësisë ose rrezikut të shtrenjtimit, nuk është një kontratë sigurimi me përjashtim të rastit kur ajo e ekspozon njësinë ekonomike ndaj rrezikut të sigurimit. Por nëse njësia ekonomike e zbut këtë rrezik duke përdorur një kontratë të dytë për transferimin e një pjese të këtij rreziku jo-sigurimi tek një palë tjetër, kontrata e dytë e ekspozon palën tjetër ndaj rrezikut të sigurimit.
- B16 Njësia ekonomike mund të pranojë rrezik të rëndësishëm sigurimi nga policëmbajtësi vetëm nëse ajo është një njësi ekonomike e veçantë nga policëmbajtësi. Në rastin e një njësie ekonomike të përbashkët, i përbashkëti pranon rrezik nga çdo policëmbajtës dhe e grumbullon këtë rrezik. Megjithatë policëmbajtësit mbartin rrezikun e grumbulluar sëbashku sepse ata mbajnë interesin e mbetur në njësinë ekonomike, njësia ekonomike e përbashkët është një njësi e veçantë e cila ka pranuar rrezikun.

Rreziku i sigurimit i madh (i rëndësishëm)

- B17 Një kontratë është kontratë sigurimi vetëm nëse ajo transferon rrezik sigurimi të rëndësishëm. Paragrafët B7–B16 trajtojnë rrezikun e sigurimit. Paragrafët B18–B23 trajtojnë vlerësimin e faktit nëse rreziku i sigurimit është i rëndësishëm.
- B18 Rreziku i sigurimit është i rëndësishëm nëse dhe vetëm nëse një ngjarje e siguar mund të shkaktojë që një emetues të paguajë shuma shtesë të cilat janë të rëndësishme në ndonjë situatë të veçantë, me përjashtim të situatave që nuk kanë thelb tregtar (d.m.th. nuk ka efekt të dukshëm në ekonominë e transaksionit). Nëse një ngjarje e siguar do të nënkuptonte se shuma shtesë të rëndësishme do të ishin të pagueshme në çdo situatë që ka përmbajtje tregtare, kushti në fjalinë e mësipërme mund të plotësohet edhe nëse ngjarja e siguar ka shumë pak gjasa të ndodhë, ose edhe nëse vlera aktuale e pritshme (d.m.th. probabiliteti i ponderuar) e flukseve të mjeteve monetare të kushtëzuara, është një pjesë e vogël e vlerës aktuale të pritshme të të gjitha flukseve të mbetura kontraktuale nga kontrata e sigurimit.
- B19 Gjithashtu një kontratë transferon rrezik sigurimi të rëndësishëm vetëm nëse situata ka thelb tregtar në të cilin emetuesi ka një mundësi humbjeje bazuar në vlerën aktuale. Megjithatë edhe nëse një kontratë risigurimi nuk ekspozon emetuesin ndaj mundësisë së një humbjeje të rëndësishme, kjo kontratë konsiderohet se transferon rrezik sigurimi të rëndësishëm nëse transferon tek risiguruesi në thelb të gjithë rrezikun e sigurimit që lidhet me pjesët e risiguruara të kontratave bazë të sigurimit.
- B20 Shumat shtesë të përshkruara në paragrafin B18 përcaktohen bazuar në vlerën e drejtë. Nëse një kontratë sigurimi kërkon pagesën kur ndodh një ngjarje me afat të pasigurt dhe nëse pagesa nuk është rregulluar për vlerën në kohë të parës, mund të ketë situata në të cilat rritet vlera aktuale e pagesës, edhe pse vlera e saj nominale është e fiksuar. Një shembull është sigurimi që ofron një përfitim fiks në rast vdekjeje të policëmbajtësit, pa datë skadence për mbulimin (shpesh e referuar si sigurim për gjithë jetën kundrejt një shume fikse). Është e sigurt se policëmbajtësi do të vdesë, por nuk është e sigurt data se kur do të ndodhë. Pagesat mund të bëhen kur një policëmbajtës individual vdes më herët sesa pritët. Duke qenë se pagesat nuk janë rregulluar për vlerën në kohë të parës, mund të ekzistojë një rrezik i rëndësishëm sigurimi edhe pse nuk ka një humbje të përgjithshme në portofolin e kontratave. Në mënyrë të ngjashme kushtet kontraktuale që vonojnë

rimbursimin në kohë të policëmbajtësit mund të eliminojnë rrezikun e rëndësishëm të sigurimit. Njësia ekonomike do të përdorë normat e skontimit të kërkuara në paragrafin 36 për të përcaktuar vlerën aktuale të shumave shtesë.

B21 Shumat shtesë të përshkruara në paragrafin B18 i referohen vlerës aktuale të shumave që tejkalojnë ato që mund të jenë të pagueshme, nëse nuk do të ndodhte ngjarja e siguruar (duke përjashtuar situatat që nuk kanë përmbajtje tregtare). Këto shuma shtesë përfshijnë kostot e trajtimit dhe të vlerësimit të kërkesave shtesë, por përjashtojnë:

- (a) humbjen e aftësisë për t'i ngarkuar policëmbajtësit për shërbimet e ardhshme. Për shembull, në një kontratë sigurimi jete të lidhur me investime, vdekja e policëmbajtësit do të thotë se njësia ekonomike nuk mund të vazhdojë të kryejë shërbimet e menaxhimit të investimit dhe të grumbullimit të një komisioni për të bërë këtë. Megjithatë, kjo humbje ekonomike për njësinë ekonomike nuk pasqyron rrezikun e sigurimit njëlloj sikur një menaxher i fondeve të përbashkëta nuk ndërmerr rrezik sigurimi lidhur me vdekjen e mundshme të një klienti. Për pasojë humbja e mundshme e komisioneve të ardhshme të menaxhimit të investimeve nuk është e rëndësishme në vlerësimin se sa shumë rrezik sigurimi transferohet nga një kontratë.
- (b) heqjen dorë, me vdekjen, nga detyrimet që mund të ishin bërë në anulim ose dorëzim. Për shkak se kontrata solli krijimin e këtyre detyrimeve, heqja dorë nga këto detyrime nuk kompenson policëmbajtësin për një rrezik para-ekzistues. Për pasojë ato nuk janë të rëndësishme në vlerësimin sesa rrezik sigurimi transferohet nga një kontratë.
- (c) një pagesë të kushtëzuar në një ngjarje e cila nuk i shkakton një humbje të rëndësishme mbajtësit të kontratës. Për shembull, shqyrtojmë një kontratë, e cila kërkon që emetuesi të paguajë 1 milion NJM¹ nëse një aktiv pëson një dëmtim fizik duke i shkaktuar mbajtësit një humbje të parëndësishme ekonomike prej 1NJM. Në këtë kontratë mbajtësi transferon rrezikun e parëndësishëm nga humbja e 1NJM tek emetuesi. Në të njëjtën kohë, kontrata krijon rrezik jo-sigurimi, që emetuesi do të duhet të paguajë 999,999 NJM nëse ndodh ngjarja e specifikuar. Duke qenë se nuk ka situata ku ngjarja e siguruar shkakton një humbje të rëndësishme tek mbajtësi i kontratës, emetuesi nuk pranon rrezik të rëndësishëm sigurimi nga mbajtësi dhe kjo kontratë nuk është një kontratë sigurimi.
- (d) rikuperime të mundshme të risigurimit. Njësia ekonomike i trajton këto veçmas.

B22 Njësia ekonomike do të vlerësojë rëndësinë e rrezikut të sigurimit kontratë pas kontrate. Prandaj rreziku i sigurimit mund të jetë i rëndësishëm edhe nëse ka një probabilitet minimal të humbjeve të rëndësishme për një portofol ose grup kontratash.

B23 Nga paragrafët B18–B22 vijon se nëse një kontratë pagan një përfitim për vdekje, që tejkalon shumën e pagueshme në mbijetesë, kontrata është një kontratë sigurimi me përjashtim të rastit kur përfitimi shtesë për vdekjen është i parëndësishëm (i gjykuar duke iu referuar kontratës specifike dhe jo një portofoli të tërë kontratash). Siç vihet në dukje në paragrafin B21(b), me vdekjen, heqja dorë nga anulimi ose dorëzimi i detyrimit nuk përfshihet në këtë vlerësim, nëse kjo heqje dorë nuk kompenson policëmbajtësin për një rrezik para-ekzistues. Në mënyrë të ngjashme një kontratë e përvitshme që pagan shuma të rregullta për jetën e mbetur të policëmbajtësit është një kontratë sigurimi, me përjashtim të rastit kur pagesat e bashkuara të kushtëzuara për sigurimin e jetës janë të parëndësishme.

Ndryshimet në nivelin e rrezikut të sigurimit

B24 Për disa kontrata, transferimi i rrezikut të sigurimit tek emetuesi ndodh pas një periudhe kohe. Për shembull, shqyrtojmë një kontratë që siguron një kthim të caktuar nga investimi dhe përfshin një opsion për policëmbajtësin për të përdorur të ardhurat e investimit në maturim, për të blerë një kontratë sigurimi të përvitshme jete të kushtëzuar me të njëjtat norma që njësia ekonomike ngarkon përfituesit e rinj të një shumë të përvitshme në kohën që policëmbajtësi ushtron opsionin. Një kontratë e tillë nuk transferon rrezik sigurimi tek emetuesi derisa të ushtrohet opsioni, për shkak se njësia ekonomike është e lirë të çmojë të përvitshmen mbi një bazë që pasqyron rrezikun e sigurimit që do të transferohet tek njësia në atë kohë. Për pasojë flukset monetare që do të ndodhin me ushtrimin e opsionit do të jenë jashtë kufijve të kontratës dhe para ushtrimit nuk ka flukse monetare sigurimi brenda kufijve të kontratës. Megjithatë nëse kontrata specifikon normat vjetore (ose një bazë tjetër e ndryshme nga normat e tregut për vendosjen e normave vjetore), kontrata transferon rrezik të rëndësishëm tek emetuesi sepse ky i fundit është i ekspozuar ndaj rrezikut që normat vjetore do të jenë jo të favorshme për të nëse policëmbajtësi ushtron opsionin. Në këtë rast flukset monetare që do të ndodhin kur të ushtrohet opsioni janë brenda kufijve të kontratës.

B25 Kontrata që plotëson përkufizimin e një kontrate sigurimi mbetet një kontratë sigurimi derisa të shuhen të gjitha të drejtat dhe detyrimet (dmth shkarkohen, anulohen ose skadojnë), me përjashtim të rastit kur kontrata çregjistrohet duke zbatuar paragrafët 74–77, për shkak të një modifikimi kontrate.

¹ NJM nënkupton njësi monetare.

Shembuj të kontratave të sigurimit

- B26 Në vijim jepen shembuj kontratash që janë kontrata sigurimi, në rast se transferimi i rrezikut të sigurimit është i rëndësishëm:
- (a) sigurimi ndaj vjedhjes ose dëmtimit të pronës.
  - (b) sigurimi ndaj detyrimit për produktin, detyrimit profesional, detyrimit civil ose shpenzimeve ligjore.
  - (c) sigurimi i jetës dhe skemat e parapagimit të funeralit (megjithëse vdekja është e sigurt, nuk është e sigurt se kur ajo do të ndodhë, ose për disa tipe sigurimi jete, nëse vdekja do të ndodhë brenda periudhës së mbuluar nga sigurimi).
  - (d) pagesat vjetore të lidhura me sigurimin e jetës dhe pensionet, d.m.th. kontratat që sigurojnë kompensim për ngjarjen e ardhshme të pasigurt—mbijetesën e përfituesit ose pensionistit—për të ndihmuar përfituesin ose pensionistin në mbajtjen e një standardi të caktuar jetese, i cili në kushte të tjera do të ndikohej negativisht nga mbijetesa e tij. (Detyrimet e punëdhënësit që vijnë nga skemat e përfitimeve të punonjësve dhe detyrimet për përfitim të pensioneve të raportuara sipas skemave të përfitimeve të përcaktuara të pensioneve janë jashtë objektit të SNRF 17, duke zbatuar paragrafin 7(b)).
  - (e) sigurimi ndaj paaftësisë dhe kostove mjekësore.
  - (f) obligacione sigurie, obligacione besnikërie, obligacione performance dhe obligacione oferte, dmth kontrata që kompensojnë mbajtësin nëse pala tjetër dështon në kryerjen e detyrimit kontraktual; për shembull një detyrim për të ndërtuar një ndërtesë.
  - (g) garancitë e produkteve. Garancitë e produkteve të lëshuara nga një palë tjetër për mallra të shitura nga një prodhues, ndërmjetës ose shitës me pakicë, janë brenda objektit të SNRF 17. Megjithatë garancitë e produkteve të lëshuara drejtpërdrejt nga një prodhues, ndërmjetës ose shitës me pakicë janë jashtë objektit të SNRF 17 duke zbatuar paragrafin 7(a) dhe janë në fakt brenda objektit të SNRF 15 ose SNK 37 *Provizionet, Detyrimet dhe Aktivitetet e Kushtëzuara*.
  - (h) sigurimi i titujve (d.m.th sigurimi ndaj zbulimit të defekteve në tituj të tokës ose ndërtesave, të cilat nuk ishin të dukshme kur u nënshkrua kontrata e sigurimit). Në këtë rast, ngjarja e siguruar është zbulimi i një defekti në titull, jo defekti në vetvete.
  - (i) sigurimi në udhëtim (kompensimi në mjete monetare ose në natyrë i policëmbajtësit për humbjet e pësura në avancë ose gjatë udhëtimit).
  - (j) obligacionet e katastrofës, të cilat ofrojnë pagesa të zvogëluara të kryegjësë, interesit ose të dyjave, nëse një ngjarje e caktuar ndikon negativisht emetuesin e obligacionit (me përjashtim të rastit kur ngjarja e caktuar nuk krijon rrezik sigurimi të rëndësishëm; për shembull, nëse ngjarja është një ndryshim në një normë interesi ose në një normë të kurseve të këmbimit).
  - (k) kontratat e sigurimit swaps dhe kontrata të tjera që kërkojnë një pagesë bazuar në ndryshimet në variablat klimaterikë, gjeologjikë ose variabla të tjerë fizikë, të cilat janë specifike për një palë në kontratë.
- B27 Në vijim jepen shembuj të zërave që nuk janë kontrata sigurimi:
- (a) kontratat e investimit të cilat kanë formën ligjore të një kontrate sigurimi por që nuk transferojnë rreziqe të rëndësishme sigurimi tek emetuesi. Për shembull kontratat e sigurimit të jetës në të cilat njësia ekonomike mbart rreziqe jo të rëndësishme vdekshmërie ose sëmundshmërie nuk janë kontrata sigurimi; kontrata të tilla janë instrumenta financiarë ose kontrata shërbimi—shih paragrafin B28. Kontratat e investimit me tipare të pjesëmarrjes së lirë nuk plotësojnë përkufizimin e një kontrate sigurimi; megjithatë ato janë brenda objektit të SNRF 17 nëse janë ematuar nga një njësi ekonomike që emeton edhe kontratat e sigurimit, duke zbatuar paragrafin 3(c).
  - (b) kontratat që kanë formën ligjore të sigurimit, por kthejnë të gjitha rreziqet e rëndësishme të sigurimit tek policëmbajtësi përmes mekanizmave jo-të anulleshëm dhe detyruet që rregullojnë pagesat e ardhshme nga policëmbajtësi tek emetuesi si rezultat i drejtpërdrejtë i humbjeve të siguruara. Për shembull disa kontrata risigurimi financiare ose disa grupe kontratash kthejnë të gjithë rrezikun e rëndësishëm të sigurimit tek policëmbajtësi; kontrata të tilla janë zakonisht instrumenta financiarë ose kontrata shërbimi (shih paragrafin B28).
  - (c) vetë-sigurimi (dmth mbajtja e një rreziku që mund të ishte mbuluar nga sigurimi). Në të tilla situata, nuk ka një kontratë sigurimi pasi nuk ka një marrëveshje me një palë tjetër. Prandaj nëse një njësi ekonomike emeton një kontratë sigurimi për mëmën e vet, një filial ose një nën-filial nuk kemi një kontratë sigurimi në pasqyrat financiare të konsoliduara, sepse nuk ka kontratë me një palë tjetër. Megjithatë, në pasqyrat financiare individuale të emetuesit ose të mbajtësit ka një kontratë sigurimi.
  - (d) kontratat (të tilla si kontratat e lojërave të fatit) që kërkojnë një pagesë nëse ndodh një ngjarje e pasigurt e caktuar, por nuk kërkojnë që ngjarja të ndikojë negativisht policëmbajtësin si një parakusht për pagesën. Megjithatë kjo nuk përjashton nga përkufizimi i një kontrate sigurimi, kontratat që specifikojnë një pagesë të

paracaktuar për të përcaktuar në mënyrë sasiore humbjen e shkaktuar nga një ngjarje e caktuar e tillë si, vdekja ose një aksident (shih paragrafin B12).

- (e) derivativët që ekspozojnë një palë ndaj rrezikut financiar por jo ndaj rrezikut të sigurimit, sepse ata kërkojnë që pala të bëjë (ose t'u japë atyre të drejtën për të marrë) pagesa bazuar vetëm në ndryshimet në një ose më shumë tregues si, norma interesi të caktuara, çmimi i instrumenteve financiarë, çmimi i mallrave, norma e kurseve të këmbimit, indeksi i çmimeve ose normave, klasifikimi i kredisë ose indeksi i kredisë apo tregues të tjerë, nëse në rastin e një treguesi jo-financiar ky variabël nuk është specifik për një palë të kontratës.
- (f) garancitë e lidhura me kreditë që kërkojnë pagesa edhe nëse mbajtësi nuk ka përsuar një humbje nga mosbërja e pagesave në kohën e duhur nga ana e debitorit; kontrata të tilla trajtohen duke zbatuar SNRF 9 *Instrumentat Financiarë* (shih paragrafin B29).
- (g) kontrata që kërkojnë një pagesë bazuar në ndryshimet në variablat klimaterikë, gjeologjikë ose variabla të tjerë fizikë, të cilët nuk janë specifikë për një palë në kontratë (zakonisht të përshkruara si derivativë të motit).
- (h) obligacionet që ofrojnë pagesa të pakësuar të principalit, interesit ose të dyjave, bazuar në një variabël klimaterik, gjeologjik ose variabël tjetër fizik, i cili nuk është specifik për një palë të kontratës (zakonisht të referuar si obligacione për katastrofa).

B28 Njësia ekonomike do të zbatojë Standardet e tjera të zbatueshme, të tillë si SNRF 9 dhe SNRF 15 për kontratat e përshkruara në paragrafin B27.

B29 Garancitë e lidhura me kreditë dhe kontratat e sigurimit të kredisë të trajtuara në paragrafin B27(f) mund të kenë forma ligjore të ndryshme, të tilla si një garanci, disa lloje letër kredie, një kontratë kredie derivative e mospagimit ose një kontratë sigurimi. Këto kontrata janë kontrata sigurimi nëse ato kërkojnë që emetuesi të bëjë pagesa të caktuara për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që pëson për shkak se një debitor i caktuar nuk bën pagesat tek policëmbajtësi kur ato kërkohen në përputhje me termat fillestare ose të modifikuara të një instrumenti borxhi. Por kontrata të tilla sigurimi përjashtohen nga objekti i SNRF 17 përveç rastit kur emetuesi ka shprehur më parë në mënyrë të qartë se ai i sheh kontratat si kontrata sigurimi dhe ka përdorur trajtimin kontabël të zbatueshëm për kontratat e sigurimit (shih paragrafin 7(e)).

B30 Garancitë e lidhura me kreditë dhe kontratat e sigurimit të kredisë që kërkojnë pagesën edhe nëse policëmbajtësi nuk ka pësuar humbje për shkak se debitori nuk bën pagesat kur ato kërkohen, janë jashtë objektivit të SNRF 17, sepse ato nuk transferojnë rrezik të rëndësishëm sigurimi. Kontrata të tilla përfshijnë ato që kërkojnë pagesën:

- (a) pavarësisht nëse pala tjetër mban instrumentin bazë të borxhit; ose
- (b) bazuar në ndryshimin e klasifikimit të kredisë ose indeksit të kredisë dhe për shkak se një debitor i caktuar nuk arrin të bëjë pagesat kur ato kërkohen.

Ndarja e përbërësve nga një kontratë sigurimi (paragrafët 10–13)

Përbërës investimi (paragrafi 11(b))

B31 Paragrafi 11(b) kërkon që njësia ekonomike të veçojë një përbërës investimi të dallueshëm nga kontrata e sigurimit bazë. Një përbërës investimi është i dallueshëm nëse dhe vetëm nëse, plotësohen njëkohësisht të dy kushtet vijuese:

- (a) përbërësi investim dhe përbërësi sigurim nuk janë shumë të ndërlidhur.
- (b) një kontratë me kushte ekuivalente shitet ose mund të shitet veçmas në të njëjtin treg ose në të njëjtin juridiksion, ose nga njësia ekonomike që emetojnë kontratat e sigurimit ose nga palët e tjera. Kur bën këtë përcaktim, njësia ekonomike duhet të marrë në konsideratë të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe disponibël. Nuk kërkohet që njësia ekonomike të bëjë një kërkim shterues për të identifikuar nëse një përbërës investimi shitet veçmas.

B32 Një përbërës investimi dhe një përbërës sigurimi janë shumë të ndërlidhur nëse dhe vetëm nëse:

- (a) njësia ekonomike nuk është në gjendje të masë një përbërës pas marrë në konsideratë edhe tjetrin. Prandaj nëse vlera e një përbërësi ndryshon sipas vlerës së tjetrit, njësia ekonomike do të zbatojë SNRF 17 për të trajtuar investimin e kombinuar dhe përbërësin sigurim; ose
- (b) policëmbajtësi nuk është në gjendje të përfitojë nga një përbërës derisa bëhet i pranishëm edhe përbërësi tjetër. Prandaj nëse kalimi ose maturimi i një përbërësi të kontratës shkakton kalimin ose maturimin e tjetrit, njësia ekonomike do të zbatojë SNRF 17 për të trajtuar investimin e kombinuar dhe përbërësin sigurim.

Premtimet për të transferuar mallra ose shërbime jo-sigurimi të dallueshme (paragrafi 12)

B33 Paragrafi 12 kërkon që njësia ekonomike të veçojë nga kontrata e sigurimit premtimin për të transferuar mallra ose shërbime jo-sigurimi të dallueshme tek një policëmbajtës. Me qëllim veçimin, njësia ekonomike nuk do të marrë në konsideratë aktivitetet që ajo duhet të ndërmarrë për të përbushur kontratën me përjashtim të rastit kur njësia ekonomike

transferon një mall ose shërbim tek policëmbajtësi ndërsa ndodhin këto aktivitete. Për shembull, njëسيا ekonomike mund të duhet të kryejë detyra të ndryshme administrative për të lidhur një kontratë. Realizimi i këtyre detyrave nuk transferon një shërbim tek policëmbajtësi, ndërsa kryhen detyrat.

- B34 Një mall ose një shërbim jo-sigurimi i premtuar një policëmbajtësi është i dallueshëm nëse policëmbajtësi mund të përfitojë ose nga vetë malli apo shërbimi ose sëbashku me burimet e tjera të gatshme për t'u përdorur nga policëmbajtësi. Burime të gatshme për t'u përdorur janë mallrat apo shërbimet të cilat janë shitur veçmas (nga njëسيا ekonomike ose njëسي të tjera) ose burime, të cilat policëmbajtësi tashmë i ka marrë (nga njëسيا ekonomike ose nga transaksione apo ngjarje të tjera).
- B35 Një mall ose shërbim jo-sigurimi, që i është premtuar një policëmbajtësi, nuk është i dallueshëm nëse:
- (a) flukset monetare dhe rreziqet e lidhura me mallin ose shërbimin janë shumë të ndërlidhura me flukset monetare dhe rreziqet e lidhura me përbërësit sigurim në kontratë; dhe
  - (b) njëسيا ekonomike ofron një shërbim të rëndësishëm në integrimin e mallit ose shërbimit jo-sigurim me përbërësit sigurim.

Matja (paragrafët 29–71)

Vlerësimet e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare (paragrafët 33–35)

- B36 Ky seksion trajton:
- (a) përdorimin e paanshëm të të gjithë informacionit të arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme (shih paragrafët B37–B41);
  - (b) variablat e tregut dhe jo-të tregut (shih paragrafët B42–B53);
  - (c) përdorimin e vlerësimeve aktuale (shih paragrafët B54–B60); dhe
  - (d) flukset monetare brenda kufijve të kontratës (shih paragrafët B61–B71).

Përdorimi i paanshëm i të gjithë informacionit të arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme (paragrafi 33(a))

- B37 Objektivi i vlerësimit të flukseve monetare të ardhshme është që të përcaktohet vlera e pritshme ose mesatarja e ponderuar për probabilitetin e një game të gjerë rezultatesh të mundshme, duke marrë në konsideratë të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion në datën e raportimit pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme. Informacioni i arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion në datën e raportimit pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme, përfshin informacionin rreth ngjarjeve të shkuara dhe kushteve aktuale, si dhe parashikime për kushtet e ardhshme (shih paragrafin B41). Informacioni që është në dispozicion nga sistemi i informacionit të vetë njësisë ekonomike konsiderohet të jetë në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme.
- B38 Pikënisja për vlerësimin e flukseve monetare është një grup situatash që pasqyron gamën e gjerë të rezultateve të mundshme. Secila prej situatave specifikon shumën dhe kohën e flukseve monetare për një rezultat të caktuar, si dhe vlerëson probabilitetin e ndodhjes së atij rezultati. Flukset e mjeteve monetare nga secila situatë skontohehen dhe ponderohen me probabilitetin e vlerësuar të atij rezultati për të nxjerrë vlerën aktuale të pritshme. Për pasojë, objektivi nuk është që të zhvillohet rezultati më i mundshëm apo rezultati më i mundshëm-sesa-jo-i mundshëm, për flukse mjeteve monetare të ardhshme.
- B39 Kur merret në shqyrtim gama e gjerë e rezultateve të mundshme, objektivi është që të përfshihet i gjithë informacioni i arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme, sesa të identifikohen të gjitha situatat e mundshme. Në praktikë, zhvillimi i situatave të qarta është i panevojshëm nëse vlerësimi që rezultojnë kur përcaktohet mesatarja është në përputhje me objektivin e matjes duke marrë parasysh të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme. Për shembull, nëse njëسيا ekonomike vlerëson se shpërndarja probabilitare e rezultateve është kryesisht në përputhje me shpërndarjen probabilitare që mund të përcaktohet plotësisht me një numër të vogël parametrash, është e mjaftueshme që të vlerësohet ky numër i vogël parametrash. Në mënyrë të ngjashme, në disa raste, modelimi relativisht i thjeshtë mund të japë një përgjigje brenda një zone të pranueshme saktësie, pa pasur nevojë për shumë simulime të detajuara. Por në disa raste, flukset monetare mund të influencohen nga faktorë bazë të ndërlikuar dhe mund t'u përgjigjen ndryshimeve në kushtet ekonomike në mënyrë jo-linulare. Kjo mund të ndodhë, për shembull, kur flukset monetare pasqyrojnë një seri opsionesh të ndërlidhura që janë të shprehura qartë ose të nënkuptuara. Nëtë tilla raste, për të plotësuar objektivin e matjes ka shumë gjasa që të jenë të nevojshme modele vlerësimi më të sofistikuar.
- B40 Situatat e zhvilluara do të përfshijnë vlerësime të paanshme të probabilitetit të humbjeve katastrofike sipas kontratave ekzistuese. Këto situata nuk përfshijnë kërkesat shesë sipas kontratave të ardhshme të mundshme.
- B41 Njëسيا ekonomike do të vlerësojë probabilitetin dhe shumën e pagesave të ardhshme sipas kontratave ekzistuese mbi bazën e informacionit të marrë duke përfshirë:

- (a) informacion rreth kërkesave shtesë tashmë të raportuara nga policëmbajtësi.
- (b) informacion tjetër rreth karakteristikave të njohura ose të vlerësuara të kontratave të sigurimit.
- (c) të dhëna historike rreth eksperiencës së vetë në jesisë ekonomike, të shoqëruar kur është e nevojshme me të dhëna historike nga burime të tjera. Të dhënat historike rregullohen për të pasqyruara kushtet aktuale nëse për shembull:
  - (i) ndryshojnë karakteristikat e popullatës së siguruar (ose do të ndryshojnë, për shembull për shkak të një zgjedhjeje me efekt negativ) nga ato të popullatës që ka qenë përdorur si bazë për të dhënat historike;
  - (ii) ka tregues se nuk do të vazhdojë kjo prirje historike, se do të krijohen prirje të reja ose se ndryshimet ekonomike, demografike apo të tjera mund të ndikojnë flukset monetare që vijnë nga kontratat ekzistuese të sigurimit; ose
  - (iii) ka pasur ndryshime në zërat si procedurat e nënshkrimit dhe procedurat e menaxhimit të kërkesave shtesë të cilat mund të ndikojnë rëndësinë e të dhënave historike në kontratat e sigurimit.
- (d) informacion mbi çmimet aktuale, nëse ka, për kontratat e risigurimit dhe instrumenta financiarë të tjerë (nëse ka) që mbulojnë rreziqe të ngjashme, të tilla si obligacione për katastrofa dhe instrumenta derivativë të lidhur me motin, si dhe çmimet më të fundit të tregut për transferimin e kontratave të sigurimit. Ky informacion do të rregullohet për të pasqyruar diferencën mes flukseve monetare që vijnë nga këto kontrata risigurimi ose instrumenta financiarë të tjerë dhe flukseve monetare që do të vinin ndërsa njësia ekonomike përmbush kontratat bazë me policëmbajtësin.

Variablat e tregut dhe jo-të tregut

B42 SNRF 17 identifikon dy tipe variablash:

- (a) variabla të tregut—variabla të cilët mund të vrojtohen në treg ose të nxirren drejtpërdrejt prej tij (për shembull, çmimet e letrave me vlerë të tregtueshme dhe normat e interesit); dhe
- (b) variablat jo-të tregut—të gjithë variablat e tjerë (për shembull, frekuenca dhe ashpërsia e kërkesave shtesë të sigurimit dhe vdekshmëria).

B43 Zakonisht, variablat e tregut sjellin rrezik financiar (për shembull normat e interesit të vrojtueshme) dhe variablat jo-të tregut sjellin rrezik jo-financiar (për shembull, niveli i vdekshmërisë). Megjithatë jo gjithmonë ndodh kështu. Për shembull, mund të ketë supozime të cilat lidhen me rreziqet financiare për të cilat variablat nuk mund të vrojtohen ose të nxirren drejtpërdrejt nga tregu (për shembull, normat e interesit që nuk mund të vrojtohen ose nxirren drejtpërdrejt nga tregjet).

Variablat e tregut (paragrafi 33(b))

- B44 Vlerësimet e variablave të tregut duhet të jenë në përputhje me çmimet në tregjet e mbikqyrura në datën e matjes. Njësia ekonomike do të maksimizojë përdorimin e inputeve të verifikueshme dhe nuk do të zëvendësojë vlerësimet e saj për të dhënat e vrojtueshme në treg me përjashtim të sa përshkruhet në paragrafin 79 të SNRF 13 *Matja me Vlerën e Drejtë*. Në pajtim me SNRF 13, nëse variablat duhet të nxirren (për shembull sepse nuk ekzistojnë variabla në tregjet e mbikqyrura) ato duhet të jenë për sa është e mundur në përputhje me variablat në tregjet e mbikqyrura.
- B45 Çmimet e tregut përziejnë një gamë këndvështrimesh rreth rezultateve të mundshme të ardhshme dhe pasqyrojnë gjithashtu preferencat për rrezikun të pjesëmarrësve në treg. Për pasojë ata nuk janë një parashikim në një pikë të vetme i rezultateve të ardhshme. Nëse rezultati aktual ndryshon nga çmimi i mëparshëm në treg, kjo nuk do të thotë se çmimi i tregut ishte i 'gabuar'.
- B46 Një zbatim i rëndësishëm i variablave të tregut është nocioni i rikrijimit njëlloj të aktivitetit ose i rikrijimit njëlloj të portofolit të aktiveve. Një aktiv i rikrijuar njëlloj është ai aktiv flukset monetare të të cilit përputhen *ekzaktësisht* në të gjitha situatat, me flukset monetare të kontraktuara të një grupi kontratash sigurimi në shumë, kohë dhe pasiguri. Në disa raste, një aktiv i rikrijuar njëlloj mund të ekzistojë për disa prej flukseve monetare që vijnë nga një grup i kontratave të sigurimit. Vlera e drejtë e atij aktiviteti pasqyron vlerën aktuale të pritshme të fluksve monetare nga aktiviteti si edhe rrezikun e lidhur me ato flukse monetare. Nëse, një portofol i rikrijuar njëlloj ekziston për disa prej flukseve monetare që vijnë nga një grup i kontratave të sigurimit, njësia ekonomike mund të përdorë vlerën e drejtë të atyre aktiveve për të matur fluksin monetar të përmbushjes përkatëse në vend të vlerësimit të qartë të flukseve monetare dhe normës së skontimit.
- B47 SNRF 17 nuk kërkon që njësia ekonomike të përdorë teknikën e rikrijimit njëlloj të portofolit. Megjithatë nëse një aktiv ose portofol i rikrijuar njëlloj ekziston për disa prej flukseve monetare që vijnë nga kontratat e sigurimit dhe njësia ekonomike zgjedh të përdorë një teknikë tjetër, njësia ekonomike mund të jetë e qetë sepse teknika e rikrijimit njëlloj të portofolit ka pak gjasa që të rezultojë në një matje të ndryshme materiale për ato flukse monetare.
- B48 Teknikat e ndryshme nga teknika e rikrijimit njëlloj të portofolit, të tilla si teknikat e modelimit stokastik (parashikues), mund të jenë më të vështira ose më të lehta për t'u zbatuar nëse ka ndërvarësi të rëndësishme mes flukseve monetare që

ndryshojnë bazuar në kthimet nga aktivet dhe flukseve të tjera monetare. Nevojitet gjykimi, për të përcaktuar teknikën që plotëson më mirë objektivin e qendrueshmërisë me variblat e tregjeve të mbikqyruara në rrethana specifike. Veçanërisht teknika e përdorur duhet të sjellë matjen e çdo opsioni dhe garancie të përfshirë në kontratat e sigurimit, në përputhje me çmimet në tregjet e mbikqyruara (nëse ka) për opsione dhe garanci të tilla.

Variablat jo-të tregut

- B49 Vlerësimet e variblave jo-të tregut duhet të pasqyrojnë të gjithë evidencën e arsyeshme dhe mbështetëse në dispozicion pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme, të brendshme dhe të jashtme.
- B50 Të dhënat e jashtme jo-të tregut (për shembull, statistikat kombëtare të vdekshmërisë) mund të kenë më shumë ose më pak rëndësi se të dhënat e brendshme (për shembull, statistikat mbi vdekshmërinë të zhvilluar nga vetë njësia), në varësi të rrethanave. Për shembull, njësia ekonomike që emeton kontrata të sigurimit të jetës nuk do të mbështetet vetëm në statistikat kombëtare të vdekshmërisë, por do të marrë në konsideratë dhe gjithë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion nga burime të brendshme dhe të jashtme pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme, kur zhvillon vlerësime të paanshme rreth probabilitetit të situatave të vdekshmërisë për kontratat e saj të sigurimit. Gjatë zhvillimit të këtyre probabiliteteve, njësia ekonomike duhet t'i japë më shumë rëndësi informacionit më bindës. Për shembull:
- (a) statistikat e brendshme mbi vdekshmërinë mund të jenë më bindëse sesa të dhënat kombëtare mbi vdekshmërinë nëse të dhënat kombëtare janë nxjerrë nga një popullatë e gjerë që nuk është përfaqësuese e popullatës së siguruar. Kjo sepse, për shembull, karakteristikat demografike të popullatës së siguruar mund të ndryshojnë shumë nga ato të popullatës kombëtare, që do të thotë se një njësi ekonomike do të ketë nevojë t'i japë më shumë rëndësi të dhënave të brendshme dhe më pak rëndësi statistikave kombëtare.
  - (b) anasjelltas, nëse statistikat e brendshme janë nxjerrë nga një popullatë e vogël me karakteristika që besohet se janë të ngjashme me ato të popullatës kombëtare, si dhe statistikat kombëtare janë aktuale, njësia ekonomike do t'i japë më shumë rëndësi statistikave kombëtare.
- B51 Probabilitetet e vlerësuara për variablat jo-të tregut nuk duhet të jenë në kontradiktë me variablat e tregjeve të mbikqyruara. Për shembull, probabilitetet e vlerësuara për situatat lidhur me normat e ardhshme të inflacionit duhet të jenë në përputhje, sa më shumë që të jetë e mundur, me probabilitetet e nënkuptuara të normave të interesit të tregut.
- B52 Në disa raste njësia ekonomike mund të dalë në konkluzionin se variablat e tregut ndryshojnë pavarësisht nga variablat jo-të tregut. Në këtë rast, njësia ekonomike do të marrë në konsideratë situatat që pasqyrojnë gamën e rezultateve për variablat jo-të tregut, ku secila situatë përdor të njëjtat vlera të vrojtura të variablave të tregut.
- B53 Në raste të tjera, variablat e tregut dhe jo-të tregut mund të jenë të lidhur. Për shembull, evidenca mund të tregojë se normat e kalimit (një variabël jo-tregu) janë të lidhura me normat e interesit (një variabël tregu). Në mënyrë të ngjashme, evidenca mund të tregojë se nivelet e kërkesave shtesë për sigurimin e shtëpisë ose makinës janë të lidhura me ciklin ekonomik dhe për pasojë me normat e interesit dhe shumat e shpenzimeve. Njësia ekonomike duhet të sigurohet që probabilitetet e situatave dhe rregullimet për rreziqet jo-financiare të lidhura me variablat e tregut, të jenë në përputhje me çmimet në tregun e mbikëqyrur që varen në ato variabla tregu.

Përdorimi i vlerësimeve aktuale (paragrafi 33(c))

- B54 Kur vlerëson secilën situatë të flukseve monetare dhe probabilitetin e saj, njësia ekonomike duhet të përdorë të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme. Njësia ekonomike do të rishikojë vlerësimet që ajo ka bërë në fund të periudhës së mëparshme të raportimit dhe duhet t'i përditësojë ato. Kur bën këtë, njësia ekonomike duhet të marrë në konsideratë nëse:
- (a) vlerësimet e përditësuara janë një paraqitje besnike e kushteve në fund të periudhës raportuese.
  - (b) ndryshimet në vlerësime janë një paraqitje besnike e ndryshimeve në kushtet gjatë periudhës. Për shembull, supozojmë se në fillim të periudhës vlerësimet ishin në njërin nga skajet e gamës së arsyeshme. Nëse kushtet nuk kanë ndryshuar, zhvendosja e vlerësimeve në skajin tjetër në fund të periudhës nuk do të ishte një paraqitje besnike e asaj që ka ndodhur gjatë periudhës. Nëse vlerësimet më të fundit të njësisë ekonomike janë të ndryshme nga vlerësimet e saj të mëparshme, por kushtet nuk kanë ndryshuar, ajo duhet të vlerësojë nëse janë të justifikuar probabilitetet e reja të caktuara ndaj secilës situatë. Kur përditësohen vlerësimet e këtyre probabiliteteve, njësia ekonomike do të marrë në konsideratë evidencën që mbështeste vlerësimet e saj të mëparshme por edhe të gjithë evidencën e re në dispozicion, duke i dhënë më shumë rëndësi evidencës më bindëse.
- B55 Probabiliteti që i caktohet secilës situatë duhet të pasqyrojë kushtet në fund të periudhës raportuese. Për pasojë, duke zbatuar SNK 10 *Ngjarjet pas Periudhës së Raportimit*, një ngjarje që ndodh pas fundit të periudhës raportuese dhe zgjidh një pasiguri që ekzistonte në fund të periudhës raportuese nuk ofron evidencë për kushtet që ekzistonin në atë datë. Për shembull, në fund të periudhës raportuese vlerësohet me probabilitet 20 për qind se një stuhi e fuqishme do të godasë gjatë gjashtë muajve të mbetur të një kontrate sigurimi. Pas mbylljes së periudhës raportuese por përpara se të jenë miratuar për publikim pasqyrat financiare, stuhia e fuqishme godet. Përmbushja e flukseve monetare sipas asaj kontrate nuk duhet të pasqyrojë stuhinë që, tashmë, dihet se ka ndodhur. Por, flukset monetare të përfshira në matje përfshijnë probabilitetin 20

për qind të vlerësuar në fund të periudhës raportuese (me dhënie informacione shpjeguese duke zbatuar SNK 10 që një ngjarje jo-rregulluese ka ndodhur pas fundit të periudhës raportuese).

B56 Vlerësimet aktuale të flukseve monetare të pritshme nuk janë domosdoshmërisht identike me eksperiencën më të fundit aktuale. Për shembull, supozohet se eksperiencia e vdekshmërisë në periudhën raportuese ishte 20 për qind më keq sesa eksperiencia e mëparshme dhe eksperiencia e pritshme e mëparshme e vdekshmërisë. Faktorë të ndryshëm mund të kenë shkaktuar ndryshimin e papritur në eksperiencë, përfshirë:

- (a) ndryshime afatgjata në vdekshmërinë;
- (b) ndryshime në karakteristikat e popullatës së siguruar (për shembull, ndryshimet në nënshkrim ose shpërndarje, ose kalimin selektiv nga policëmbajtësit me shëndet jo të zakonshëm);
- (c) luhatjet e rastit; ose
- (d) shkaqe të identifikueshme jo-të përsëritura.

B57 Njësia ekonomike do të hetojë arsyet për ndryshimet në eksperiencë dhe do të bëjë vlerësime të reja të flukseve monetare dhe probabiliteteve nën dritën e eksperiencës më të fundit, eksperiencës më të hershme dhe informacioneve të tjera. Për shembull, në paragrafin B56, zakonisht rezultati do të ishte që vlera aktuale e pritshme për përfitimet e lidhura me vdekjen ndryshon por jo aq shumë sa 20 për qind. Në shembullin në paragrafin B56, nëse norma e vdekshmërisë vazhdon të jetë ndjeshëm më lart se vlerësimet e mëparshme për arsye që pritet të vazhdojnë, vlerësimi për probabilitetin që i caktohet situatave me vdekshmëri të lartë do të rritet.

B58 Vlerësimet e variabla jo-të tregut duhet të përfshijnë informacion rreth nivelit aktual të ngjarjeve të siguruar dhe informacione rreth prirjeve. Për shembull, në shumë vende normat e vdekshmërisë kanë rënë në mënyrë të qëndrueshme përgjatë periudhave afatgjata. Përcaktimi i përbushjes së flukseve monetare pasqyron probabilitetet që do t'i caktohen secilit skenar prirjeje të mundshëm, duke marrë në konsideratë të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme.

B59 Në mënyrë të ngjashme, nëse flukset monetare të caktuara ndaj një grupi kontratash sigurimi janë të ndjeshme ndaj inflacionit, përcaktimi i përbushjes së flukseve monetare do të pasqyrojë vlerësimet aktuale të normave të ardhshme të mundshme të inflacionit. Për shkak se normat e inflacionit ka mundësi të jenë të lidhura me normat e interesit, matja e përbushjes së flukseve monetare do të pasqyrojë probabilitetet për secilin skenar inflacioni në një mënyrë që të jetë në pajtim me probabilitetet e nënkuptuara nga normat e interesit të tregut të përdorura në vlerësimin e normës së skontimit (shih paragrafin B51).

B60 Kur vlerëson flukset monetare, njësia ekonomike do të marrë në konsideratë pritshmërinë aktuale për ngjarjet e ardhshme që mund të ndikojnë këto flukse monetare. Njësia ekonomike do të zhvillojë skenarë fluksesh monetare që pasqyrojnë këto ngjarje të ardhshme si dhe vlerësime të paanshme të probabilitetit për secilin skenar. Megjithatë njësia ekonomike nuk do të marrë në konsideratë pritshmëritë aktuale të ndryshimeve të ardhshme në legjislacion të cilat do të ndryshojnë ose shkarkojnë detyrimin aktual ose krijojnë detyrime të reja sipas kontratave ekzistuese të sigurimit, derisa ndryshimi në legjislacion të ketë hyrë në fuqi gjerësisht.

Flukset e mjeteve monetare brenda kufijve të kontratës (shih paragrafi 34)

B61 Vlerësimet e flukseve monetare në një skenar do të përfshijnë të gjitha flukset monetare brenda kufijve të një kontrate ekzistuese dhe jo flukse të tjera monetare. Njësia ekonomike do të zbatojë paragrafin 2 kur përcakton kufijtë e një kontrate ekzistuese.

B62 Shumë kontrata sigurimi kanë tipare të cilat i mundësojnë policëmbajtësit të ndërmarrë veprime që ndryshojnë shumën, kohën, natyrën ose pasigurinë e shumave që ata do të marrin. Tipare të tilla përfshijnë rinovim opsionesh, dorëzim opsionesh, konvertim opsionesh dhe opsione për të ndalur pagimin e primeve ndërsa merren ende përfitimet sipas kontratës. Matja e një grupi kontratash sigurimi do të pasqyrojë, bazuar në vlerën e pritshme, vlerësimet aktuale të njësive ekonomike për mënyrën si policëmbajtësit e grupit do të ushtrojnë opsionet në dispozicion dhe rregullimi për rrezikun jo-financiar do të pasqyrojë vlerësimet aktuale të njësive ekonomike për mënyrën sesi sjellja aktuale e policëmbajtësve mund të ndryshojë nga sjellja e pritshme. Kjo kërkesë për të përcaktuar vlerën e pritshme zbatohet pavarësisht nga numri i kontratave në grup; për shembull, ai zbatohet edhe nëse grupi përmban vetëm një kontratë. Prandaj, matja e një grupi kontratash sigurimi nuk duhet të supozojë me probabilitet 100 për qind se policëmbajtësit do të:

- (a) dorëzojnë kontratat e tyre, nëse ka mundësi që disa policëmbajtës nuk do ta bëjnë këtë; ose
- (b) vazhdojnë kontratat e tyre, nëse ka mundësi që disa policëmbajtës nuk do ta bëjnë këtë.

B63 Nëse emetuesit të një kontrate sigurimi i kërkohet nga kontrata që të rinovojë ose vazhdojë ndryshe kontratën, ai do të zbatojë paragrafin 34 për të vlerësuar nëse primet dhe flukset monetare të lidhura që vijnë nga kontrata e rinovuar janë brenda objektit të kontratës fillestare.

B64 Paragrafi 34 i referohet aftësisë praktike të njësive ekonomike për të vendosur një çmim në një datë të ardhshme (data e rinovimit), që pasqyron plotësisht rreziqet në kontratë nga ajo datë. Njësia ekonomike e ka atë aftësi praktike në mungesë të pengesave që e ndalojnë njësine ekonomike të vendosë të njëjtin çmim që do të vendoste për një kontratë të re, me të njëjtat karakteristika si kontrata ekzistuese e emetuar në atë datë ose nëse mund të ndryshonte përfitimet për të qenë në përputhje me çmimin që do të vendoste. Në mënyrë të ngjashme, njësia ekonomike ka aftësi praktike për të vendosur një

çmim kur ajo mund të rivendosë çmimin e një kontrate ekzistuese në mënyrë që çmimi të pasqyrojë ndryshimet e përgjithshme në rreziqet e një portofoli kontratash sigurimi edhe nëse çmimi i vendosur për secilin policëmbajtës individual nuk pasqyron ndryshimin në rrezik për atë policëmbajtës specifik. Kur njësia ekonomike vlerëson nëse ka aftësinë praktike për të vendosur një çmim që pasqyron plotësisht rreziqet në kontratë ose portofol, ajo duhet të marrë në konsideratë të gjitha rreziqet që duhet të ketë parasysh kur nënshkruan kontrata ekuivalente në datën e rinovimit për mbulimin e mbetur. Njësia ekonomike do të rivlerësojë kufijtë e një kontrate sigurimi për të përfshirë efektin e ndryshimeve në rrethanat e të drejtave dhe detyrimeve themelore të saj, kur përcakton vlerësimet e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare në fund të periudhës raportuese.

B65 Flukset e mjeteve monetare brenda kufijve të një kontrate sigurimi janë ato që lidhen drejtpërdrejt me përmbushjen e kontratës, përfshirë flukset monetare për të cilat njësia ekonomike mund të vendosë lirisht mbi shumën ose kohën. Flukset e mjeteve monetare brenda kufijve të kontratës përfshijnë:

- (a) primet (duke përfshirë rregullimet për primet dhe primet me këste) nga policëmbajtësi dhe çdo fluks monetar shtesë që vjen nga këto prime.
- (b) pagesat tek (ose për llogari të) një policëmbajtës, duke përfshirë kërkesat shtesë që janë raportuar tashmë por nuk janë paguar ende (dmth kërkesa shtesë të raportuara), kërkesa shtesë të pësura për ngjarje që kanë ndodhur, por për të cilat kërkesa shtesë nuk është raportuar ende dhe të gjitha kërkesat shtesë të ardhshme për të cilat njësia ekonomike ka një detyrim themelor (shih paragrafin 34).
- (c) pagesa tek (ose për llogari të) një policëmbajtës që ndryshojnë në varësi të kthimeve nga zërat bazë.
- (d) pagesa tek (ose për llogari të) një policëmbajtës që vijnë nga derivativët, për shembull opsionet dhe garancitë e përfshira në kontratë në masën që ato opsione dhe garanci nuk ndahen nga kontrata e sigurimit (shih paragrafin 11(a)).
- (e) një shpërndarje e flukseve të mjeteve monetare të blerjes së sigurimit që i takojnë portofolit të cilit i përket kontrata.
- (f) kostot e menaxhimit të kërkesave shtesë (dmth kostot që do të ndeshë njësia ekonomike ndërsa heton, përpunon dhe zgjidh kërkesat shtesë sipas kontratave të sigurimit ekzistuese, përfshirë komisionet ligjore dhe të rregullimit të humbjeve si dhe kostot e brendshme të hetimit të kërkesave shtesë dhe përpunimit të pagesave për kërkesat shtesë).
- (g) kostot që njësia ekonomike do të ndeshë duke ofruar përfitimet kontraktuale të paguara në natyrë.
- (h) kostot e administrimit të politikave dhe mirëmbajtjes, të tilla si kostot e faturimit të primit dhe menaxhimit të ndryshimeve të politikave (për shembull, konvertimet dhe riparqitjet). Kosto të tilla përfshijnë edhe komisionet e rindodhjes që pritet t'u paguhen ndërmjetësve në rast se një policëmbajtës i caktuar vazhdon të paguajë primet brenda kufijve të kontratës së sigurimit.
- (i) taksat e bazuara në transaksione (të tilla si taksat e primit, tatimi mbi vlerën e shtuar dhe taksat mbi mallrat dhe shërbimet) dhe ndalesa të tjera (të tilla si ndalesa mbi shërbimin e zjarrit dhe vlerësimet e fondit të garancive), që vijnë drejtpërdrejt nga kontratat ekzistuese të sigurimit ose që mund t'u takojnë atyre mbi një bazë të arsyeshme dhe të qëndrueshme.
- (j) pagesat nga siguroesi në cilësinë e një mbajtësi të besueshëm për të përmbushur detyrimet tatimore të ndeshura nga policëmbajtësi dhe arkëtimet korresponduese.
- (k) hyrjet e mundshme të mjeteve monetare nga rikuperimet (të tilla si një rikuperim dhe zëvendësim) e kërkesave shtesë të ardhshme të mbuluara nga kontratat ekzistuese të sigurimit dhe flukset hyrëse monetare të mundshme nga rikuperimet mbi kërkesat shtesë të shkuara, në masën që ato nuk kualifikohen për njohje si aktive të veçanta.
- (l) një shpërndarje e shpenzimeve të përgjithshme fikse dhe variable (të tilla si kosto e kontabilitetit, e burimeve njerëzore, e teknologjisë së informacionit dhe mbështetjes teknike, e amortizimit të ndërtesave, e qirasë dhe e mirëmbajtjes) të ngarkueshme drejtpërdrejt në përmbushjen e kontratave të sigurimit. Shpenzime të përgjithëshme të tilla shpërndahen tek grupet e kontratave duke përdorur metoda që janë sistematike, racionale dhe që aplikohen vazhdimisht tek të gjitha kostot e tjera me karakteristika të njëjta.
- (m) kosto të tjera të cilat posaçërisht i ngarkohen policëmbajtësit sipas kushteve të kontratës.

B66 Flukset e mjeteve monetare në vijim nuk do të përfshihen kur vlerësohen flukset monetare që do të vijnë, ndërsa njësia ekonomike përmbush një kontratë sigurimi ekzistuese:

- (a) kthimet nga investimi. Investimet njihen, maten dhe paraqiten veçmas.
- (b) flukset e mjeteve monetare (pagesa ose arkëtime), që vijnë nga kontratat e risigurimit të mbajtuara. Kontratat e risigurimit të mbajtura njihen, maten dhe paraqiten veçmas.
- (c) flukset monetare që mund të vijnë nga kontratat e sigurimit të ardhshme, dmth flukset monetare jashtë kufijve të kontratave ekzistuese (shih paragrafët 34–35).
- (d) flukset monetare që lidhen me kostot që nuk mund t'i ngarkohen drejtpërdrejt portofolit të kontratave të sigurimit, të tilla si disa kosto të zhvillimit të produktit dhe të trajnimit. Kosto të tilla njihen në fitim ose humbje kur ato kryhen.
- (e) flukset monetare që vijnë nga shumat jo-normale të punës ose burimeve të tjera të humbura të cilat përdoren për të përmbushur kontratën. Kosto të tilla njihen në fitim ose humbje kur ato kryhen.
- (f) pagesat dhe arkëtimet e lidhura me tatimin mbi të ardhurat që siguroesi nuk paguan ose arkëton në cilësinë e mbajtësit në besueshmëri (mirëbesim). Pagesa dhe arkëtime të tilla njihen, maten dhe paraqiten veçmas duke zbatuar SNK 12 *Tatimet mbi të Ardhurat*.

- (g) flukset monetare mes përbërësve të ndryshëm të njësisë ekonomike raportuese, të tillë si fondet e policëmbajtësve dhe fondet e aksionmbajtësve (aksionerëve), nëse këto flukse monetare nuk ndryshojnë shumë që do t'u paguhet policëmbajtësve.

- (h) flukset monetare që vijnë nga përbërësit e veçantë nga kontratat e sigurimit dhe të trajtuar duke përdorur Standardet e tjera të zbatueshme (shih paragrafët 10–13).

Kontratat me flukse monetare që ndikojnë ose ndikohen nga flukset monetare të policëmbajtësve të kontratave të tjera

B67 Disa kontrata sigurimi ndikojnë flukset monetare të policëmbajtësve të kontratave të tjera duke kërkuar që:

- (a) policëmbajtësi të ndajë me policëmbajtësit e kontratave të tjera kthimet nga një grup i caktuar dhe i njëjtë i zërave bazë; dhe
- (b) ose:
- (i) policëmbajtësi të mbartë një pakësim në pjesën e tij të kthimeve mbi zërat bazë për shkak të pagesave tek policëmbajtësit e kontratave të tjera që ndajnë atë grup, përfshirë pagesat që vijnë sipas garancive të bëra tek policëmbajtësit e këtyre kontratave të tjera; ose
- (ii) policëmbajtësit e kontratave të tjera të mbartin një pakësim në kthimet e tyre nga zërat bazë për shkak të pagesave tek policëmbajtësi, përfshirë pagesat që vijnë nga garancitë e bëra tek policëmbajtësi.

B68 Ndonjëherë, kontrata të tilla do të ndikojnë flukset monetare të policëmbajtësve në kontratat e tjera të grupit. Përmbyshja e flukseve monetare të secilit grup pasqyron madhësinë në të cilën kontratat në grup bëjnë që njësi ekonomike të ndikohet nga flukset monetare të pritshme, si për policëmbajtësit në grup edhe për policëmbajtësit e një grupi tjetër. Prandaj përmbyshja e flukseve të mjetëve monetare për një grup:

- (a) përfshin pagesat që vijnë nga kushtet e kontratave ekzistuese tek policëmbajtësit e kontratave në grupet e tjera, pavarësisht nëse këto kontrata pritet që t'u bëhen policëmbajtësve aktualë ose të ardhshëm; dhe
- (b) përjashton pagesat tek policëmbajtësit në grup që, duke zbatuar pikën (a), janë përfshirë në përmbyshjen e flukseve monetare të një grupi tjetër.

B69 Për shembull, duke qenë se pagesat tek policëmbajtësit e një grupi janë pakësuar nga ndarja e kthimeve mbi zërat bazë nga 350NJM në 250NJM për shkak të pagesave të një shume të garantuar tek policëmbajtësit e një grupi tjetër, flukset monetare përmbyshëse të grupit të parë do të përfshijnë pagesat prej 100NJM (dmth do të ishte 350NJM) dhe flukset monetare përmbyshëse të grupit të dytë do të përjashtojnë 100 NJM të shumës së garantuar.

B70 Mund të përdoren qasje praktike të ndryshme për të përcaktuar flukset monetare përmbyshëse të grupeve që ndikojnë ose që ndikohen nga flukset monetare tek policëmbajtësit e kontratave në grupet e tjera. Në disa raste, njësi ekonomike mund të jetë në gjendje të identifikojë ndryshimin në zërat bazë dhe ndryshimin pasojë në flukset monetare vetëm në një nivel totalizimi më të lartë se grupi. Në të tilla raste, njësi ekonomike do të shpërndajë efektin e ndryshimit në zërat bazë tek secili grup mbi baza sistematike dhe racionale.

B71 Edhe pasi të jetë ofruar i gjithë mbulimi i kontratave në një grup, flukset monetare përmbyshëse mund të përfshijnë pagesa të pritshme për t'u bërë tek policëmbajtësit aktualë në grupet e tjera ose tek policëmbajtës të ardhshëm. Nuk kërkohet që njësi ekonomike të vazhdojë të shpërndajë flukse të tilla monetare përmbyshëse tek grupe specifike, por në vend të kësaj mund të njohë dhe masë një detyrim për të tilla flukse monetare përmbyshëse që vijnë nga të gjitha grupet.

Normat e skontimit (paragrafi 36)

B72 Kur zbaton SNRF 17, njësi ekonomike duhet të përdorë normat e skontimit në vijim:

- (a) për të matur flukset monetare përmbyshëse—normat aktuale të skontimit duke zbatuar paragrafin 36;
- (b) për të përcaktuar interesin rritës mbi marzhin e kontraktuar të shërbimit në zbatim të paragrafit 44(b) për kontratat e sigurimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë—normat e skontimit të përcaktuara në datën e njohjes fillestare të një grupi kontratash, duke zbatuar paragrafin 36 mbi flukset monetare nominale që nuk ndryshojnë bazuar në kthimet nga ndonjë zë bazë;
- (c) për të matur ndryshimet në marzhin e kontraktuar të shërbimit në zbatim të paragrafit B96(a)–B96(c) për kontratat e sigurimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë—normat e skontimit duke zbatuar paragrafin 36, të përcaktuara në njohjen fillestare;
- (d) për grupet e kontratave që zbatojnë metodën e shpërndarjes së primit dhe që kanë një përbërës të rëndësishëm financiar, për të rregulluar vlerën kontabël (neto) të detyrimit për mbulimin e mbetur në zbatim të paragrafit 56—normat e skontimit sipas kërkesave të paragrafit 36 të përcaktuara në njohjen fillestare;
- (e) nëse njësi ekonomike zgjedh të zbërthejë të ardhurat apo shpenzimet financiare nga sigurimi mes fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbyshëse (shih paragrafin 88), për të përcaktuar shumën e të ardhurës apo shpenzimit financiar nga sigurimi për t'u përfshirë në fitim ose humbje:
- (i) për grupet e kontratave të sigurimit për të cilat ndryshimet në supozimet që lidhen me rrezikun financiar nuk kanë një efekt të rëndësishëm në shumën e paguara tek policëmbajtësit, duke zbatuar paragrafin B131—normat e skontimit të përcaktuara në datën e njohjes fillestare të një grupi kontratash, duke zbatuar paragrafin 36 për flukset monetare nominale, që do nuk do të ndryshojnë bazuar në kthimet e ndonjë zëri bazë;
- (ii) për grupet e kontratave të sigurimit për të cilat ndryshimet në supozimet që lidhen me rrezikun financiar kanë një efekt të rëndësishëm në shumën e paguara tek policëmbajtësit, duke zbatuar paragrafin B132(a)(i)—normat e skontimit që shpërndajnë të ardhurën apo shpenzimin financiar të pritshëm, të rishikuar dhe të mbetur, për gjatë kohëzgjatjes së mbetur të grupit të kontratave me një normë konstante; dhe

- (iii) për grupe kontratash që zbatojnë metodën e shpërndarjes së primit sipas paragrafëve 59(b) dhe B133—normat e skontimit të përcaktuara në datën e kërkesës shtesë të pësuar, duke zbatuar pragrafin 36 për flukset monetare nominale që nuk ndryshojnë bazuar në kthimet e ndonjë zëri bazë.
- B73 Për të përcaktuar normat e skontimit në datën e njohjes fillestare të një grupi kontratash të përshkruara në paragrafët B72(b)–B72(e), njësia ekonomike mund të përdorë normat e skontimit sipas mesatares së ponderuar gjatë periudhës që janë emetuar kontratat në grup, që sipas paragrafit 22 nuk mund të kapërcejë vitin.
- B74 Vlerësimet e normave të skontimit duhet të jenë të qëndrueshme me të gjitha vlerësimet e tjera të përdorura për matjen e kontratave të sigurimit, për të shmangur dublimin në llogaritje ose harresën; për shembull:
- (a) flukset monetare që nuk ndryshojnë bazuar në kthimet e ndonjë zëri bazë do të skontohen me norma që nuk pasqyrojnë këtë ndryshim;
  - (b) flukset e mjeteve monetare që ndryshojnë bazuar në kthimet e ndonjë zëri bazë financiar do të:
    - (i) skontohen duke përdorur normat që pasqyrojnë atë ndryshim; ose
    - (ii) rregullohen për efektin e atij ndryshimi dhe skontohen me një normë që pasqyron rregullimin e bërë.
  - (c) flukset e mjeteve monetare nominale (dmth ato që përfshijnë efektin e inflacionit) do të skontohen me një normë që përfshin efektin e inflacionit; dhe
  - (d) flukset reale të mjeteve monetare (dmth ato që përjashtojnë efektin e inflacionit) do të skontohen me një normë që përjashton efektin e inflacionit.
- B75 Paragrafi B74(b) kërkon që flukset monetare të ndryshueshme nga kthimet e zërave bazë, të skontohen duke përdorur normat që pasqyrojnë këtë ndryshim ose të rregullohen për efektin e këtij ndryshimi dhe të skontohen me një normë që pasqyron rregullimin e bërë. Ndryshimi është një faktor i rëndësishëm pavarësisht nëse ai vjen për shkak të kushteve kontraktuale apo sepse njësia ekonomike ushtron vullnetin e saj dhe pavarësisht nëse njësia ekonomike mban zërat bazë.
- B76 Flukset e mjeteve monetare që ndryshojnë nga kthimet e zërave bazë me kthime variabël, por që janë subjekt i një garancije për një minimum kthimi, nuk ndryshojnë vetëm bazuar në kthimet e zërave bazë edhe kur shumata e garantuar është më e ulët sesa kthimi i pritshëm nga zërat bazë. Por, njësia ekonomike duhet të rregullojë normën që pasqyron ndryshimin në kthimet nga zërat bazë për efektin e garancisë edhe nëse shumata e garantuar është më e ulët sesa kthimi i pritshëm nga zërat bazë.
- B77 SNRF 17 nuk kërkon që njësia ekonomike të ndajë flukset monetare të vlerësuara në ato që ndryshojnë bazuar në kthimet e zërave bazë dhe flukset që nuk ndryshojnë. Nëse njësia ekonomike nuk ndan flukset monetare të vlerësuara në këtë mënyrë, njësia ekonomike duhet të zbatojë normat e skontimit të përshtatshme për flukset monetare të vlerësuara në tërësi; për shembull, duke përdorur teknikat e modeleve parashikuese (stokastike) ose teknikat e matjes me rrezik-neutral.
- B78 Normat e skontimit duhet të përfshijnë vetëm faktorët e rëndësishëm, dmth faktorët që vijnë nga vlera në kohë e parasë, karakteristikat e flukseve monetare dhe karakteristikat e likuiditetit të kontratave të sigurimit. Norma skontimi të tilla mund të mos jenë të vërtetueshme dretpërdrejt në treg. Megjithatë nëse normat në tregjet e mbikqyrura për një instrument me të njëjtat karakteristikave nuk janë disponibël, ose normat në tregjet e mbikqyrura për instrumenta të ngjashëm janë në dispozicion por nuk identifikojnë veçmas faktorët që dallojnë instrumentin nga kontratat e sigurimit, njësia ekonomike do të vlerësojë normat e përshtatshme. SNRF 17 nuk kërkon përdorimin e ndonjë teknike të caktuar vlerësimi për të përcaktuar normat e skontimit. Kur zbaton një teknikë vlerësimi, njësia ekonomike duhet të:
- (a) maksimizojë përdorimin e inputeve të verifikueshme (shih paragrafin B44) dhe të pasqyrojë të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës mbi variablat jo-të tregut, në dispozicion pa kosto apo përpjekje të përshtatshme të brendshme dhe të jashtëme (shih paragrafin B49). Veçanërisht, normat e skontimit të përdorura nuk duhet të bien në kontradiktë me ndonjë të dhënë në dispozicion dhe të rëndësishme nga tregu, si dhe ndonjë variabël jo-i tregut nuk duhet të jetë në kontradiktë me variablat e tregjeve të mbikqyrura.
  - (b) pasqyrojë kushtet aktuale të tregut nga perspektiva e një pjesëmarrësi në treg.
  - (c) ushtrojë gjykim në vlerësimin e shkallës së ngjashmërisë mes tipareve të kontratave të sigurimit të matura dhe tipareve të instrumentit për të cilin disponohen çmimet në tregjet e mbikqyrura dhe të rregullojë këto çmime për të pasqyruar ndryshimin mes tyre.
- B79 Për flukset e mjeteve monetare të kontratave të sigurimit, të cilat nuk ndryshojnë sipas kthimeve në zërat bazë, norma e skontimit pasqyron kurbën e rendimentit të monedhës përkatëse për instrumentat që ekspozojnë mbajtësin ndaj një rreziku të papërfillshëm ose zero, të rregulluar për të paqyruar karakteristikat e likuiditetit të grupit të kontratave të sigurimit. Ky rregullim do të pasqyrojë diferencën mes karakteristikave të likuiditetit të grupit të kontratave të sigurimit dhe karakteristikave të likuiditetit të aktiveve të përdorura për të përcaktuar kurbën e rendimentit. Kurba e rendimentit pasqyron aktivet e tregtuara në tregje aktive, të cilat mbajtësi zakonisht mund t'i shesë menjëherë, në çdo kohë pa pësuar kosto të rëndësishme. Ndërsa sipas disa kontratave të sigurimit një njësi ekonomike nuk mund të detyrohet të bëjë pagesa më herët se ndodhja e ngjarjeve të siguruar, ose datat e cilësuar në kontrata.
- B80 Prandaj, për flukset e mjeteve monetare të kontratave të sigurimit që nuk ndryshojnë sipas kthimeve të zërave bazë, njësia ekonomike mund të përcaktojë normat e skontimit duke rregulluar kurbën e rendimentit pa rrezik likuiditeti për të pasqyruar diferencat mes karakteristikave të instrumentave financiarë, që janë në bazë të normave të vërtetuara në treg dhe karakteristikave të likuiditetit të kontratave të sigurimit (qasje nga poshtë-lart).
- B81 Si alternativë, njësia ekonomike mund të përcaktojë normat e duhura të skontimit për kontratat e sigurimit bazuar në një kurbë rendimenti e cila pasqyron normat aktuale të tregut për kthimin e nënkuptuar në një matje të vlerës së drejtë të një portofoli aktivesh si referencë (qasje nga lart-poshtë). Njësia ekonomike do të rregullojë këtë kurbë rendimenti për të eliminuar çdo faktor që nuk është i rëndësishëm për kontratat e sigurimit, por nuk kërkohet që ajo të rregullojë kurbën e rendimentit për diferencat në karakteristikat e likuiditetit të kontratave të sigurimit dhe portofolit të referencës.
- B82 Kur vlerësohet kurba e rendimentit e përshkruar në paragrafin B81:

- (a) nëse ka çmime të vrojtueshme (të publikuara) në tregjet aktive për aktivet në portofolin e referencës, njësia ekonomike do të përdorë ato çmime (në përputhje me paragrafin 69 të SNRF 13).
- (b) nëse tregu nuk është aktiv, njësia ekonomike do të rregullojë çmimet e tregjeve të mbikqyruara për aktive të ngjashme për t'i bërë ato të krahasueshme me çmimet e tregut për aktivet që po maten (në përputhje me paragrafin 83 të SNRF 13).
- (c) nëse nuk ka treg për aktivet në portofolin referencë, njësia ekonomike do të zbatojë një teknikë vlerësimi. Për aktive të tilla (në përputhje me paragrafin 89 të SNRF 13) njësia ekonomike do të:
- zhvillojë inpute të paverifikueshme duke përdorur informacionin më të mirë në dispozicion sipas rrethanave. Inpute të tilla mund të përfshijnë të dhënat e vetë njësisë ekonomike dhe në kontekstin e SNRF 17, njësia ekonomike mund t'u japë më shumë rëndësi vlerësimeve afatgjata sesa ndryshimeve afatshkurtra; dhe
  - rregullojë këto të dhëna për të marrë parasysh të gjithë informacionin, që disponohet në mënyrë të arsyeshme, në lidhje me supozimet e pjesëmarrësve të tregut.
- B83 Gjatë rregullimit të kurbës së rendimentit, njësia ekonomike do të rregullojë normat e tregut të vrojtuar në transaksionet më të fundit në instrumenta me karakteristika të ngjashme për lëvizjet në faktorët e tregut që nga data e transaksionit dhe do të rregullojnë normat e vrojtuar në treg për të pasqyruar shkallën e ndryshimeve mes instrumentit të matur dhe instrumentit për të cilin janë të vrojtueshme çmimet e transaksionit. Për flukset e mjeteve monetare të kontratave të sigurimit që nuk variojnë sipas kthimeve të aktiveve në portofolin e referencës, rregullime të tilla përfshijnë:
- rregullim për diferencën mes shumës, kohës dhe pasigurisë së flukseve monetare të aktiveve në portofol dhe shumës, kohës dhe pasigurisë së flukseve monetare të kontratave të sigurimit; dhe
  - përfshirjen e primeve për rrezikun e tregut për rrezikun e kredisë, që janë të rëndësishëm vetëm për aktivet e përfshira në portofolin e referencës.
- B84 Në parim për flukset monetare të kontratave të sigurimit që nuk ndryshojnë sipas kthimeve të aktiveve në portofolin e referencës, duhet të ketë një kurbë të vetme rendimenti pa-rrezik likuiditeti, e cila eliminon të gjitha pasiguritë rreth shumës dhe kohës së flukseve monetare. Megjithatë në praktikë qasja nga lart-poshtë dhe qasja nga poshtë-lart mund të rezultojnë në kurba rendimenti të ndryshme edhe për të njëjtën monedhë. Kjo për shkak të kufizimeve të pranishme në vlerësimin e rregullimeve të bëra sipas secilës qasje dhe mungesës së mundshme të një rregullimi për karakteristikat e likuiditetit në qasjen nga lart-poshtë. Nuk kërkohet që njësia ekonomike të rakordojë normën e skontimit të përcaktuar sipas qasjes së zgjedhur me normën e skontimit që do të përcaktohet sipas qasjes tjetër.
- B85 SNRF 17 nuk specifikon kufizime për portofolin e referencës të aktiveve, që përdoret kur zbatohet paragrafi B81. Megjithatë më pak rregullime do të duhen për të eliminuar faktorët që nuk janë të rëndësishëm për kontratat e sigurimit, kur portofoli i referencës së aktiveve ka karakteristika të ngjashme. Për shembull, nëse flukset e mjeteve monetare nga kontratat e sigurimit nuk do të ndryshojnë sipas kthimeve në zërat bazë, më pak rregullime do të kërkohen nëse njësia ekonomike përdorte instrumentat e borxhit si pikënisje kundrejt instrumentave të kapitalit. Për instrumentat e borxhit, objektivi do të jetë eliminimi nga rendimenti total i obligacionit i efektit të rrezikut të kredisë dhe faktorëve të tjera, të cilët nuk janë të rëndësishëm për kontratat e sigurimit. Një mënyrë për të vlerësuar efektin e rrezikut të kredisë është përdorimi si pikë referimi i çmimit të tregut të një derivativi kredie.
- Rregullim për rrezikun jo-financiar (paragrafi 37)
- B86 Rregullimi për rrezikun jo-financiar lidhet me rrezikun që vjen nga kontratat e sigurimit, i cili ndryshon nga rreziku financiar. Rreziku financiar përfshihet në vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme ose normën e skontimit të përdorur për të rregulluar flukset monetare. Rreziqet e mbuluara nga rregullimi për rrezikun jo-financiar janë rreziku i sigurimit dhe rreziqe të tjera jo-financiare, të tilla si rreziku i kalimit të afatit dhe rreziku i shpenzimit (shih paragrafin B14).
- B87 Rregullimi për rrezikun jo-financiar për kontratat e sigurimit mat kompensimin që njësia ekonomike do të kërkojë për ta bërë njësinë ekonomike indiferente mes:
- përbushjes së një detyrimi që ka një gamë rezultatesh të mundshme si pasojë e rrezikut jo-financiar; dhe
  - përbushjes së një detyrimi që do të gjenerojë flukse monetare fikse, me të njëjtën vlerë aktuale të pritshme si kontratat e sigurimit.
- Për shembull, rregullimi për rrezikun jo-financiar do të masë kompensimin që do të kërkojë njësia ekonomike për ta bërë atë indiferente mes përbushjes së një detyrimi që—për shkak të rrezikut jo-financiar—ka 50 për qind mundësi të jetë 90NJM dhe 50 për qind mundësi të jetë 110NJM si dhe përbushjes së një detyrimi që është fiks për 100 NJM. Si rezultat, rregullimi për rrezikun jo-financiar jep informacion tek përdoruesit e pasqyrave financiare rreth shumës që ngarkon njësia ekonomike për pasigurinë e ardhur nga rreziku jo-financiar për shumën dhe kohën e flukseve monetare.
- B88 Duke qenë se rregullimi për rrezikun jo-financiar pasqyron kompensimin që do të kërkojë njësia ekonomike për mbartjen e rrezikut jo-financiar që vjen nga pasiguria e shumës dhe kohës së flukseve monetare, ai pasqyron edhe:
- shkallën e diversifikimit të përfitimeve që njësia ekonomike përfshin kur përcakton kompensimin që kërkon për mbartjen e atij rreziku; dhe
  - rezultatet e favorshme dhe jo-të favorshme, në mënyrë që të pasqyrojë shkallën e kundërshtisë ndaj rrezikut të njësisë ekonomike.
- B89 Qëllimi i rregullimit për rrezikun jo-financiar është që të matet efekti i pasigurisë në flukset monetare që vijnë nga kontratat e sigurimit, i ndryshëm nga pasiguria që vjen nga rreziku financiar. Për pasojë rregullimi për rrezikun jo-financiar do të pasqyrojë të gjitha rreziqet jo-financiare të lidhura me kontratat e sigurimit. Ai nuk duhet të përfshijë rreziqe që nuk vijnë nga kontratat financiare, të tilla si rreziku i përgjithshëm operacional.
- B90 Rregullimi për rrezikun jo-financiar do të përfshihet në matje në mënyrë të qartë. Rregullimi për rrezikun jo-financiar është i ndarë si koncept nga vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme dhe normat e skontimit që rregullojnë këto flukse. Njësia ekonomike nuk duhet të dublojë në llogaritje rregullimin për rrezikun jo-financiar, për shembull duke përfshirë

rregullim për rrezikun jo-financiar, kur përcakton vlerësimet për flukset monetare të ardhshme ose për normat e skontimit. Normat e skontimit të dhëna si informacion shpjegues në përputhje me paragrafin 120, nuk duhet të përfshijnë ndonjë rregullim të cilësuar për rrezikun jo-financiar.

- B91 SNRF 17 nuk specifikon teknika (t) vlerësimi për t'u përdorur në përcaktimin e rregullimit për rrezikun jo-financiar. Por për të pasqyruar kompensimin që njësia ekonomike do të kërkonte për mbartjen e rrezikut jo-financiar, rregullimi duhet të ketë karakteristikat në vijim:
- (a) rreziqet me frekuencë të ulët dhe dëm të lartë do të kërkojnë rregullime më të mëdha të rrezikut jo-financiar sesa rreziqet me frekuencë të lartë dhe dëm të ulët;
  - (b) për rreziqe të ngjashme, kontratat me kohëzgjatje të madhe do të kërkojnë rregullime më të mëdha për rrezikun jo-financiar sesa kontratat me kohëzgjatje më të vogël;
  - (c) rreziqet me shpërndarje probabilitare më të gjerë do të kërkojnë rregullime më të mëdha të rrezikut jo-financiar sesa rreziqet me shpërndarje më të ngushtë;
  - (d) sa më pak dihet rreth vlerësimit aktual dhe prirjes së tij, aq më i madh do të jetë rregullimi për rrezikun jo-financiar; dhe
  - (e) rregullimet për rrezikun jo-financiar do të bien në madhësinë që eksperiencia e re pakëson pasigurinë rreth kohës dhe shumës së flukseve monetare dhe e kundërta.
- B92 Njësia ekonomike do të përdorë gjykimin kur përcakton teknikën e duhur të vlerësimit për rregullimin për rrezikun jo-financiar. Kur zbatohet ky gjykim, njësia ekonomike do të marrë në konsideratë nëse teknika ofron dhënie informacionesh shpjeguese konçize dhe informuese në mënyrë që përdoruesit e pasqyrave financiare të mund të krahasojnë performancën e njësisë ekonomike me performancën e njësisë të tjera. Paragrafi 119 kërkon që njësia ekonomike, e cila përdor një teknikë të ndryshme nga teknika e shkallës së besimit për përcaktimin e rregullimit për rrezikun jo-financiar, duhet të japë informacion shpjegues për teknikën e përdorur dhe shkallën e besimit që i korrespondon rezultateve të asaj teknike. Njohja fillestare e transferimit të kontratave të sigurimit dhe kombinimet e biznesit (paragrafi 39)
- B93 Nëse njësia ekonomike blen kontrata sigurimi të emetuara ose kontrata risigurimi të mbajtura në një transferim kontratash sigurimi, që nuk formojnë një biznes, ose në një kombinim biznesi, njësia ekonomike do të zbatojë paragrafët 14–24 për të identifikuar grupet e kontratave të blera, njëlloj sikur të kishte lidhur kontratat në datën e transaksionit.
- B94 Njësia ekonomike duhet të përdorë konsideratën e marrë ose të paguar për kontratat si një vlerësim për primet e marra. Konsiderata e marrë ose e paguar për kontratat përjashton konsideratën e marrë ose të paguar për ndonjë aktiv apo detyrim tjetër të blerë në të njëjtin transaksion. Në një kombinim biznesi, konsiderata e marrë ose e paguar është vlera e drejtë e kontratës në atë datë. Në përcaktimin e kësaj vlere të drejtë, njësia ekonomike nuk duhet të zbatojë paragrafin 47 të SNRF 13 (që lidhet me tiparet e kërkuara).
- B95 Me përjashtim të rastit kur zbatohet metoda e shpërndarjes së primit për detyrimin e mbulimit të mbetur e paragrafëve 55–59, në njohjen fillestare marzhi i kontraktuar i shërbimit llogaritet duke zbatuar paragrafin 38 për kontratat e sigurimit të blera, të emetuara dhe paragrafin 65 për kontratat e risigurimit të blera, të mbajtuara duke përdorur konsideratën e marrë ose të paguar për kontratat si një vlerësim për primet e marra ose të paguara në datën e njohjes fillestare. Nëse kontratat e blera të sigurimit janë me kushte rënduese, në zbatim të paragrafit 47, njësia ekonomike do të njohë tejkalimet e flukseve monetare përmbushëse ndaj konsideratës së paguar ose të marrë si pjesë të emrit të mirë ose të fitimit nga një blerje me okazion për kontratat e blera në një kombinim biznesi ose si një humbje në rezultat për kontratat e blera në një transferim. Njësia ekonomike do të krijojë një përbërës humbjeje për detyrimin e mbulimit të mbetur për atë tejkalim, si dhe në zbatim të paragrafëve 49–52 do të shpërndajë tek ai përbërës humbjeje ndryshimet e mëpasshme në flukset monetare përmbushëse.
- Ndryshimet në vlerën kontabël (neto) të marzhit të kontraktuar të shërbimit për kontratat e sigurimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë (paragrafi 44)
- B96 Për kontratat e sigurimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, paragrafi 44(c) kërkon rregullimin e marzhit të kontraktuar të shërbimit të një grupi kontratash sigurimi për ndryshimet në flukset monetare përmbushëse që lidhen me shërbimin e ardhshëm. Këto ndryshime përfshijnë:
- (a) rregullime për përvojën që vijnë nga primet e marra gjatë periudhës të lidhura me shërbimin e ardhshëm dhe flukset monetare përkatëse, të tilla si flukset monetare të blerjes së sigurimit dhe taksat e bazuar në prim, të matuara me normën e skontimit të specifikuar në paragrafin B72(c);
  - (b) ndryshimet në vlerësimet e vlerës aktuale të flukseve monetare të ardhshme të detyrimit për mbulimin e mbetur, me përjashtim të atyre të përshkruara në paragrafin B97(a), të matur me normat e skontimit të specifikuara në paragrafin B72(c);
  - (c) diferencat mes ndonjë përbërësi investim të pritshëm për t'u bërë i pagueshëm gjatë periudhës dhe përbërësit aktual investim që bëhet i pagueshëm gjatë periudhës, të matura me normat e skontimit të specifikuara në paragrafin B72(c); dhe
  - (d) ndryshimet në rregullimin për rrezikun jo-financiar që lidhen me shërbimin e ardhshëm.
- B97 Njësia ekonomike nuk duhet të rregullojë marzhin kontraktual të shërbimit për një grup kontratash sigurimi pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë për ndryshimet vijuese në flukset monetare përmbushëse, sepse ato nuk lidhen me shërbimin e ardhshëm:
- (a) efektin e vlerës në kohë të parasë dhe ndryshimet në vlerën në kohë të parasë, si dhe efektin e rrezikut financiar dhe ndryshimet në të (efekt ky, nëse ka, në vlerësimin për flukset monetare të ardhshme dhe efekti në një ndryshim në normën e skontimit);
  - (b) ndryshimet në vlerësimet e flukseve monetare përmbushëse të detyrimit për kërkesat shtesë të pësuar; dhe
  - (c) rregullimet për eksperiencën, me përjashtim të atyre të përshkruara në paragrafin B96(a).

- B98 Kushtet e disa kontratave të sigurimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, i japin njësisë ekonomike të drejtën (vullnetin) për të vendosur mbi flukset e mjeteve monetare që do t'i paguhen policëmbajtësit. Një ndryshim në këto flukse monetare të kontrolluara nga njësia, shihet si i lidhur me shërbimin e ardhshëm dhe për pasojë rregullon marzhin e kontraktuar të shërbimit. Për të përcaktuar sesi të identifikohet një ndryshim në këto flukse monetare të kontrolluara nga njësia ekonomike, kjo e fundit duhet të specifikojë në krijimin e e kontratës bazën mbi të cilën pret të përcaktojë angazhimin e saj në kontratë; për shembull, bazuar në një nomrë interesi fikse ose në kthimet që ndryshojnë bazuar në kthimet e aktiveve të caktuara.
- B99 Njësia ekonomike duhet të përdorë atë specifikim për të dalluar mes efektit të ndryshimeve në supozimet që lidhen me rrezikun financiar të atij angazhimi (që nuk rregullon marzhin e kontraktuar të shërbimit) dhe efektin e ndryshimeve sipas vullnetit të njësisë tek ai angazhim (i cili rregullon marzhin e kontraktuar të shërbimit).
- B100 Nëse njësia ekonomike nuk mund të specifikojë në krijimin e kontratës pjesën që shih si angazhim sipas kontratës dhe pjesën që shih si në vullnetin e saj, ajo duhet ta shohë angazhimin si një kthim të qartë në vlerësimin e flukseve monetare përbushëse në krijimin e kontratës të përditsuar për të pasqyruar supozimet aktuale që lidhen me rrezikun financiar. Ndryshimet në vlerën kontabël (neto) të marzhit të kontraktuar të shërbimit për kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë (paragrafi 45)
- B101 Kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë janë kontrata sigurimi, të cilat në thelb janë kontrata shërbimi të lidhura me investimin sipas të cilave njësia ekonomike premton një kthim nga investimi bazuar në zërat bazë. Por, ato përkufizohen si kontrata sigurimi për të cilat:
- (a) kushtet kontraktuale specifikojnë se policëmbajtësit marrin pjesë në ndarjen e një grupi të identifikueshëm qartë zërash bazë (shih paragrafët B105–B106);
  - (b) njësia ekonomike pret që të paguajë tek policëmbajtësi një shumë të barabartë me një pjesë të rëndësishme të vlerës së drejtë të kthimeve nga zërat bazë (shih paragrafin B107); dhe
  - (c) njësia ekonomike pret që një pjesë e rëndësishme e ndonjë ndryshimi në shumat që duhet të paguhen tek policëmbajtësi të ndryshojnë me ndryshimin në vlerën e drejtë të zërave bazë (shih paragrafin B107).
- B102 Njësia ekonomike duhet të vlerësojë nëse plotësohen të gjitha kushtet e paragrafit B101 duke përdorur të gjitha pritshmëritë në krijimin e kontratës dhe nuk duhet të rivlerësojë më pas kushtet, me përjashtim të rastit kur kontrata modifikohet, duke zbatuar paragrafin 72.
- B103 Në madhësinë që kontratat e sigurimit në një grup ndikojnë flukset monetare tek policëmbajtësit e kontratave në grupet e tjera (shih paragrafët B67–B71), njësia ekonomike do të vlerësojë nëse plotësohen kushtet në paragrafin B101 duke marrë në konsideratë flukset monetare që njësia pret t'u paguajë policëmbajtësve sipas kërkesave të paragrafëve B68–B70.
- B104 Kushtet në paragrafin B101 sigurojnë se kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë janë kontrata sipas të cilave detyrimi i njësisë ekonomike ndaj policëmbajtësit është vlera neto e:
- (a) detyrimit për të paguar policëmbajtësin një shumë të barabartë me vlerën e drejtë të zërave bazë; dhe
  - (b) komisionit të ndryshueshëm (shih paragrafët B110–B118), të cilin njësia ekonomike do ta zbresë (a) në këmbim të një shërbimit të ardhshëm të ofruar nga kontrata e sigurimit që përfshin
    - (i) pjesën e njësisë ekonomike në vlerën e drejtë të zërave bazë; minus
    - (ii) flukset monetare përbushëse të cilat nuk ndryshojnë sipas kthimeve në zërat bazë.
- B105 Pjesa që citohet në paragrafin B101(a) nuk përjashton ekzistencën e vullnetit të lirë të njësisë ekonomike për të ndryshuar shumat e paguara tek policëmbajtësi. Por, lidhja me zërat bazë duhet të jetë detyruese (shih paragrafin 2).
- B106 Grupi i zërave bazë i cituar në paragrafin B101(a) mund të përfshijë çdo zë, për shembull një portofol të referuar aktivesh, aktivet neto të njësisë ekonomike, ose një nëngrup i caktuar i aktiveve neto të njësisë ekonomike, për sa kohë që ato identifikohen qartë në kontratë. Njësia ekonomike nuk ka nevojë të mbajë grupin e identifikuar të zërave bazë. Megjithatë, një grup i identifikuar qartë i zërave bazë nuk ekziston nëse:
- (a) njësia ekonomike mund të ndryshojë zërat bazë që përcaktojnë shumën e detyrimit të njësisë ekonomike me efekt prapaveprues; ose
  - (b) nuk ka zëra bazë të identifikueshëm edhe nëse policëmbajtësit mund t'i sigurohet një kthim i cili zakonisht pasqyron performancën dhe pritshmëritë e përgjithshme të njësisë ekonomike, ose performancën dhe pritshmëritë për një nëngrup aktivesh që mban njësia ekonomike. Shembull i një kthimi të tillë është një normë kreditimi ose pagesë dividendi i caktuar në fund të periudhës së cilës i përket. Në këtë rast, detyrimi ndaj policëmbajtësit pasqyron normën e kreditimit ose shumat e dividendëve që ka caktuar njësia ekonomike dhe nuk pasqyron zërat bazë të identifikuar.
- B107 Paragrafi B101(b) kërkon që njësia ekonomike të presë që një pjesë e rëndësishme e vlerës së drejtë të kthimeve nga zërat bazë t'i paguhet policëmbajtësit dhe paragrafi B101(c) kërkon që njësia ekonomike të presë që një pjesë e rëndësishme e ndonjë ndryshimi në shumat e pagueshme tek policëmbajtësi të ndryshojë me ndryshimin në vlerën e drejtë të zërave bazë. Njësia ekonomike duhet:
- (a) të interpretojë termin 'e rëndësishme' në të dy paragrafët në kontekstin e objektivit të kontratave të sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, si kontrata me anë të të cilave njësia ekonomike ofron shërbime të lidhura me investimin dhe kompensohet për shërbimet me një komision që përcaktohet duke ju referuar zërave bazë. dhe
  - (b) të vlerësojë ndryshimin në shumat e paragrafëve B101(b) dhe B101(c):
    - (i) gjatë jetës së grupit të kontratave të sigurimit; dhe
    - (ii) bazuar në vlerën aktuale të ponderuar me probabilitetin, jo mbi bazën e rezulttit më të mirë apo më të keq (shih paragrafët B37–B38).
- B108 Për shembull nëse njësia ekonomike pret të paguajë një pjesë të rëndësishme të vlerës së drejtë të kthimeve nga zërat bazë, subjekt i një garancie për një minimum kthimi, do të ketë situata në të cilat:

- (a) flukset monetare që njësia ekonomike pret të paguajë tek policëmbajtësi, të ndryshojnë me ndryshimet në vlerën e drejtë të zërave bazë, sepse kthimi i garantuar dhe flukset e tjera monetare që nuk ndryshojnë sipas kthimeve në zërat bazë, nuk tejkalojnë vlerën e drejtë të kthimit nga zërat bazë; dhe
- (b) flukset monetare që njësia ekonomike pret të paguajë tek policëmbajtësi nuk do të ndryshojnë me ndryshimet në vlerën e drejtë të zërave bazë, sepse kthimi i garantuar dhe flukset e tjera monetare që nuk ndryshojnë sipas kthimeve në zërat bazë, tejkalojnë vlerën e drejtë të kthimit nga zërat bazë.
- Vlerësimi i njësive ekonomike mbi ndryshimin në paragrafin B101(c) për këtë shembull do të pasqyrojë vlerën aktuale të mesatares së ponderuar me probabilitetin për të gjitha këto situata.
- B109 Kontratat e sigurimit të emetuara dhe kontratat e sigurimit të mbajtura, nuk mund të jenë kontrata sigurimi me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë sipas SNRF 17.
- B110 Për kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, marzhi i kontraktuar i shërbimit rregullohet që të pasqyrojë natyrën e ndryshueshme të komisionit. Kështu, ndryshimet në shumat e paraqitura në paragrafin B104 trajtohen siç kërkohet në paragrafët B111–B114.
- B111 Ndryshimet në detyrimin për t'i paguar policëmbajtësit një shumë të barabartë me vlerën e drejtë të zërave bazë (paragrafi B104(a)) nuk lidhen me shërbimin e ardhshëm dhe nuk rregullojnë marzhin e kontraktuar të shërbimit.
- B112 Ndryshimet në pjesën e njësive ekonomike, mbi vlerën e drejtë të zërave bazë (paragrafi B104(b)(i)) lidhen me shërbimin e ardhshëm dhe rregullojnë marzhin e kontraktuar të shërbimit, duke zbatuar paragrafin 45(b).
- B113 Ndryshimet në flukset monetare përmbushëse që nuk ndryshojnë sipas kthimeve të zërave bazë (paragrafi B104(b)(i)) përfshijnë:
- (a) ndryshimet në flukset monetare përmbushëse të ndryshme nga ato të specifikuar në pikën (b). Njësia ekonomike duhet të zbatojë paragrafët B96–B97, në mënyrë të qendrueshme për kontratat e sigurimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, për të përcaktuar se deri në ç'masë ato lidhen me shërbimin e ardhshëm dhe, në zbatim të paragrafit 45(c), për të rregulluar marzhin e kontraktuar të shërbimit. Të gjitha rregullimet maten duke përdorur normat aktuale të skontimit.
- (b) ndryshimin në efektin në kohë të pasës dhe rreziqet financiare që nuk vjen nga zërat bazë; për shembull, efekti i garancive financiare. Ato lidhen me shërbimin e ardhshëm dhe, në zbatim të paragrafit 45(c), rregullojnë marzhin e kontraktuar të shërbimit, me përjashtim të rastit kur gjen zbatim paragrafi B115.
- B114 Nuk kërkohet që njësia ekonomike të identifikojë veçmas rregullimet e marzhit të kontraktuar të shërbimit të kërkuar nga paragrafët B112 dhe B113. Por një shumë e vetme mund të përcaktohet për disa apo të gjitha rregullimet.
- Zbutja/zvogelimi i/e rrezikut*
- B115 Në madhësinë që njësia ekonomike plotëson kushtet në paragrafin B116, ajo mund të zgjedhë të mos njohë një ndryshim në marzhin e kontraktuar të shërbimit për të pasqyruar disa apo të gjitha ndryshimet në efektin e rrezikut financiar në pjesën e njësive ekonomike mbi zërat bazë (shih paragrafin B112) ose flukset monetare përmbushëse të paraqitura në paragrafin B113(b).
- B116 Për të zbatuar paragrafin B115, njësia ekonomike duhet të ketë dokumentuar më parë objektivin dhe strategjinë për menaxhimin e rrezikut nëpërmjet përdorimit të derivativëve për zbutjen e rrezikut financiar që vjen nga kontratat e sigurimit dhe duke zbatuar këtë objektiv dhe strategji:
- (a) njësia ekonomike përdor një derivativ për të zbutur rrezikun financiar që vjen nga kontratat e sigurimit.
- (b) një kompensim ekonomik ekziston mes kontratave të sigurimit dhe derivativit, dmth vlerat e kontratave të sigurimit dhe të derivativit zakonisht lëvizin në kahe të kundërta, sepse ato i përgjigjen në të njëjtën mënyrë ndryshimeve në rrezikun që po zbutet. Njësia ekonomike nuk duhet të marrë në konsideratë trajtimin kontabël të matjes së diferencave gjatë vlerësimit të kompensimit ekonomik.
- (c) rreziku i kredisë nuk dominon kompensimin ekonomik.
- B117 Njësia ekonomike do të përcaktojë flukset monetare përmbushëse në një grup për të cilin zbatohet në mënyrë të qendrueshme paragrafi B115, në çdo periudhë raportimi.
- B118 Nëse pushon së plotësuari ndonjë nga kushtet e paragrafit B116, njësia ekonomike duhet:
- (a) të ndalojë zbatimin e paragrafit B115 nga ajo datë; dhe
- (b) të mos bëjë asnjë rregullim për ndryshimet e njohura më parë në rezultat.
- Njohja e marzhit të kontraktuar të shërbimit në fitim ose humbje (rezultat)
- B119 Një pjesë e marzhit të kontraktuar të shërbimit për një grup kontratash sigurimi njihet në fitimin ose humbjen e secilës periudhë për të pasqyruar shërbimin e ofruar sipas grupit të kontratave të sigurimit në atë periudhë (shih paragrafët 44(e), 45(e) dhe 66(e)). Shuma përcaktohet duke:
- (a) identifikuar njësitë e mbuluara në grup. Numri i njësive të mbuluara në grup është sasia e mbulimit e ofruar nga kontratat në grup, e përcaktuar duke marrë në konsideratë për secilën kontratë sasinë e përfitimeve të ofruara sipas kontratës dhe kohëzgjatjen e pritur të mbulimit të saj.
- (b) shpërndarë marzhin e kontraktuar të shërbimit në fund të periudhës (para njohjes së ndonjë shume në fitim apo humbje për të pasqyruar shërbimin e ofruar gjatë periudhës) në mënyrë të barabartë për çdo njësi mbulimi të ofruar në periudhën aktuale dhe që pritet të ofrohet në të ardhmen.
- (c) njohur në fitim ose humbje shumën e shpërndarë tek njësitë e mbulimit të ofruara gjatë periudhës.
- Të ardhurat nga sigurimi (paragrafët 83 dhe 85)**
- B120 Të ardhurat totale nga sigurimi për një grup kontratash sigurimi janë konsiderata për kontratat, dmth shuma e primeve të paguara ndaj njësive ekonomike:
- (a) e rregulluar për efektin financues; dhe
- (b) duke përjashtuar çdo përbërës investimi.

- B121 Paragrafi 83 kërkon që shuma e të ardhurave nga sigurimi të njohura gjatë periudhës të përfshijë transferimin e shërbimeve të premtuara në një shumë e cila pasqyron konsideratën, që njësia ekonomike pret të marrë në këmbim të këtyre shërbimeve. Totali i konsideratës për një grup kontratash mbulon shumat në vijim:
- (a) shumat e lidhura me dhënien e shërbimit, duke përfshirë:
    - (i) shpenzimet e shërbimit të sigurimit, përjashtuar shumat e shpërndara tek përbërësi humbje i detyrimit për mbulimin e mbetur;
    - (ii) rregulimin për rrezikun jo-financiar, përjashtuar shumat e shpërndara tek përbërësi humbje i detyrimit për mbulimin e mbetur; dhe
    - (iii) marzhin e kontraktuar të shërbimit.
  - (b) shumat e lidhura me flukset monetare të blerjes së sigurimit.
- B122 Të ardhurat nga sigurimi për një periudhë, të lidhur me shumat e përshkruara në paragrafin B121(a) përcaktohen nga sa paraqitet në paragrafët B123–B124. Të ardhurat nga sigurimi për një periudhë, të lidhur me shumat e përshkruara në paragrafin B121(b) përcaktohen nga sa paraqitet në paragrafin B125.
- B123 Gjatë zbatimit të SNRF 15, kur një njësia ekonomike ofron shërbime, ajo çregjistron detyrimin për performancën e atyre shërbimeve dhe njeh të ardhurat. Në vijim, gjatë zbatimit të SNRF 17, kur njësia ekonomike ofron shërbime gjatë një periudhe ajo pakëson detyrimin për mbulimin e mbetur për shërbimin e ofruar dhe njeh të ardhurat nga sigurimi. Pakësimi i detyrimit për mbulimin e mbetur që sjell të ardhurat nga sigurimi, përjashton ndryshimet në detyrim që nuk lidhen me shërbimet e pritshme për t'u mbuluar nga konsiderata e marrë nga njësia ekonomike. Këto ndryshime janë:
- (a) ndryshimet që nuk lidhen me shërbimin e ofruar gjatë periudhës, për shembull:
    - (i) ndryshimet që vijnë nga flukset monetare të primeve të marra;
    - (ii) ndryshimet që lidhen me përbërësit investime gjatë periudhës;
    - (iii) ndryshimet që lidhen me taksat e bazuar në transaksione, të mbledhura për llogari të palëve të treta (të tilla si taksat mbi primet, tatimi mbi vlerën e shtuar dhe taksat mbi mallrat apo shërbimet) (shih paragrafin B65(i));
    - (iv) të ardhurat ose shpenzimet financiare të sigurimit;
    - (v) flukset e mjeteve monetare të blerjes së sigurimit (shih paragrafin B125); dhe
    - (vi) mosnjohja (çregjistrimi) e detyrimeve të transferuara tek një palë e tretë.
  - (b) ndryshimet që lidhen me shërbimin, por për të cilat njësia ekonomike nuk pret konsideratë, dmth rritjet dhe pakësimet në përbërësin humbje të detyrimit për mbulimin e mbetur (shih paragrafët 47–52).
- B124 Për pasojë, të ardhurat nga sigurimi për periudhën mund të analizohen edhe si total i ndryshimeve në detyrimin për mbulimin e mbetur gjatë periudhës, që lidhet me shërbimet për të cilat njësia ekonomike pret të marrë një konsideratë. Këto ndryshime janë:
- (a) shpenzimet e shërbimit të sigurimit të ndodhura gjatë periudhës (të matuara me shumat e pritshme në fillim të periudhës), duke përjashtuar:
    - (i) shumat e shpërndara tek përbërësi humbje i detyrimit për mbulimin e mbetur, duke zbatuar paragrafin 51(a);
    - (ii) ripagesat e përbërësve investime;
    - (iii) shumat që lidhen me taksat e bazuar në transaksione, të mbledhura për llogari të palëve të treta (të tilla si taksat mbi primet, tatimi mbi vlerën e shtuar dhe taksat mbi mallrat apo shërbimet) (shih paragrafin B65(i)); dhe
    - (iv) shpenzimet e blerjes së sigurimit (shih paragrafin B125).
  - (b) ndryshimi në rregullimin për rrezikun jo-financiar, duke përjashtuar:
    - (i) ndryshimet në të ardhurat ose shpenzimet financiare nga sigurimi, duke zbatuar paragrafin 87;
    - (ii) ndryshimet që rregullojnë marzhin e kontraktuar të shërbimit sepse lidhen me shërbimin e ardhshëm, duke zbatuar paragrafët 44(c) dhe 45(c); dhe
    - (iii) shumat e shpërndara tek përbërësi humbje i detyrimit për mbulimin e mbetur, duke zbatuar paragrafin 51(b).
  - (c) shumat e marzhit të kontraktuar të shërbimit të njohur në rezultatin e periudhës, duke zbatuar paragrafët 44(e) dhe 45(e).
- B125 Njësia ekonomike do të përcaktojë të ardhurat nga sigurimi të lidhura me flukset monetare të blerjes së sigurimit, duke shpërndarë pjesën e primeve që lidhen me rikuperimin e këtyre flukseve monetare me secilën periudhë raportuese mbi baza sistematike, me kalimin e kohës. Njësia ekonomike do ta njohë të njëjtën shumë si shpenzim nga shërbimi i sigurimit.
- B126 Nëse njësia ekonomike zbaton metodën e shpërndarjes së primit në paragrafët 55–58, e ardhura nga sigurimi për periudhën është shuma e arkëtimeve të pritshme nga primet (duke përjashtuar çdo përbërës investim dhe duke e rregulluar për të pasqyruar vlerën në kohë të parasë dhe efektin e rrezikut financiar, nëse është e mundur, duke zbatuar paragrafin 56) që i takon (shpërndahet) periudhës. Njësia ekonomike do të shpërndajë arkëtimet e pritshme të primeve tek secila periudhë mbulimi:
- (a) bazuar në kalimin e kohës; por
  - (b) nëse modeli i pritshëm i lirit nga rreziku gjatë periudhës së mbulimit ndryshon ndjeshëm me kalimin e kohës, atëherë bazuar në kohën e pritshme të ndodhjes së shpenzimeve për shërbimin e sigurimit.
- B127 Njësia ekonomike do të ndryshojë bazën e shpërndarjes nga paragrafi B126(a) tek B126(b) dhe anasjelltas, sipas nevojës nëse ndryshojnë faktet dhe rrethanat.

Të ardhura ose shpenzime financiare nga sigurimi (paragrafët 87–92)

- B128 Paragrafi 87 kërkon që njësia ekonomike të përfshijë në të ardhurat ose shpenzimet financiare nga sigurimi, efektin e ndryshimeve në supozimet që lidhen me rrezikun financiar. Sipas SNRF 17:
- (a) supozimet rreth inflacionit të bazuara në një indeks çmimesh apo normash, ose mbi çmime aktive me kthime të lidhura me inflacionin, janë supozime që lidhen me rrezikun financiar; dhe
  - (b) supozimet rreth inflacionit të bazuara në pritshmërinë e njësive ekonomike për ndryshime të caktuara në çmime nuk janë supozime që lidhen me rrezikun financiar.
- B129 Paragrafët 88–89 kërkojnë që njësia ekonomike të zgjedhë si politikë kontabël nëse do të zbërthejë të ardhurat ose shpenzimet financiare nga sigurimi për periudhën mes rezultativit të periudhës dhe të ardhurave të tjera përmblendhëse. Njësia ekonomike duhet të zbatojë politikën e saj kontabël të zgjedhur për portofolin e kontratave të sigurimit. Gjatë vlerësimit të politikës së duhur kontabël për portofolin e kontratave të sigurimit, duke zbatuar paragrafin 13 të SNK 8 *Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet*, njësia ekonomike do të marrë në konsideratë për çdo portofol, aktivet që njësia mban dhe sesi i trajton ajo këto aktive.
- B130 Nëse zbatohet paragrafi 88(b), njësia ekonomike duhet të përfshijë në fitim ose humbje një shumë të përcaktuar nga shpërndarja sistematike e të ardhurës apo shpenzimit total financiar të pritshëm nga sigurimi gjatë jetës së grupit të kontratave të sigurimit. Në këtë kontekst, shpërndarja sistematike është shpërndarja e totalit të pritshëm të të ardhurës apo shpenzimit financiar nga sigurimi gjatë jetës së grupit që:
- (a) bazohet në karakteristikat e kontratave, pa iu referuar faktorëve që nuk ndikojnë flukset monetare të pritshme për të vijuar sipas kontratave. Për shembull, shpërndarja e të ardhurave ose shpenzimeve financiare nuk do të bazohet në kthimet e njohura të pritshme nga aktivet nëse këto kthime të njohura të pritshme nuk ndikojnë flukset monetare në kontratat e grupit.
  - (b) rezultojnë në shumën e njohura të të ardhurave të tjera përmblendhëse gjatë jetës së grupit të kontratave me totalin zero. Shuma e akumuluar e njohur në të ardhurat e tjera përmblendhëse në çdo datë është diferenca mes vlerës kontabël (neto) të grupit të kontratave dhe shumës me të cilën do të matej grupi nëse zbatohet shpërndarja sistematike.
- B131 Për grupet e kontratave të sigurimit për të cilat ndryshimet në supozimet që lidhen me rrezikun financiar nuk kanë një efekt të rëndësishëm në shumën e paguara tek policëmbajtësi, shpërndarja sistematike përcaktohet duke përdorur normat e skontimit të specifikuar në paragrafin B72(e)(i).
- B132 Për grupet e kontratave të sigurimit për të cilat ndryshimet në supozimet që lidhen me rrezikun financiar kanë një efekt të rëndësishëm në shumën e paguara tek policëmbajtësit:
- (a) shpërndarja sistematike e të ardhurave ose shpenzimeve financiare që vijnë nga vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme, mund të përcaktohet në një nga mënyrat në vijim:
    - (i) duke përdorur një normë që shpërndan të ardhurat ose shpenzimet financiare të pritshme, të rishikuara dhe të mbetuara, gjatë jetës së mbetur të grupit të kontratave me një normë konstante; ose
    - (ii) për kontratat që përdorin një normë kreditimi për të përcaktuar shumën ndaj policëmbajtësve—duke përdorur një shpërndarje të bazuar në shumën e kredituara gjatë periudhës dhe që priten të kreditohen në periudhat e ardhshme.
  - (b) një shpërndarje sistematike e të ardhurave ose shpenzimeve financiare që vijnë nga rregullimi për rrezikun jo-financiar, nëse është e zërthyer veçmas nga ndryshimet e tjera në rregullimin për rrezikun jo-monetar duke zbatuar paragrafin 81, përcaktohet duke përdorur një shpërndarje në përputhje me atë të përdorur për shpërndarjen e të ardhurave ose shpenzimeve financiare që vijnë nga flukset monetare të ardhshme.
  - (c) një shpërndarje sistematike për të ardhurat ose shpenzimet financiare që vijnë nga marzhi i kontraktuar i shërbimit përcaktohet:
    - (i) për kontratat e sigurimit që nuk kanë tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, duke përdorur normat e skontimit të specifikuar në paragrafin B72(b); dhe
    - (ii) për kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, duke përdorur një shpërndarje në përputhje me atë të përdorur për shpërndarjen e të ardhurave ose shpenzimeve financiare që vijnë nga flukset monetare të ardhshme.
- B133 Kur zbatohet metoda e shpërndarjes së primit për kontratat e sigurimit të përshkruara në paragrafët 53–59, njësia ekonomike mund t'i duhet ose mund të zgjedhë të skontojë detyrimin për kërkesat shtesë të pësuar. Në të tilla raste, ajo mund të zgjedhë të zbërthejë të ardhurat ose shpenzimet financiare nga sigurimi duke zbatuar paragrafin 88(b). Nëse njësia ekonomike bën këtë zgjedhje, ajo do të përcaktojë të ardhurat ose shpenzimet financiare nga sigurimi në rezultatin e periudhës duke zbatuar normën e skontimit të specifikuar në paragrafin B72(e)(iii).
- B134 Paragrafi 89 zbatohet nëse njësia ekonomike, zgjedh ose është e detyruar të mbajë zërat bazë për kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë. Nëse njësia ekonomike zgjedh të zbërthejë të ardhurat ose shpenzimet financiare të sigurimit duke zbatuar paragrafin 89(b), ajo duhet të përfshijë në rezultatin e periudhës shpenzime ose të ardhura që përputhen ekzaktesisht me të ardhurat ose shpenzimet e përfshira në rezultat nga zërat bazë, duke sjellë që efekti neto i të dy zërave të paraqitur veçmas të jetë zero.
- B135 Njësia ekonomike mund të plotësojë kërkesat në paragrafin 89 për zgjedhjen e politikës kontabël në disa periudha, por mund të mos i plotësojë në periudhat e tjera për shkak të një ndryshimi nëse i mban zërat bazë. Nëse ndodh një ndryshim i tillë, zgjedhja e politikës kontabël në dispozicion të njësive ekonomike ndryshon nga ajo e paraqitur në paragrafin 88 në atë të paraqitur në paragrafin 89 dhe anasjelltas. Kështu njësia ekonomike mund të ndryshojë politikën e saj kontabël mes asaj të paraqitur në paragrafin 88(b) dhe asaj të paraqitur në paragrafin 89(b). Kur bën një ndryshim të tillë, njësia ekonomike do të:

- (a) përfshijë shumën e akumuluar më parë të përfshirë në të ardhurat e tjera përmbledhëse nga data e ndryshimit si një rregullim riklasifikimi në fitimin ose humbjen e periudhës së ndryshimit dhe në periudhat e ardhshme si vijon:
- (i) nëse njësia ekonomike ka zbatuar më parë paragrafin 88(b)—njësia do të përfshijë në rezultatin e periudhës shumën e akumuluar të përfshirë në të ardhurat e tjera përmbledhëse para ndryshimit njëloj sikur njësia ekonomike të ishte duke vijuar qasjen e paragrafit 88(b) të bazuar në supozimet e zbatueshme menjëherë para ndryshimit; dhe
- (ii) nëse njësia ekonomike ka zbatuar më parë paragrafin 89(b)—njësia do të përfshijë në rezultatin e periudhës shumën e akumuluar të përfshirë në të ardhurat e tjera përmbledhëse para ndryshimit, njëloj sikur njësia ekonomike të ishte duke vijuar qasjen e paragrafit 89(b) të bazuar në supozimet e zbatueshme menjëherë para ndryshimit.
- (b) nuk do të riparaqesë informacion krahasues për periudhën e mëparshme.
- B136 Kur zbaton paragrafin B135(a), njësia ekonomike nuk do të rillogarisë shumën e akumuluar të përfshirë më parë në të ardhurat e tjera përmbledhëse njëloj sikur zbrëthimi i ri të ishte zbatuar edhe më parë; dhe supozimet e përdorura për riklasifikimin në periudhat e ardhshme nuk do të përditësohen pas datës së ndryshimit.

Pasqyrat financiare të ndërmjetme

- B137 Pavarësisht kërkesës në SNK 34 *Pasqyrat Financiare të Ndërmjetme* që frekuenca në raportimin e njësive ekonomike nuk duhet të ndikojë matjen e rezultateve vjetore të saj, njësia ekonomike nuk do ta ndryshojë trajtimin e vlerësimeve kontabël të bëra në pasqyrat financiare të ndërmjetme të mëparshme kur zbaton SNRF 17 në pasqyrat financiare të ndërmjetme të mëpashme ose në raportimin vjetor të periudhës.

Shtojca C

Data e hyrjes në fuqi dhe periudha kalimtare

Kjo shtojcë është pjesë përbërëse e SNRF 17 Kontratat e Sigurimit.

Data e hyrjes në fuqi

- C1 Njësia ekonomike do ta zbatojë këtë Standard për periudhat vjetore raportuese që fillojnë më 1 Janar 2021 e në vijim. Nëse një njësi ekonomike zbaton SNRF 17 për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt. Lejohet zbatimi më i hershëm për njësitë ekonomike që zbatojnë SNRF 9 *Instrumentat Financiarë* dhe SNRF 15 *Të ardhurat nga Kontratat me Klientët* në datën e zbatimit për herë të parë të SNRF 17 ose më parë.
- C2 Për shkak të kërkesave në paragrafët C1 dhe C3–C33 për periudhën kalimtare:
- (a) data e zbatimit fillestar është fillimi i periudhës vjetore të raportimit në të cilën njësia ekonomike zbaton për herë të parë SNRF 17; dhe
- (b) data e tranzicionit është fillimi i periudhës vjetore raportuese menjëherë para datës së zbatimit fillestar.

Periudha kalimtare

- C3 Njësia ekonomike do të zbatojë SNRF 17 në mënyrë retrospektive me përjashtim të rastit kur kjo është e pazbatueshme dhe kur:
- (a) njësia ekonomike nuk i kërkohej të paraqesë informacionin sasiar të kërkuar nga paragrafi 28(f) i SNK 8 *Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet*; dhe
- (b) njësia ekonomike nuk do të zbatojë opsionin në paragrafin B115 për periudha raportuese përpara datës së zbatimit për herë të parë të SNRF 17.
- C4 Për të zbatuar në mënyrë retrospektive SNRF 17, në datën e tranzicionit njësia ekonomike duhet të:
- (a) identifikojë, njohë dhe masë secilin grup të kontratave të sigurimit njëloj sikur SNRF 17 të ishte zbatuar edhe më parë;
- (b) çregjistrojë çdo teprice ekzistuese e cila nuk do të ekzistonte sikur SNRF 17 të ishte zbatuar gjithmonë; dhe
- (c) njohë çdo diferencë që rezulton në kapitalin neto.
- C5 Vetëm dhe vetëm nëse, për njësinë ekonomike është i pamundur zbatimi i paragrafit C3 për një grup kontratash sigurimi, njësia ekonomike do të zbatojë qasjet në vijim në vend të zbatimit të paragrafit C4(a):
- (a) metoda e retrospektivës së modifikuar e paragrafëve C6–C19, subjekt i paragrafit C6(a); ose
- (b) modelin e vlerës së drejtë në paragrafët C20–C24.
- Metoda retrospektive e modifikuar
- C6 Objektivi i metodës retrospektive të modifikuar është arritja e një rezultati sa më afër zbatimit retrospektiv të mundshëm, duke përdorur informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme. Prandaj kur zbaton këtë metodë njësia ekonomike duhet:
- (a) të përdorë informacion të arsyeshëm dhe mbështetës. Nëse njësia ekonomike nuk mund të marrë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës të nevojshëm për zbatimin e metodës së retrospektivës së modifikuar, ajo duhet të zbatojë metodën e vlerës së drejtë.
- (b) të maksimizojë përdorimin e informacionit që do të ishte përdorur për të zbatuar një metodë retrospektive të plotë, por i nevojitet të përdorë vetëm informacionin në dispozicion pa kosto apo përpjekje të papërshtatshme.
- C7 Në paragrafët C9–C19 paraqiten modifikimet e lejuara për zbatimin retrospektiv në fushat në vijim:
- (a) vlerësimet që do të ishin bërë në datën e krijimit ose të njohjes fillestare të kontratave të sigurimit ose grupeve të kontratave të sigurimit;
- (b) shumat e lidhura me marzhin e kontraktuar të shërbimit ose përbërësin humbje për kontratat e sigurimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë;
- (c) shumat e lidhura me marzhin e kontraktuar të shërbimit ose përbërësin humbje për kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë; dhe
- (d) të ardhurat ose shpenzimet financiare të sigurimit.

- C8 Për të arritur objektivin e metodës së retrospektivës së modifikuar, lejohet që njësia ekonomike të përdorë secilin prej modifikimeve në paragrafët C9–C19 vetëm nëse njësia ekonomike nuk ka informacion të arsyeshëm e mbështetës, të mjaftueshëm për të zbatuar metodën retrospektive.
- Vlerësimet në fillim apo në njohjen fillestare
- C9 Përsa lejohet nga paragrafi C8, njësia ekonomike do të përcaktojë çështjet në vijim duke përdorur informacionin në dispozicion në datën e tranzicionit:
- (a) menyren se si të identifikojë grupet e kontratave të sigurimit, duke zbatuar paragrafët 14–24;
  - (b) nëse një kontratë sigurimi plotëson përkufizimin e kontratës së sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, duke zbatuar paragrafët B101–B109; dhe
  - (c) menyren se si të identifikojë flukset monetare sipas vullnetit të njësisë ekonomike për kontratat e sigurimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, duke zbatuar paragrafët B98–B100.
- C10 Për sa lejohet nga paragrafi C8, njësia ekonomike nuk do të zbatojë paragrafin 22 për të ndarë grupet në grupe që nuk përfshijnë kontratat të emetuara përtej një viti nga njëra tjetra.
- Përcaktimi i marzhit të kontraktuar të shërbimit ose përbërësit humbje për grupet e kontratave të sigurimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë
- C11 Për sa lejohet nga paragrafi C8, për kontratat pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, njësia ekonomike në datën e tranzicionit duhet të përcaktojë marzhin e kontraktuar të shërbimit ose përbërësin humbje të detyrimit për mbulimin e mbetur (shih paragrafët 49–52) duke zbatuar paragrafët C12–C16.
- C12 Për sa lejohet nga paragrafi C8, njësia ekonomike do të vlerësojë flukset monetare të ardhshme në datën e njohjes fillestare të një grupi kontratash sigurimi si shumë e flukseve monetare të ardhshme në datën e tranzicionit (ose të një date më të hershme, nëse flukset monetare të ardhshme në atë datë më të hershme mund të përcaktohen në mënyrë retrospektive duke zbatuar paragrafin C4(a)), të rregulluar për flukset e mjeteve monetare që janë të njohura si të ndodhura mes datës së njohjes fillestare të një grupi kontratash sigurimi dhe datës së tranzicionit (ose datës më të hershme). Flukset e mjeteve monetare që janë të njohura si të ndodhura përfshijnë flukset monetare që vijnë nga kontratat që kanë pushuar së ekzistuari para datës së tranzicionit.
- C13 Për sa lejohet nga paragrafi C8, njësia ekonomike do të përcaktojë normat e skontimit të zbatueshme në datën e njohjes fillestare të një grupi kontratash sigurimi (ose më pas):
- (a) duke përdorur kurbën e normave të vrojtueshme, që për të paktën tre vitet paraprirës të datës së tranzicionit përafron kurbën e normave të vlerësuar duke zbatuar paragrafët 36 dhe B72–B85, nëse një kurbë e tillë e vrojtueshme ekziston.
  - (b) nëse nuk ekziston kurba e normave të vrojtueshme e paragrafit (a), vlerëson normat e skontimit të zbatueshme në datën e njohjes fillestare (ose më pas) duke përcaktuar një marzh mesatar mes kurbës së vrojtueshme dhe kurbës së normave të vlerësuar, duke zbatuar paragrafët 36 dhe B72–B85, si dhe duke zbatuar këtë marzh ndaj kurbës së normave të vrojtueshme. Ky marzh do të jetë një mesatare gjatë tre viteve paraprirëse të datës së tranzicionit.
- C14 Përsa lejohet nga paragrafi C8, njësia ekonomike do të përcaktojë rregullimin për rrezikun jo-financiar në datën e njohjes fillestare të një grupi kontratash sigurimi (ose më pas), duke sistemuar rregullimin për rrezikun jo-financiar në datën e tranzicionit me lirimin e pritshëm nga rreziku para datës së tranzicionit. Lirimi i pritit nga rreziku do të përcaktohet duke ju referuar lirimit nga rreziku për kontratat e ngjashme të sigurimit, që njësia ekonomike emeton në datën e tranzicionit.
- C15 Nëse zbatimi i paragrafëve C12–C14 rezulton në marzh të kontraktuar shërbimi në datën e njohjes fillestare, për të përcaktuar marzhin e kontraktuar të shërbimit në datën e tranzicionit njësia ekonomike duhet:
- (a) të përdorë normat e vlerësuar të skontimit, që zbatohen në njohjen fillestare për interesin e rritur në marzhin e kontraktuar të shërbimit, nëse njësia zbaton C13 për vlerësimin e këtyre normave; dhe
  - (b) përsa lejohet nga paragrafi C8, të përcaktojë shumën e marzhit të kontraktuar të shërbimit të njohur në rezultat për shkak të transferimit të shërbimeve para datës së tranzicionit, duke krahasuar njësitë për mbulimin e mbetur në atë datë me njësitë e mbulimit të ofruara sipas grupit të kontratave para datës së tranzicionit (shih paragrafin B119).
- C16 Nëse zbatimi i paragrafëve C12–C14 sjell një përbërës humbjeje nga detyrimi për mbulimin e mbetur në datën e njohjes fillestare, njësia ekonomike do të përcaktojë çdo shumë të shpërndarë tek përbërësi humbje para datës së tranzicionit, duke zbatuar paragrafët C12–C14 dhe duke përdorur një bazë shpërndarje sistematike.
- Përcaktimi i marzhit të kontraktuar të shërbimit ose përbërësit humbje për grupet e kontratave të sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë
- C17 Për sa lejohet nga paragrafi C8, për kontratat me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, njësia ekonomike në datën e tranzicionit duhet të përcaktojë marzhin e kontraktuar të shërbimit ose përbërësin humbje të detyrimit për mbulimin e mbetur si:
- (a) total i vlerës së drejtë të zërave bazë në atë datë; minus
  - (b) flukset e mjeteve monetare përmbushëse në atë datë; plus ose minus
  - (c) një rregullim për:
    - (i) shumat e ngarkuara nga njësia ekonomike tek policëmbajtësit (përfshirë shumat e zbritura nga zërat bazë) para asaj date.
    - (ii) shumat e paguara para asaj date, të cilat nuk do të kishin ndryshuar bazuar në zërat bazë.
    - (iii) ndryshimi në rregullimin për rrezikun jo-financiar të shkaktuar nga lirimi prej rrezikut para asaj date.
- Njësia ekonomike do të vlerësojë këtë shumë duke iu referuar lirimit nga rreziku për kontratat e ngjashme të sigurimit, që njësia ekonomike emeton në datën e tranzicionit.

- (d) nëse pikat (a)–(c) sjellin një marzh të kontraktuar shërbimi—minus shumën e marzhit të kontraktuar të shërbimit që lidhet me shërbimet e ofruara para asaj date. Totali sipas pikave (a)–(c) është një përafrues i marzhit total të kontraktuar të shërbimit për të gjitha shërbimet që do të ofrohen sipas grupit të kontratave, dmth para çdo shume që do të ishte njohur në fitimin ose humbjen për shërbimet e ofruara. Njësia ekonomike do të vlerësojë shumat që do të ishin njohur në rezultat për shërbimet e ofruara, duke krahasuar njësitë për mbulimin e mbetur në datën e tranzicionit me njësitë e mbulimit të ofruara sipas grupit të kontratave para datës së tranzicionit; ose
- (e) nëse pikat (a)–(c) sjellin një përbërës humbje—regullon përbërësin humbje në zero dhe rrit detyrimin për mbulimin e mbetur, duke përjashtuar përbërësin humbje me të njëjtën shumë.

Të ardhurat ose shpenzimet financiare të sigurimit

C18 Për grupet e kontrateve të sigurimit që, duke zbatuar paragrafin C10, përfshijnë kontratat e emetuara përtej një viti nga njëra-tjetra:

- (a) lejohet që njësia ekonomike të përcaktojë normat e skontimit në datën e njohjes fillestare të një grupi të specifikuar në paragrafët B72(b)–B72(e)(ii) dhe normat e skontimit në datën e kërkesave shtesë të pësura të cilësuar në paragrafin B72(e)(iii) në datën e tranzicionit, në vend të datës së njohjes fillestare apo të datës së kërkesës shtesë të pësuar.
- (b) nëse njësia ekonomike zgjedh të zërthejë të ardhurat ose shpenzimet financiare nga sigurimi mes shumave të përfshira në rezultat (fitim ose humbje) dhe shumave të përfshira në të ardhurat e tjera përmblledhëse duke zbatuar paragrafët 88(b) ose 89(b), njësia ekonomike duhet të përcaktojë shumën e akumuluar të të ardhurave ose shpenzimeve financiare nga sigurimi, të njohura në të ardhurat e tjera përmblledhëse në datën e tranzicionit për të zbatuar paragrafin 91(a) në periudhat e ardhshme. Lejohet që njësia ekonomike ta përcaktojë atë diferencë të akumuluar ose duke zbatuar paragrafin C19(b) ose:
- (i) si zero, me përjashtim të rastit kur zbatohet pika (ii); dhe
- (ii) për kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë për të cilat zbatohet paragrafi B134, si shumë të barabartë me shumën e akumuluar të njohur në të ardhurat e tjera përmblledhëse nga zërat bazë.

C19 Për grupet e kontrateve të sigurimit, të cilat nuk përfshijnë kontratat e emetuara përtej një viti nga njëra-tjetra:

- (a) nëse njësia ekonomike zbaton paragrafin C13 për të vlerësuar normat e skontimit që zbatohen në njohjen fillestare (ose më pas), ajo do të përcaktojë edhe normat e skontimit të specifikuar në paragrafët B72(b)–B72(e) duke zbatuar paragrafin C13; dhe
- (b) nëse njësia ekonomike zgjedh të zërthejë të ardhurat ose shpenzimet financiare nga sigurimi mes shumave të përfshira në rezultat (fitim ose humbje) dhe shumave të përfshira në të ardhurat e tjera përmblledhëse duke zbatuar paragrafët 88(b) ose 89(b), njësia ekonomike duhet të përcaktojë shumën e akumuluar të të ardhurave ose shpenzimeve financiare nga sigurimi të njohura në të ardhurat e tjera përmblledhëse në datën e tranzicionit për të zbatuar paragrafin 91(a) në periudhat e ardhshme. Njësia ekonomike do të përcaktojë këtë diferencë të akumuluar:
- (i) për kontratat e sigurimit për të cilat njësia ekonomike do të zbatojë metodën e shpërndarjes sistematike të paraqitur në paragrafin B131—nëse njësia ekonomike zbaton paragrafin C13 për të vlerësuar normat e skontimit në njohjen fillestare—duke përdorur normat e skontimit që zbatohen në datën e njohjes fillestare, gjithashtu sipas paragrafit C13;
- (ii) për kontratat e sigurimit për të cilat njësia ekonomike do të zbatojë metodën e shpërndarjes sistematike të paraqitur në paragrafin B132—mbi bazën se supozimet që lidhen me rrezikun financiar të zbatuar në datën e njohjes fillestare janë ato që zbatohen në datën e tranzicionit, dmth zero;
- (iii) për kontratat e sigurimit për të cilat njësia ekonomike do të zbatojë metodën e shpërndarjes sistematike të paraqitur në paragrafin B133—nëse njësia ekonomike zbaton paragrafin C13 për të vlerësuar normat e skontimit në njohjen fillestare (ose më pas)—duke përdorur normat e skontimit që zbatohen në datën e kërkesës shtesë të pësuar, gjithashtu sipas paragrafit C13; dhe
- (iv) për kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë për të cilat zbatohet paragrafi B134—si shumë të barabartë me shumën e akumuluar të njohur në të ardhurat e tjera përmblledhëse nga zërat bazë.

Metoda e vlerës së drejtë

C20 Për të zbatuar metodën e vlerës së drejtë, njësia ekonomike do të përcaktojë marzhin e kontraktuar të shërbimit ose përbërësin humbje nga detyrimi për mbulimin e mbetur në datën e tranzicionit si diferencë mes vlerës së drejtë të grupit të kontratave të sigurimit në atë datë dhe flukseve monetare përmblledhëse të matura në atë datë. Në përcaktimin e kësaj vlere të drejtë, njësia ekonomike nuk duhet të zbatojë paragrafin 47 të SNRF 13 *Matja me Vlerën e Drejtë* (që lidhet me tiparet e kërkuara).

C21 Kur zbaton metodën e vlerës së drejtë, njësia ekonomike mund të zbatojë paragrafin C22 për të përcaktuar:

- (a) sesi të identifikojë grupet e kontratave të sigurimit, duke zbatuar paragrafët 14–24;
- (b) nëse një kontratë sigurimi plotëson përkufizimin e kontratës së sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, duke zbatuar paragrafët B101–B109; dhe
- (c) sesi të identifikojë flukset monetare sipas vullnetit të njësisë ekonomike për kontratat e sigurimit pa tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, duke zbatuar paragrafët B98–B100.

C22 Njësia ekonomike mund të zgjedhë të përcaktojë çështjet në paragrafin C21 duke përdorur:

- (a) informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës që njësia do të kishte përcaktuar nisur nga kushtet specifike të kontratës dhe të tregut në datën e krijimi ose të njohjes fillestare, cila të ishte më e përshtatshme; ose
- (b) informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës në dispozicion në datën e tranzicionit.
- C23 Kur zbatohet metoda e vlerës së drejtë, nuk kërkohet që njësia ekonomike të zbatojë paragrafin 22 dhe ajo mund të përfshijë në një grup kontrata të emetuara përtej një viti nga njëra-tjetra. Njësia ekonomike do t'i ndajë grupet vetëm në ato që përfshijnë kontrata të emetuara brenda një viti (ose më pak) nëse ka informacion të arsyeshëm dhe mbështetës për të bërë ndarjen. Pavarësisht nëse njësia ekonomike zbaton paragrafin 22, lejohet që njësia të përcaktojë normat e skontimit në datën e njohjes fillestare të një grupi të specifikuar në paragrafët B72(b)–B72(e)(ii) dhe normat e skontimit në datën e kërkesave shtesë të pësuara të cilësuar në paragrafin B72(e)(iii) në datën e tranzicionit, në vend të datës së njohjes fillestare apo të datës së kërkesës shtesë të pësuar.
- C24 Kur zbatohet metoda e vlerës së drejtë, nëse njësia ekonomike zgjedh të zbërthejë të ardhurat ose shpenzimet financiare nga sigurimi mes fitimit apo humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse, lejohet që ajo të përcaktojë shumën e akumuluar të të ardhurave ose shpenzimeve financiare nga sigurimi të njohur në të ardhurat e tjera përmbledhëse në datën e tranzicionit:
- (a) në mënyrë retrospektive—por vetëm nëse ka informacion të arsyeshëm dhe mbështetës për ta bërë këtë; ose
- (b) si zero—me përjashtim të rastit kur zbatohet pika (c); dhe
- (c) për kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë për të cilat zbatohet paragrafi B134—si shumë të barabartë me shumën e akumuluar të njohur në të ardhurat e tjera përmbledhëse nga zërat bazë.
- Informacioni krahasues**
- C25 Pavarësisht referencës për periudhën vjetore që menjëherë i paraprin datës së aplikimit fillestar në paragrafin C2(b), një njësi ekonomike mundet gjithashtu të paraqesë informacion krahasues duke zbatuar SNRF 17 për çdo periudhë më të hershme të paraqitur, por kjo nuk i kërkohet. Nëse njësia ekonomike paraqet informacion krahasues të rregulluar për çdo periudhë më të hershme, referenca 'fillimi i periudhës vjetore raportuese që i paraprin menjëherë datës së zbatimit fillestar' në paragrafin C2(b) duhet të lexohet si 'fillimi i periudhës krahasuese të rregulluar më të hershme të paraqitur'.
- C26 Nuk kërkohet që njësia ekonomike të japë informacionet shpjeguese të specifikuar në paragrafët 93–132 për ndonjë periudhë të paraqitur para fillimit të periudhës vjetore të raportimit që paraprin menjëherë datën e zbatimit fillestar.
- C27 Nëse një njësi ekonomike paraqet informacion krahasues dhe shpjegues të pa rregulluar për ndonjë periudhë të më hershme, ajo duhet të identifikojë qartazi që informacioni nuk është i rregulluar, të deklarojë që informacioni është përgatitur mbi baza të ndryshme, si dhe t'i shpjegojë këto baza.
- C28 Nuk nevojitet që njësia ekonomike të japë informacione shpjeguese të papublikuara më parë rreth zhvillimit të kërkesave shtesë të ndodhura më herët se pesë vite para fundit të periudhës vjetore raportuese, në të cilën zbatohet për herë të parë SNRF 17. Megjithatë, nëse njësia ekonomike nuk jep atë informacion shpjegues duhet ta publikojë këtë fakt.
- Riklasifikimi i aktiveve financiare**
- C29 Në datën e zbatimit fillestar të SNRF 17, njësia ekonomike që ka zbatuar SNRF 9 për periudhat vjetore të raportimit para zbatimit fillestar të SNRF 17:
- (a) mund të rivlerësojë nëse një aktiv financiar i përshtatshëm plotëson kushtet në paragrafin 4.1.2(a) ose paragrafin 4.1.2A(a) të SNRF 9. Një aktiv financiar është i përshtatshëm vetëm nëse aktivi financiar nuk mbahet i lidhur me një aktivitet që është i palidhur me kontratat brenda objektit të SNRF 17. Shembuj të aktiveve financiare që nuk do të jenë të pranueshme për rivlerësim janë ato aktive të mbajtura në lidhje me aktivitetet bankare ose aktivitet financiar të mbajtura në fonde që kanë të bëjnë me kontratat e investimeve që janë jashtë objektit të SNRF 17.
- (b) duhet të anulojë përcaktimin e saj të mëparshëm të një aktivi financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes nëse kushti në paragrafin 4.1.5 të SNRF 9 nuk përmblushet më si rezultat i zbatimit të SNRF 17.
- (c) mund të caktojë një aktiv financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes nëse plotësohet kushti në paragrafin 4.1.5 të SNRF 9.
- (d) mund të caktojë një investim në instrument kapitali neto si një instrument me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5 of të SNRF 9.
- (e) mund të anulojë përcaktimin e tij të mëparshëm për një investim në instrument kapitali neto si një instrument me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5 of të SNRF 9.
- C30 Njësia ekonomike do të zbatojë paragrafin C29 në bazë të fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e zbatimit fillestar të SNRF 17. Njësia ekonomike duhet të zbatojë këto përcaktime dhe klasifikime në mënyrë retrospektive. Kur bën këtë, njësia duhet të zbatojë kërkesat kryesore të tranzicionit në SNRF 9. Data e fillimit të zbatimit për këtë qëllim do të konsiderohet data e fillimit të zbatimit të SNRF 17.
- C31 Njesisë ekonomike që zbaton paragrafin C29, nuk i kërkohet të riparaqesë periudhat e mëparshme për të pasqyruar këto ndryshime në përcaktime apo klasifikime. Njësia ekonomike mund të riparaqesë periudhat e mëparshme nëse është e mundur pa përdorimin e gjykimit retrospektiv. Nëse njësia ekonomike riparaqet periudhat e mëparshme, pasqyrat financiare të riparaqitura duhet të pasqyrojnë të gjitha kërkesat e SNRF 9 për aktivet financiare të prekura. Nëse njësia ekonomike nuk riparaqet periudhat e mëparshme, në datën e zbatimit fillestar ajo duhet të njohë në çeljen e fitimeve të pashpërndara (ose përbërësit e tjerë të kapitalit neto, si të jetë e përshtatshme) çdo diferencë mes:
- (a) vlerës së mëparshme kontabël (neto) të atyre aktiveve financiare; dhe
- (b) vlerës kontabël (neto) të atyre aktiveve financiare në datën e zbatimit për herë të parë.
- C32 Kur zbaton paragrafin C29, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues në atë periudhë vjetore raportuese për ato aktive financiare sipas klasave:
- (a) nëse zbatohet paragrafi C29(a)—për bazën e përcaktimit të aktiveve financiare të përshtatshëm;

- (b) nëse zbatohet ndonjë nga paragrafët C29(a)–C29(e):
- (i) kategorinë e matjes dhe vlerën kontabël (neto) të aktiveve financiare të prekura, të përcaktuar menjëherë para datës së zbatimit fillestar të SNRF 17; dhe
- (ii) kategorinë e re të matjes dhe vlerën kontabël (neto) të aktiveve financiare të prekura të përcaktuar pas zbatimit të paragrafit C29.
- (c) nëse zbatohet paragrafi C29(b)—vlerën kontabël (neto) të aktiveve financiare në pasqyrën e pozicionit financiar, të cilat më parë ishin përcaktuar si të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbje duke zbatuar paragrafin 4.1.5 të SNRF 9 dhe që nuk janë përcaktuar më si të tilla.
- C33 Nëse zbaton paragrafin C29, njësia ekonomike do të paraqesë informacion shpjegues cilësor në atë periudhë vjetore raportuese, i cili do t'u mundësojë përdoruesve të pasqyrave financiare të kuptojnë:
- (a) sesi ka zbatuar paragrafin C29 për aktivet financiare, klasifikimi i të cilave ka ndryshuar me zbatimin fillestar të SNRF 17;
- (b) arsyet për çdo përcaktim ose jo, të aktiveve financiare si të matur me vlerën e drejtë përmes fitimit dhe humbjes, duke zbatuar paragrafin 4.1.5 të SNRF 9; dhe
- (c) pse njësia ekonomike ka dalë në ndonjë përfundim të ndryshëm në vlerësimin e ri duke zbatuar paragrafët 4.1.2(a) ose 4.1.2A(a) të SNRF 9.

Hegja e Standardeve të tjera

C34 SNRF 17 zëvendëson SNRF 4 *Kontrata sigurimi*, të ndryshuar në vitin 2016.

Shtojca D

Ndryshime në Standardet e tjera

Kjo shtojcë paraqet ndryshimet në Standardet e tjera, pasojë e publikimit të SNRF 17 nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit Kontratat e Sigurimit. Njësia ekonomike do t'i zbatojë këto ndryshime, kur zbaton SNRF 17.

Njësia ekonomike nuk lejohet të zbatojë SNRF 17 para zbatimit të SNRF 9 Instrumentat Financiarë dhe SNRF 15 Të Ardhurat nga Kontratat me Klientët (shih paragrafin C1). Për pasojë me përjahsim të rastit kur deklarohet ndryshe, ndryshimet në këtë shtojcë paraqiten bazuar në tekstin e Standardeve që janë në fuqi më 1 Janar 2017 për ndryshimet në SNRF 9 dhe SNRF 15.

SNRF 1 Miratimi për herë të parë i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar

Është shtuar paragrafi 39AA.

Data e hyrjes në fuqi

39AE SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit*, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafët B1 dhe D1, fshiu titullin para paragrafit D4, fshiu paragrafin D4, shtoi një titull pas paragrafit B12 si dhe shtoi paragrafin B13. Njësia ekonomike duhet t'i zbatojë këto ndryshime, kur zbaton SNRF 17.

Në Shtojcën B është ndryshuar paragrafi B1. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Pas paragrafit B12 janë shtuar një titull dhe paragrafi B13.

Shtojca B

Përfashtime në zbatimin retrospektiv të SNRF-ve të tjera

B1 Njësia ekonomike do të zbatojë përfashtimet në vijim:

(a) ...

(f) derivativët e përfshirë (paragrafi B9); dhe

(g) huatë qeveritare (paragrafët B10–B12); dhe

(h) kontratat e sigurimit (paragrafi B13).

Kontratat e sigurimit

B13 Njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat tranzitore në paragrafët C1–C24 dhe C28 në Shtojcën C të SNRF 17 për kontratat brenda objektit të SNRF 17. Referencat në këto paragrafë të SNRF 17 për datën e tranzicionit duhet të lexohen si data e tranzicionit në SNRF-të.

Në Shtojcën C është ndryshuar paragrafi D1 dhe janë fshirë paragrafi D4 dhe titulli përkatës. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

Shtojca D

Përfashtime nga SNRF-të e tjera

D1 Njësia ekonomike mund të zgjedhë të përdorë një ose më shumë prej përfashtimeve të mëposhtme:

(a) ...

(b) [fshirë] kontratat e sigurimit (paragrafi D4);

(c) ...

Kontratat e sigurimit

D4 [Fshirë] Një zbatues për herë të parë mund të zbatojë dispozitat kalimtare në SNRF 4 *Kontratat e Sigurimit*. SNRF 4 i kufizon ndryshimet në politikat kontabël për kontratat e sigurimit, duke përfshirë ndryshime të kryera nga zbatuesi për herë të parë.

SNRF 3 *Kombinimet e Biznesit*

Janë ndryshuar paragrafët 17, 20, 21 dhe 35. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Pas paragrafit 31 janë shtuar një titull dhe paragrafi 31A. Është shtuar paragrafi 64N.

Klasifikimi ose përcaktimi i aktiveve të identifikueshme të blera dhe detyrimeve të marra përsipër në një kombinim biznesi

- 17 Ky SNRF ofron ~~dy~~ një përjashtim për parimin në paragrafin 15:
- (a) ~~klasifikimi i një kontratë qiraje si një qira operative ose një qira financiare në përputhje me SNK 17 Qiratë;~~
- (b) ~~fshirë~~ klasifikimi i një kontrate si një kontratë sigurimi në përputhje me SNRF 4 *Kontratat e Sigurimit*. Blerësi do t'i klasifikojë ato kontrata në bazë të kushteve kontraktuale dhe faktorë të tjerë në fillimin e kontratës (ose, nëse kushtet e kontratës janë ndryshuar në një mënyrë që do të ndryshojë klasifikimin e tij, në datën e atij ndryshimi, e cila mund të jetë data e blerjes).
- Parimi i matjes
- 20 Paragrafët 24–~~34~~31A specifikojnë llojet e aktiveve të identifikueshme dhe detyrimeve, që përfshijnë elementë për të cilat ky SNRF ofron përjashtime të kufizuara për parimin e matjes.
- Përjashtime nga parimi i njohjes dhe i matjes
- 21 Ky SNRF jep përjashtime të kufizuara për parimin e njohjes dhe të matjes. Paragrafët 22–~~34~~31A specifikojnë dy pikat e veçanta për të cilat janë dhënë përjashtime dhe natyrën e këtyre përjashtimeve. Blerësi duhet të ketë parasysh këto elementë duke aplikuar kërkesat në paragrafët 22–~~34~~31A të cilat do të rezultojë në disa elementë që:
- Kontratat e sigurimit
- 31A Blerësi duhet të masë një grup kontratash brenda objektit të SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit* të blera në një kombinim biznesi si një detyrim ose aktiv në përputhje me paragrafët 39 dhe B93–B95 të SNRF 17, në datën e blerjes.
- Blerje me leverdi
- 35 Një blerje me leverdi mund të ndodhë, për shembull, në një kombinim biznesi që është një shitje e detyruar në të cilën shitësi është duke vepruar nën shtrëngim. Megjithatë, përjashtimet e njohjes apo matjes për elementë të veçantë të diskutuar në paragrafët 22–~~34~~31A mund edhe të rezultojnë në njohjen e një fitimi (ose të ndryshojnë shumën e një fitimi të njohur) në një blerje me leverdi.
- Data e hyrjes në fuqi
- 64N SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafët 17, 20, 21, 35 dhe B63, si dhe pas paragrafit 31 shtoi një titull dhe paragrafin 31A. Njësia ekonomike duhet t'i zbatojë këto ndryshime, kur zbaton SNRF 17.

Në Shtojcën B është ndryshuar paragrafi B63. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

SNRF–të e tjera që japin udhëzime për matjen dhe kontabilizimin e mëpasshëm (zbatimi i paragrafit 54)

- B63 Shembuj të SNRF-ve të tjera që ofrojnë udhëzime për matjen dhe kontabilizimin e mëpasshëm të aktiveve të blera dhe detyrimet e supozuara apo të krijuara në një kombinim biznesi përfshijnë:
- (a) ...
- (b) ~~fshirë~~ SNRF 4 *Kontratat e Sigurimit* jep udhëzime mbi kontabilitetin e mëtejshëm për një kontratë sigurimi të blerë në një kombinim biznesi.

SNRF 3 *Kombinimet e Biznesit* (pas ndryshimeve prej SNRF 16)

Janë ndryshuar paragrafët 17, 20, 21 dhe 35. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Pas paragrafit 31 janë shtuar një titull dhe paragrafi 31A. Është shtuar paragrafi 64N.

Klasifikimi ose përcaktimi i aktiveve të identifikueshme të blera dhe detyrimeve të marra përsipër në një kombinim biznesi

- 17 Ky SNRF ofron ~~dy~~ një përjashtime për parimin në paragrafin 15:

(a) klasifikimi i një kontrate qiraje, në të cilën i bleri është qiradhënës, si qira operative ose qira financiare në përputhje me SNRF 16 *Qiratë*, dhe

(b) ~~fshirë~~klasifikimi i një kontrate si një kontratë sigurimi në përputhje me SNRF 4 *Kontratat e Sigurimit*.

Blerësi do të klasifikojë ato kontrata në bazë të kushteve kontraktuale dhe faktorë të tjerë në fillimin e kontratës (ose, nëse kushtet e kontratës janë ndryshuar në një mënyrë që do të ndryshojë klasifikimin e tij, në datën e atij ndryshimi, e cila mund të jetë data e blerjes).

...

Parimi i matjes

...

20 Paragrafët 24–~~34~~31A specifikojnë llojet e aktiveve të identifikueshme dhe detyrimeve që përfshijnë elementë për të cilat ky SNRF ofron përjashtime të kufizuara për parimin e matjes.

Përjashtime nga parimi i njohjes dhe i matjes

21 Ky SNRF jep përjashtime të kufizuara për parimin e njohjes dhe të matjes. Paragrafët 22–~~34~~31A specifikojnë dy pikat e veçanta për të cilat janë dhënë përjashtime dhe natyrën e këtyre përjashtimeve. Blerësi duhet të ketë parasysh këto elementë duke aplikuar kërkesat në paragrafët 22–~~34~~31A të cilat do të rezultojnë në disa elementë që:

...

Kontratat e sigurimit

31A Blerësi duhet të masë një grup kontratash brenda objektit të SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit* të blera në një kombinim biznesi si një detyrim ose aktiv në përputhje me paragrafët 39 dhe B93–B95 të SNRF 17, në datën e blerjes.

Blerje me leverdi

...

35 Një blerje me leverdi mund të ndodhë, për shembull, në një kombinim biznesi që është një shitje e detyruar në të cilën shitësi është duke vepruar nën shtrëngim. Megjithatë, përjashtimet e njohjes apo matjes për elementë të veçantë të diskutuar në paragrafët 22–~~34~~31A mund edhe të rezultojnë në njohjen e një fitimi (ose të ndryshojnë shumën e një fitimi të njohur) në një blerje me leverdi.

...

Data e hyrjes në fuqi

...

64N SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafët 17, 20, 21, 35 dhe B63, si dhe pas paragrafit 31 shtoi një titull dhe paragrafin 31A. Njësia ekonomike duhet t'i zbatojë këto ndryshime, kur zbaton SNRF 17.

Në Shtojcën B është ndryshuar paragrafi B63. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

SNRF–të e tjera që japin udhëzime për matjen dhe kontabilizimin e mëpasshëm (zbatimi i paragrafit 54)

B63 Shembuj të SNRF-ve të tjera që ofrojnë udhëzime për matjen dhe kontabilizimin e mëpasshëm të aktiveve të blera dhe detyrimet e supozuara apo të krijuara në një kombinim biznesi përfshijnë:

(a) ...

(b) ~~fshirë~~SNRF 4 *Kontratat e Sigurimit* jep udhëzime mbi kontabilitetin e mëtejshëm për një kontratë sigurimi të blerë në një kombinim biznesi.

SNRF 5 *Aktivët Afatgjatë të Mbajtura për Shitje dhe Veprimtaritë e Ndërprera*

Është ndryshuar paragrafi 5. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 44M.

Objekti

5 Dispozitat për matjen të këtij SNRF [shënimi në fund të faqes është lënë jashtë] nuk zbatohen për aktivet e mëposhtëm, që trajtohen nga Standardet e listuar, qoftë si aktive individuale, qoftë si pjesë e një grupi të nxjerrë jashtë përdorimit:

(a) ...

(f) ~~të drejtat kontraktuale sipas kontratave të sigurimit sipas përkufizimit në SNRF 4~~groupet e kontratave brenda objektit të SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit*.

...

Data e hyrjes në fuqi

...

44M SNRF 17, e publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafin 5. Njësia ekonomike do të zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 17.

SNRF 7 *Instrumentet financiare: Dhënia e informacioneve shpjeguese*

Janë ndryshuar paragrafët 3, 8 dhe 29. Është fshirë paragrafi 30. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 44DD.

Objekti

- 3 Ky SNRF do të aplikohet nga të gjitha njësitë ekonomike për të gjithë instrumentet financiarë, përveç:
- (a) ...
  - (d) kontratat e sigurimit sipas përkufizimit në SNRF 4 brenda objektit të SNRF 17 Kontratat e Sigurimit. Megjithatë, ky SNRF zbatohet për:
    - (i) derivativët e përfshirë në kontratat e sigurimit brenda objektit të SNRF 17, nëse SNRF 9 kërkon që njësia ekonomike t'i trajtojë ato veçmas; dhe
    - (ii) përbërësit investime që veçohen nga kontratat brenda objektit të SNRF 17, nëse ky veçim kërkohe nga SNRF 17.

Për më tepër, një emetues duhet të zbatojë këtë SNRF për kontratat e garancisë financiare nëse emetuesi zbaton SNRF 9 në njohjen dhe matjen e kontratave, por duhet të zbatojë SNRF 4 SNRF 17 nëse emetuesi zgjedh, në përputhje me paragrafin 4(d) të SNRF 47(e) të SNRF 17, të zbatojë SNRF 4 SNRF 17 në njohjen dhe matjen e tyre.
  - (e) ...
- Kategoritë e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare
- 8 Vlerat kontabël të secilës prej kategorive vijuese, siç përcaktohet në SNRF 9, duhet të paraqiten ose në pasqyrën e pozicionit financiar ose në shënimet shpjeguese:
- (a) aktivet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes, duke paraqitur veças (i) ato që janë të tilla nga njohja fillestare ose më pas në përputhje me paragrafin 6.7.1 të SNRF 9; (ii) ato që janë matur në këtë mënyrë në përputhje me zgjedhjen në paragrafin 3.3.5 të SNRF 9; (iii) ato që janë matur në këtë mënyrë në përputhje me zgjedhjen në paragrafin 33A të SNK 32 dhe (iv) ato të matura detyrimisht me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes në përputhje me SNRF 9.
  - (b) ...
- Vlera e drejtë
- 29 Dhënia e informacioneve shpjeguese për vlerën e drejtë nuk kërkohe:
- (a) ...
  - (c) fshirë për një kontratë që përmban një karakteristikë të pjesëmarrjes së lirë për të vepruar (siç përshkruhet në SNRF 4) nëse vlera e drejtë e kësaj karakteristike nuk mund të matet në mënyrë të besueshme.
- 30 fshirë Në rastin e përshkruar në paragrafin 29(c), një njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për të ndihmuar përdoruesit e pasqyrave financiare që të bëjnë gjykimet e tyre lidhur me madhësinë e ndryshimeve të mundshme mes vlerës kontabël të këtyre kontratave dhe vlerës së drejtë të tyre, duke përfshirë:
- (a) faktin se informacioni për vlerën e drejtë nuk është paraqitur për këto instrumente, sepse vlera e drejtë e tyre nuk mund të matet në mënyrë të besueshme;
  - (b) një përshkrim të instrumenteve financiare, vlerës kontabël të tyre dhe një shpjegim pse vlera e drejtë nuk mund të matet në mënyrë të besueshme;
  - (c) informacion lidhur me tregun për instrumentet;
  - (d) informacion për kur dhe si njësia ekonomike priret të japë informacione shpjeguese për instrumentet financiarë; dhe
  - (e) nëse instrumentet financiare, vlera e drejtë e të cilëve më parë nuk mund të matej në mënyrë të besueshme, janë reregjistruar me vlerën kontabël të tyre në kohën e reregjistrimit dhe shumën e fitimit ose humbjes së njohur.

Data e hyrjes në fuqi dhe dispozita kalimtare

- 44DD SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafët 3, 8 dhe 29 dhe fshiu paragrafin 30. Njësia ekonomike duhet t'i zbatojë këto ndryshime, kur zbaton SNRF 17.
- SNRF 7 Kombinimet e Biznesit (pas ndryshimeve prej SNRF 16)

Janë ndryshuar paragrafët 3, 8 dhe 29. Është ndryshuar paragrafi 30. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 44DD.

Objekti

- 3 Ky SNRF do të aplikohet nga të gjitha njësitë ekonomike për të gjithë instrumentet financiarë, përveç:
- (a) ...
  - (d) kontratave e sigurimit sipas përkufizimit në SNRF 4 brenda objektit të SNRF 17 Kontratat e Sigurimit. Por, ky SNRF zbatohet për:
    - (i) derivativët e përfshirë në kontratat e sigurimit brenda objektit të SNRF 17, nëse SNRF 9 kërkon që njësia ekonomike t'i trajtojë ato veçmas; dhe
    - (ii) përbërësit investime që veçohen nga kontratat brenda objektit të SNRF 17, nëse ky veçim kërkohe nga SNRF 17.

Për më tepër, emetuesi duhet të zbatojë këtë SNRF për kontratat e garancisë financiare nëse emetuesi zbaton SNRF 9 në njohjen dhe matjen e kontratave, por duhet të zbatojë SNRF 4 SNRF 17 nëse emetuesi zgjedh, në përputhje me paragrafin 4(d) të SNRF 47(e) të SNRF 17, të zbatojë SNRF 4 SNRF 17 në njohjen dhe matjen e tyre.

- (e) ...
Kategoritë e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare
- 8 Vlerat kontabël të secilës prej kategorive vijuese, siç përcaktohet në SNRF 9, duhet të paraqiten ose në pasqyrën e pozicionit financiar ose në shënimet shpjeguese:
- (a) aktivet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes, duke paraqitur veças (i) ato që janë të tilla nga njohja fillestare ose më pas në përputhje me paragrafin 6.7.1 të SNRF 9; (ii) ato që janë matur në këtë mënyrë në përputhje me zgjedhjen në paragrafin 3.3.5 të SNRF 9; (iii) ato që janë matur në këtë mënyrë në përputhje me zgjedhjen në paragrafin 33A të SNK 32 dhe (iv) ato të matura detyrimisht me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes në përputhje me SNRF 9.
- (b) ...
Vlera e drejtë
- 29 ...
Dhënia e informacioneve shpjeguese për vlerën e drejtë nuk kërkohet:
- (a) nëse vlera kontabël është me përafërsi të arsyeshme me vlerën e drejtë, për shembull, për instrumentet financiarë si të arkëtueshmet dhe të pagueshmet afatshkurtra tregtare; ose
- (b) [fshirë]
- (c) fshirë për një kontratë që përmban një karakteristikë të pjesëmarrjes së lirë për të vepruar (siç përshkruhet në SNRF 4) nëse vlera e drejtë e kësaj karakteristike nuk mund të matet në mënyrë të besueshme, ose
- (d) për detyrime të qirasë.
- 30 fshirë Në rastin e përshkruar në paragrafin 29(c), njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për të ndihmuar përdoruesit e pasqyrave financiare që të bëjnë gjykimet e tyre lidhur me madhësinë e ndryshimeve të mundshme mes vlerës kontabël të këtyre kontratave dhe vlerës së drejtë të tyre, duke përfshirë:
- (a) faktin se informacioni për vlerën e drejtë nuk është paraqitur për këto instrumente, sepse vlera e drejtë e tyre nuk mund të matet në mënyrë të besueshme;
- (b) një përshkrim të instrumenteve financiare, vlerës kontabël të tyre dhe një shpjegim pse vlera e drejtë nuk mund të matet në mënyrë të besueshme;
- (c) informacion lidhur me tregun për instrumentet;
- (d) informacion për kur dhe si njësi ekonomike prirët të japë informacione shpjeguese për instrumentet financiarë; dhe
- (e) nëse instrumentet financiare, vlera e drejtë e të cilëve më parë nuk mund të matojë në mënyrë të besueshme, janë çregjistruar me vlerën kontabël të tyre në kohën e çregjistrimit dhe shumën e fitimit ose humbjes së njohur.

...
Data e hyrjes në fuqi dhe dispozitat kalimtare

44DD SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafët 3, 8 dhe 29 dhe fshiu paragrafin 30. Njësi ekonomike duhet t'i zbatojë këto ndryshime, kur zbaton SNRF 17.

SNRF 9 *Instrumentet Financiarë*

Është ndryshuar paragrafi 2.1. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Janë shtuar paragrafët 3.3.5 dhe 7.1.6.

Kapitulli 2 Objekti

2.1 Ky SNRF do të zbatohet nga të gjitha njësitë ekonomike për të gjithë instrumentet financiarë, përveç:

- (a) ...
- (e) të drejtave dhe detyrimeve që rrjedhin nga ~~(i) një kontratë sigurimi siç theksohet në SNRF 4~~ brenda objektit të SNRF 17 Kontratat e Sigurimit, përveç të drejtave dhe detyrimeve të emetuesit që rrjedhin nga një kontratë sigurimi që plotëson përcaktimin si një kontratë garancie financiare, ~~ose (ii) një kontratë që është brenda objektit të SNRF 4 për shkak se ajo ka një tipar të pjesëmarrjes së lirë.~~ Por, ky Standard zbatohet për ~~(i) një~~ derivativ që është i përfshirë në një kontratë brenda objektit të ~~SNRF 4~~ SNRF 17, nëse derivativi nuk është në vetvete një kontratë brenda objektit të ~~SNRF 4~~ SNRF 17; dhe (ii) përbërësi investime që veçohet nga kontrata brenda objektit të SNRF 17, nëse ky veçim kërkohet nga SNRF 17. Sidoqoftë, nëse emetuesi i kontratave të garancisë financiare ka pohuar më parë në mënyrë të qartë se i sheh këto kontrata si kontrata sigurimi dhe ka përdorur kontabilitetin e zbatueshëm për kontratat e sigurimit, emetuesi mund të zgjedhë të zbatojë ose këtë Standard ose ~~SNRF 4~~ SNRF 17 për kontrata të tilla të garancisë financiare (shih paragrafët B2.5–B2.6). Emetuesi mund të bëjë zgjedhjen kontratë për kontratë, por zgjedhja për secilën kontratë është e pakthyeshme.

3.3 Çregjistrimi i detyrimeve financiare

3.3.5 Disa njësi ekonomike menaxhojnë, nga brenda ose nga jashtë, fonde investimesh të cilat u ofrojnë investitorëve përfitime të përcaktuara nga njësitë në fond dhe njohin detyrime financiare për shumat e paguara ndaj atyre investitorëve. Në mënyrë të ngjashme, disa njësi ekonomike emetojnë grupe të kontratave të sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë dhe këto njësi ekonomike mbajnë zërat bazë. Disa nga këto fonde ose zëra bazë përfshijnë detyrimin financiar të njësisë ekonomike (për shembull një obligacion të emetuar të shoqërisë). Pavarësisht kërkesave të tjera të këtij Standardi për mosnjohjen (çregjistrimin) e detyrimeve financiare, njësi ekonomike mund të zgjedhë të mos çregjistrojë

detyrimin e saj financiar të përfshirë në një fond të tillë ose që është një zë bazë, vetëm dhe vetëm kur njësia ekonomike riblen detyrimin financiar të saj për qëllime të tilla. Në vend të kësaj, njësia ekonomike mund të zgjedhë të vijojë trajtimin kontabël të atij instrumenti si detyrim financiar dhe të trajtojë instrumentin e riblerë sikur instrumenti të ishte një aktiv financiar dhe ta masë me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes në përputhje me këtë Standard. Kjo zgjedhje është e pakthyeshme dhe bëhet instrument pas instrumenti. Për shkak të kësaj zgjedhjeje, kontratat e sigurimit përfshijnë kontrata investimi me tipare të pjesëmarrjes së lirë. (Shih SNRF 17 për termat e përdorur në këtë paragraf dhe të përkufizuar në atë Standard.)

...

7.1 Data e hyrjes në fuqi

...

- 7.1.6 SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafët 2.1, B2.1, B2.4, B2.5 dhe B4.1.30 si dhe shtoi paragrafin 3.3.5. Njësia ekonomike duhet t'i zbatojë këto ndryshime, kur zbaton SNRF 17.

Në shtojcën B, janë ndryshuar paragrafët B2.1, B2.4, B2.5 dhe B4.1.30. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

Objekti (Kapitulli 2)

- B2.1 Disa kontrata kërkojnë një pagesë bazuar në tregues klimatikë, gjeologjikë ose tregues të tjerë fizikë. (Atyre që bazohen në tregues klimatikë nganjëherë i referohemi si "instrumente derivativë që mbulojnë reziqet e lidhura me motin".) Nëse këto kontrata nuk janë brenda objektit të ~~SNRF 4~~SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit*, atëherë ato janë brenda objektit të këtij Standardi.

...

- B2.4 Ky Standard zbatohet për aktivet financiare dhe detyrimet financiare të siguruesve, përveç të drejtave dhe detyrimeve që përjashtohen nga paragrafi 2.1(e), për shkak se ato rrjedhin nga kontrata që janë brenda objektit të ~~SNRF 4~~SNRF 17.

- B2.5 Kontratat e garancisë financiare mund të kenë forma ligjore të ndryshme, të tilla si garanci, disa tipe të letër kredisë, kontrata për mos shlyerje kredie ose kontrata sigurimi. Trajtimi kontabël i tyre nuk varet nga forma ligjore e tyre. Më poshtë jepen shembuj të trajtimit të përshtatshëm (shih paragrafin 2.1(e)):

- (a) Megjithatë një kontratë e garancisë financiare plotëson përkufizimin e një kontrate sigurimi në ~~SNRF 4~~SNRF 17 (shih paragrafin 7(e) të SNRF 17), nëse rreziku i transferueshëm është i konsiderueshëm, emetuesi zbaton këtë Standard. Sidoqoftë, nëse emetuesi ka pohuar më parë në mënyrë të qartë se i sheh këto kontrata si kontrata sigurimi dhe ka përdorur kontabilitetin e zbatueshëm për kontratat e sigurimit, emetuesi mund të zgjedhë të zbatojë ose këtë Standard ose ~~SNRF 4~~SNRF 17 për kontrata të tilla të garancisë financiare. ...

- (b) Disa garanci të lidhura me kredinë nuk kërkojnë, si një parakusht për pagesën, që mbajtësi të jetë i ekspozuar dhe të pësojë humbje, nga moskryerja në kohën e duhur të pagesave nga debitori për aktivin e garantuar. Shembull i një garancie të tillë është kur kërkohet të bëhen pagesa në përgjigje të ndryshimeve në klasifikimin specifik të kredisë ose indeksin e kredisë. Garanci të tilla nuk janë kontrata të garancisë financiare siç përcaktohet në këtë Standard dhe nuk janë kontrata sigurimi siç përcaktohet në ~~SNRF 4~~SNRF 17. Garanci të tilla janë derivativë dhe emetuesi zbaton për to këtë Standard

(c) ...

Përcaktimi eliminon apo redukton ndjeshëm një mospërputhje kontabël

...

- B4.1.30 Shembujt në vijim tregojnë se kur mund të përmbushet ky kusht. Në të gjitha rastet, njësia ekonomike mund ta përdorë këtë kusht për të përcaktuar aktivet financiare ose detyrimet financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes vetëm nëse plotëson parimin në paragrafin 4.1.5 ose 4.2.2 (a):

- (a) një njësi ekonomike ka detyrime sipas kontratave të sigurimit brenda objektit të SNRF 17 (matja e të cilave matja e të cilave përfshin informacionin aktual (siç lejohet nga paragrafi 24 i SNRF 4) dhe aktive financiare, që konsiderohen të lidhura dhe që në rast të kundërt do të mateshin ose me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse, ose me koston e amortizuar.

SNRF 15 *Të ardhurat nga Kontratat me Klientët*

Është ndryshuar paragrafi 5. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

Qëllimi

- 5 Njësia ekonomike do të zbatojë këtë Standard për të gjitha kontratat me klientët, me përjashtim të sa vijon:

(a) ...

- (b) ~~kontratat e sigurimit~~kontratat që janë brenda objektit të ~~SNRF 4~~SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit*; Megjithatë njësia ekonomike mund të zgjedhë që të zbatojë këtë Standard për kontratat e sigurimit që kanë si qëllim kryesor ofrimin e shërbimeve kundrejt një komisioni fiks në përputhje me paragrafin 8 të SNRF 17.

(c) ...

Në shtojcën C është shtuar paragrafi C1C.

Data e hyrjes në fuqi

C1C SNRF 17, e publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafin 5. Njësia ekonomike do të zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 17.

SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare

Janë ndryshuar paragrafët 7, 54 dhe 82. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 139R.

Përkufizimet

- 7 ...
Të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse përfshijnë zëra të të ardhurave dhe shpenzimeve (përfshirë rregullimet nga riklasifikimet), të cilët nuk janë njohur në fitim ose humbje sipas kërkesave apo nëse lejohej nga SNRF-të e tjera. Përbërësit e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse përfshijnë:
- (a) ...
  - (g) ...; dhe
  - (h) ...
  - (i) të ardhurat dhe shpenzimet financiare të sigurimit nga kontratat e emetuara brenda objektit të SNRF 17 Kontratat e Sigurimit të përjashtuara nga fitimi ose humbja, kur totali i të ardhurave ose shpenzimeve financiare zbërthehet për të përfshirë në fitim ose humbje një shumë të përcaktuar nga shpërndarja sistematike duke zbatuar paragrafin 88(b) të SNRF 17, ose nga një shumë që eliminon mospërputhjet kontabël me të ardhurat ose shpenzimet financiare, që vijnë nga zërat bazë duke zbatuar paragrafin 89(b) të SNRF 17; dhe
  - (j) të ardhurat dhe shpenzimet financiare nga kontratat e risigurimit të mbajtura e të përjashtuara nga fitimi ose humbja, kur totali i të ardhurave ose shpenzimeve financiare nga risigurimi zbërthehet për të përfshirë në rezultat një shumë të përcaktuar nga shpërndarja sistematike duke zbatuar paragrafin 88(b) të SNRF 17.
- 54 ...
Informacione për t'u paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar
Pasqyra e pozicionit financiar duhet të përfshijë minimalisht zërat që paraqesin shumat vijuese:
- (a) ...
  - (da) grupet e kontratave brenda objektit të SNRF 17 që janë aktive, të zbërthyera siç kërkohet nga paragrafi 78 i SNRF 17;
  - (e) ...
  - (ma) grupet e kontratave brenda objektit të SNRF 17 që janë pasive, të zbërthyera siç kërkohet nga paragrafi 78 i SNRF 17;
  - (n) ...
- 82 Informacion për t'u paraqitur në seksionin e rezultatit ose në pasqyrën e rezultatit (fitimit ose humbjes)
Përveç zërave të kërkuar nga SNRF-të e tjera, seksioni i rezultatit ose pasqyra e rezultatit do të përfshijë zërat që paraqesin shumat në vijim për periudhën:
- (a) të ardhurat, duke paraqitur veçmas:
    - (i) të ardhurat nga interesi të llogaritura sipas metodës së interesit efektiv; dhe
    - (ii) të ardhurat nga sigurimi (shih SNRF 17);
  - (aa) ...
  - (ab) shpenzimet e shërbimit të sigurimit nga kontratat e emetuara brenda objektit të SNRF 17 (shih SNRF 17);
  - (ac) të ardhurat ose shpenzimet nga kontratat e risigurimit të mbajtura (shih SNRF 17);
  - (b) ...
  - (bb) të ardhurat ose shpenzimet financiare të sigurimit nga kontratat e emetuara brenda objektit të SNRF 17 (shih SNRF 17);
  - (bc) të ardhurat ose shpenzimet financiare nga kontratat e risigurimit të mbajtura (shih SNRF 17);
  - (c) ...

Periudha kalimtare dhe data e hyrjes në fuqi

139R SNRF 17, i publikuar në Maj të vitit 2017, ka ndryshuar paragrafët 7, 54 dhe 82. Njësia ekonomike duhet t'i zbatojë këto ndryshime, kur zbaton SNRF 17.

SNK 7 Flukset e Mjeteve Monetare

Është ndryshuar paragrafi 14. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 61.

Veprimtari të shfrytëzimit

- 14 ...
Flukset e mjeteve monetare nga veprimtaritë e shfrytëzimit rrjedhin kryesisht nga veprimtaritë që prodhojnë të ardhura të njëjësive ekonomike. Si rezultat, ato përgjithësisht rrjedhin nga transaksionet dhe ngjarjet e tjera që hyjnë në përcaktimin e fitimit ose humbjes. Shembuj të flukseve të mjeteve monetare nga aktivitetet e shfrytëzimit janë:
- (a) ...

- (e) ~~fshirëmjete monetare të marra dhe pagesa në mjete monetare të bërë një njësie ekonomike siguruese, për primet dhe kërkesat shtesë, anuitetet dhe për polica të tjera përfitimesh;~~
 (f) ...

Data e hyrjes në fuqi

- 61 SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit*, i publikuar në Maj 2017 ndryshoi paragrafin 14. Njësia ekonomike do të zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 17.
 SNK 16 *Aktivitet Afatgjatë Materiale (Toka, ndërtesa, makineri e pajisje)*

Janë shtuar paragrafët 29A, 29B dhe 81M.

Matja pas njohjes

- 29A Disa njësi ekonomike menaxhojnë, nga brenda ose nga jashtë, fonde investimesh të cilat u ofrojnë investitorëve përfitime të përcaktuara nga njësitë në fond. Në mënyrë të ngjashme disa njësi ekonomike emetojnë grupe të kontratave të sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë dhe mbajnë zërat bazë. Disa nga këto fonde ose zëra bazë përfshijnë pasuri të zotëruar nga pronari. Njësia ekonomike zbaton SNK 16 për pasuritë e zotëruara nga pronari, të cilat përfshihen në një fond të tillë ose në zërat bazë. Pavarësisht nga paragrafi 29, njësia ekonomike mund të zgjedhë të masë pasuri të tilla duke përdorur modelin e vlerës së drejtë në përputhje me SNK 40. Për shkak të kësaj zgjedhjeje, kontratat e sigurimit përfshijnë kontrata investimi me tipare të pjesëmarrjes së lirë. (Shih SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit* për termat e përdorur në këtë paragraf dhe të përkufizuar në atë Standard.)
 29B Njësia ekonomike duhet të trajtojë pasurinë e zotëruar nga pronari, të matur sipas modelit të vlerës së drejtë për aktivin afatgjatë material të investuar duke zbatuar paragrafin 29A, si një kategori të veçantë të aktiveve afatgjatë materiale.

Data e hyrjes në fuqi

- 81M SNRF 17, i publikuar në Maj 2017 shtoi paragrafët 29A dhe 29B. Njësia ekonomike duhet t'i zbatojë këto ndryshime, kur zbaton SNRF 17.
 SNK 19
Përfitimet e Punonjësve

Është ndryshuar shënimi në fund të faqes për paragrafin 8. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 178.

Një policë sigurimi kualifikuese nuk është domosdoshmërisht kontratë sigurimi, siç përkufizohet në ~~SNRF 4~~SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit*.

Periudha kalimtare dhe data e hyrjes në fuqi

- 178 SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi shënimin në fund të faqes për paragrafin 8. Njësia ekonomike do të zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 17.
 SNK 28 *Investime në Pjesëmarrje dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta*

Është ndryshuar paragrafi 18. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 45F.

Përfshirësit nga zbatimi i metodës së kapitalit neto

- 18 Kur një investim në një pjesëmarrje ose një sipërmarrje të përbashkët është mbajtur nga, ose mbahet në mënyrë të tërthortë nëpërmjet një njësie ekonomike, që është një organizatë sipërmarrjeje kapitali ose një fond i përbashkët, njësi besimi dhe njësi ekonomike e ngjashme, përfshirë investimet e lidhura me fondet e sigurimeve, njësia ekonomike mund të zgjedhë të matë investimet në këto pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me SNRF 9. Një shembull i një fondi sigurimi të lidhur me investimin është një fond i mbajtur nga njësia ekonomike si zë bazë për një grup kontratash sigurimi me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë. Për shkak të kësaj zgjedhjeje, kontratat e sigurimit përfshijnë kontrata investimi me tipare të pjesëmarrjes së lirë. (Shih SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit* për termat e përdorur në këtë paragraf dhe të përkufizuar në atë Standard.)

Data e hyrjes në fuqi dhe dispozita kalimtare

- 45F SNRF 17, e publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafin 18. Njësia ekonomike do ta zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 17.
 SNK 28 *Investimet në Pjesëmarrjet dhe në Sipërmarrjet e Përbashkëta* (pas ndryshimeve nga Përmirësimet Vjetore të Standardeve SNRF për Ciklin 2014–2016)

Është ndryshuar paragrafi 18. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 45F.

- 18 Përrjashtimet nga zbatimi i metodës së kapitalit neto
- Kur një investim në një pjesëmarrje ose një sipërmarrje të përbashkët është mbajtur nga, ose mbahet në mënyrë të tërthortë nëpërmjet një njësie ekonomike që është një organizatë sipërmarrjeje kapitali ose një fond i përbashkët, njësi besimi dhe njësi ekonomike e ngjashme, përfshirë investimet e lidhura me fondet e sigurimeve, njësi ekonomike mund të zgjedhë të matë këtë investim me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me SNRF 9. Një shembull i një fondi sigurimi të lidhur me investimin është një fond i mbajtur nga njësi ekonomike si zë bazë për një grup kontratash sigurimi me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë. Për shkak të kësaj zgjedhjeje, kontratat e sigurimit përfshijnë kontrata investimi me tipare të pjesëmarrjes së lirë. Njësia ekonomike do ta bëjë këtë zgjedhje veçmas për çdo pjesëmarrje apo sipërmarrje të përbashkët, në njohjen fillestare të pjesëmarrjes ose sipërmarrjes së përbashkët. (Shih SNRF 17 Kontratat e Sigurimit për termat e përdorur në këtë paragraf dhe të përkufizuar në atë Standard.)

...
Data e hyrjes në fuqi dhe dispozita kalimtare

- 45F SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafin 18. Njësia ekonomike do ta zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 17.
- SNK 32 Instrumentet Financiare: Paraqitja

Është ndryshuar paragrafi 4. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Janë shtuar paragrafët 33A dhe 97T.

Objekti

- 4 Ky SNRF do të zbatohet nga të gjitha njësitë ekonomike për të gjithë instrumentet financiarë, përveç:
- (a) ...
- (d) ~~kontratat e sigurimit~~kontratat sipas përkufizimit në SNRF 4 **brenda objektit të SNRF 17 Kontratat e Sigurimit.** Megjithatë, ky Standard zbatohet për:
- (i) derivativët e përfshirë në ~~kontratat e sigurimit~~kontratat brenda objektit të SNRF 17, nëse SNRF 9 kërkon që njësia ekonomike t'i trajtojë ato veçmas; dhe
- (ii) përbërësit investime që veçohen nga kontratat brenda objektit të SNRF 17, nëse ky veçim kërkohet nga SNRF 17.
- Për më tepër, një emetues duhet të zbatojë këtë SNRF për kontratat e garancisë financiare nëse emetuesi zbaton SNRF 9 në njohjen dhe matjen e kontratave, por duhet të zbatojë ~~SNRF 4~~SNRF 17 nëse emetuesi zgjedh, në përputhje me paragrafin ~~4(d) të SNRF 47(e) të SNRF 17,~~ të zbatojë ~~SNRF 4~~SNRF 17 në njohjen dhe matjen e tyre.
- (e) ~~fshirë instrumentet financiarë që janë brenda objektit të SNRF 4, për arsyen se ato përmbajnë një tipar të pjesëmarrjes së lirë. Emetuesi i këtyre instrumenteve përjashtohet nga zbatimi i këtyre tipareve në paragrafët 15-32 dhe UZ25-UZ35 të këtij Standardi në lidhje me dallimin mes detyrimeve financiare dhe instrumenteve të kapitalit të vet. Megjithatë, këto instrumente janë subjekt i të gjitha kërkesave të tjera të këtij Standardi. Gjithashtu ky Standard zbatohet për derivativët që janë të përfshirë në këto instrumente (shih SNRF 9).~~
- (f) ...
- Aksionet e thesarit (shih gjithashtu paragrafin AG36)
- 33A Disa njësi ekonomike menaxhojnë, nga brenda ose nga jashtë, fonde investimesh të cilat u ofrojnë investitorëve përfitime të përcaktuara nga njësitë në fond dhe njohin detyrime financiare për shumat e paguara ndaj atyre investitorëve. Në mënyrë të ngjashme, disa njësi ekonomike emetojnë grupe të kontratave të sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë dhe këto njësi ekonomike mbajnë zërat bazë. Disa nga këto fonde ose zëra bazë përfshijnë aksione të thesarit të njësive ekonomike. Pavarësisht nga paragrafi 33, njësia ekonomike mund të zgjedhë të mos zbresë nga kapitali neto aksionet e thesarit të përfshira në një fond të tillë ose që janë zëra bazë vetëm dhe vetëm kur njësia ekonomike i riblen instrumentat e saj të kapitalit neto për të tilla qëllime. Në vend të kësaj, njësia ekonomike mund të zgjedhë të vijoje trajtimin kontabël të atij aksioni thesari si kapital neto dhe të trajtojë instrumentin e riblerë sikur instrumenti të ishte një aktiv financiar dhe ta masë me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes në përputhje me këtë Standard. Kjo zgjedhje është e pakthyeshme dhe bëhet instrument pas instrumenti. Për shkak të kësaj zgjedhjeje, kontratat e sigurimit përfshijnë kontrata investimi me tipare të pjesëmarrjes së lirë. (Shih SNRF 17 për termat e përdorur në këtë paragraf dhe të përkufizuar në atë Standard.)

...
Data e hyrjes në fuqi dhe dispozita kalimtare

- 97T SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafët 4 dhe AG8, si dhe fshiu paragrafin 33A. Njësia ekonomike duhet t'i zbatojë këto ndryshime, kur zbaton SNRF 17.

Në Udhëzime të Zbatimit është ndryshuar paragrafi AG8. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

Aktivt financiarë dhe detyrimet financiare

...

- AG8 Mundësia për të ushtruar një të drejtë kontraktuale ose kërkesa për të kënaqur një detyrim kontraktual mund të jetë absolute, ose ajo mund të jetë e kushtëzuar nga ndodhja e një ngjarjeje në të ardhmen. Për shembull, një garanci financiare është një e drejtë kontraktuale e huadhënësit për të marrë mjete monetare nga garantuesi dhe një detyrim korrespondues kontraktual i garantuesit për të paguar huadhënësin, në qoftë se huamarrësi nuk arrin të paguajë. E drejta dhe detyrimi kontraktual ekzistojnë për arsye të një transaksioni ose ngjarjeje në të shkuarën (supozimi i të garantuarit), megjithëse mundësia e huadhënësit për të ushtruar të drejtën e tij dhe kërkesa për garantuesin për të vepruar sipas detyrimit të tij janë të dyja të kushtëzuara në të ardhmen nga veprimi i mos pagesës nga huamarrësi. Një e drejtë dhe detyrim i kushtëzuar plotëson përkufizimin e një aktivi financiar dhe një detyrimi financiar, edhe pse të tilla aktive dhe detyrime jo gjithmonë njihen në pasqyrat financiare. Disa prej këtyre të drejtave dhe detyrimeve të kushtëzuara mund të jenë ~~kontrata sigurimi~~ kontrata brenda objektit të ~~SNRF 4~~ SNRF 17.

SNK 36 Zhvlerësimi i Aktiveve

Është ndryshuar paragrafi 2. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 140N.

Objekti

- 2 Ky Standard duhet të zbatohet në kontabilizimin e zhvlerësimit të të gjithë aktiveve, me përjashtim të:
- (a) ...
  - (h) ~~kostot e shtyra të blerjes dhe aktivet jo materiale, që rrjedhin nga të drejtat kontraktuale të siguruesit sipas kontratave të sigurimit~~ kontratave brenda objektit të ~~SNRF 4~~ SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit që janë aktive*; dhe
  - (i) ...

Dispozita kalimtare dhe data e hyrjes në fuqi

- 140N SNRF 17, e publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafin 2. Njësia ekonomike do ta zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 17.

SNK 37 Provizionet, Detyrimet dhe Aktivet e Kushtëzuara

Është ndryshuar paragrafi 5. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 103.

Objekti

- 5 Kur një Standard tjetër trajton një lloj provizioni specifik, detyrim të kushtëzuar ose aktiv të kushtëzuar, njësia ekonomike do të zbatojë atë Standard në vend të këtij Standardi. Për shembull, disa lloje provizionesh janë trajtuar gjithashtu në Standardet:
- (a) ...
  - (e) kontratat e sigurimit dhe kontratat e tjera që janë brenda objektit të (shih SNRF 4 SNRF 17 Kontratat e Sigurimit). ~~Por ky Standard zbatohet për provizionet, detyrimet dhe aktivet e kushtëzuara të një siguruesi, që janë të ndryshme nga ato që rrjedhin nga detyrimet e tij kontraktuale dhe të drejtat sipas kontratës së sigurimit brenda objektit të SNRF 4;~~
  - (f) ...

Data e hyrjes në fuqi

- 103 SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafin 5. Njësia ekonomike do ta zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 17.

SNK 38 Aktivet Jo-Materiale

Është ndryshuar paragrafi 3. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 130M.

Objekti

- 3 Nëse një Standard tjetër përshkruan kontabilizimin për një lloj të veçantë të aktivit afatgjatë jo-material, njësia ekonomike zbaton atë Standard në vend të këtij Standardi. Për shembull, ky Standard nuk zbatohet për:
- (a) ...
  - (g) ~~kostot e shtyra të blerjes dhe aktivet jo materiale, që rrjedhin nga të drejtat kontraktuale të siguruesit sipas kontratave të sigurimit~~ kontratat brenda objektit të ~~SNRF 4~~ SNRF 17 *Kontratat e Sigurimit*. ~~SNRF 4 parashikon kërkesa të veçanta për dhënie të informacioneve shpjeguese për ato kosto të shtyra të blerjes por jo për ato aktive jo materiale. Për këtë, kërkesat për dhënie të informacioneve shpjeguese në këtë Standard zbatohen ndaj tyre aktiveve jo materiale.~~
  - (h) ...

Dispozita kalimtare dhe data e hyrjes në fuqi

130M SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafin 3. Njësia ekonomike do ta zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 17.

SNK 40 Aktivitet Afatgjatë Materiale të Investuara

Është ndryshuar paragrafi 32B. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes. Është shtuar paragrafi 85H.

Politika kontabël

32B Disasigurues dhe të tjerë njësi ekonomike menaxhojnë, nga brenda ose nga jashtë, një pasuri të brendshme fonde investimesh të cilat u ofrojnë investitorëve përfitime të përcaktuara nga njësitë në fond. ~~emeton njësi imagjinare, me disa njësi të mbajtura nga investitorët në kontrata të lidhura dhe të tjera të mbajtura nga njësia ekonomike~~ Në mënyrë të ngjashme, disa njësi ekonomike emetojnë kontrata sigurimi me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë, për të cilat zërat bazë përfshijnë aktive afatgjatë materiale të investuar. Vetëm për qëllimet e paragrafëve 32A–32B, kontratat e sigurimit përfshijnë kontrata investimi me tipare të pjesëmarrjes së lirë. Paragrafi 32A nuk lejon një njësi ekonomike të matë pasurinë pasurinë e mbajtur nga fondi (ose pasurinë që është zë bazë), pjesërisht me kosto dhe pjesërisht me vlerën e drejtë. (Shih SNRF 17 Kontratat e Sigurimit për termat e përdorur në këtë paragraf dhe të përkufizuar në atë Standard.)

Data e hyrjes në fuqi

85H SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafin 32B. Njësia ekonomike do ta zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 17.

KIS-27 Vlerësimi i Përmbytjes së Transaksioneve që Përfshijnë Formën Ligjore të një Qiraje

Është ndryshuar paragrafi i referencave . Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

Referencat

- ~~SNRF 4~~ SNRF 17 Kontratat e Sigurimit

...

Është ndryshuar paragrafi 7. Teksti i ri është i nënvizuar dhe teksti i fshirë është bërë me vijë në mes.

Konsensusi

7 Detyrime të tjera të një marrëveshjeje, përfshirë çdo garanci të ofruar dhe detyrim të lindur pas një përfundimi të parakohshëm, duhet të kontabilizohen sipas SNK 37, ~~SNRF 4 ose~~ SNRF 9 ose SNRF 17, në varësi të kushteve.

Është ndryshuar paragrafi i datës së hyrjes në fuqi. Teksti i ri është i nënvizuar.

Data e hyrjes në fuqi

SNRF 17, i publikuar në Maj 2017, ndryshoi paragrafin 7. Njësia ekonomike do ta zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 17.

	Formati 61x86/8

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2019

Adresa: Rr. “Nikolla Jorga”, Tiranë
Tel./fax: +355 4 24 27 004 Tel.: +355 4 24 27 006

Çmimi 504 lekë